

Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын
2021 оны дүгээр сарын-ны өдрийн
..... дүгээр тушаалын хавсралт

БАТЛАВ.
СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ГАЗРЫН ДАРГА

Б.БИЛГ
ҮҮН

ЗӨВШӨӨРӨВ.
ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА ХУРАНДАА

Д.БАТ-ЭРДЭНЭ

**СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗРЫН ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ
(III БАЙР)**

ХЯНАСАН:

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ХЭЛТСИЙН ОРЛОГЧ,
ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨЛТ БЭЛЭН БАЙДАЛ
ХАРИУЦСАН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН, ГАМШГААС ХАМГААЛАХ
УЛСЫН ХЯНАЛТЫН АХЛАХ БАЙЦААГЧ, ХОШУУЧ
А.ТҮВШИНБААТАР

ТАНИЛЦСАН:

СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗРЫН ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ
УДИРДЛАГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Б.УУГАНБАЯР

СОРЬЦЫН ХЯНАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Д.БЭХБАТ

БОЛОВСРУУЛСАН:

СХЗГ-ЫН ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ УДИРДЛАГЫН ГАЗРЫН ЭРХ
ЗҮЙН АСУУДАЛ ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН
Б.ЭРХҮҮ
СХЗГ-ЫН СОРЬЦЫН ХЯНАЛТЫН ГАЗРЫН ХИМИЧ-ШИНЖЭЭЧ
Т.ШИЖИРБААТАР

ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БҮТЭЦ

Д/д	Бүтэц	Хуудасны дугаар
Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөний үндсэн хэсэг		
1	Нийтлэг үндэслэл	
2	Танилцуулга	
3	Гамшиг, ослоос урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах төлөвлөгөө	
4	Аюулт үзэгдэл, гамшиг, ослын үед хэрэгжүүлэх хариу арга хэмжээний төлөвлөгөө	
5	Аюулгүй цэгт цугларах, нүүлгэн шилжүүлэх төлөвлөгөө	
6	Хавсралт	
6.1.	Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн анги байгуулсан тушаал	
6.2.	Ажлын тусгай горимд шилжих тушаалын төсөл	
6.3.	Гамшгаас хамгаалах удирдлага, зохион байгуулалтын бүдүүвч	
6.4.	Холбоо зарлан мэдээллийн схем	
6.5.	Хүч хэрэгсэл, нөөцийн судалгаа	
6.6.	Ажлын зураг	
6.7.	Ажлын тусгай горимд шилжих, ажиллах төлөвлөгөө	
6.8	Бизнесийн (Үйл ажиллагааны) тогтвортой ажиллагааны төлөвлөгөө	

Нэгдүгээр бүлэг. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Төлөвлөгөөний зорилго

Стандарт, хэмжил зүйн газрын III байрны гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөний зорилго нь болзошгүй гамшиг ослоос байгууллагын III байранд ажиллаж буй ажилтан, албан хаагчдын амь нас, эрүүл мэндийг авран хамгаалах, гамшгаас хамгаалах чадавхыг бэхжүүлэх, гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах, бэлтгэл бэлэн байдлыг хангах, хариу арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулах, гамшгийг хохирол багатай даван туулах, сэргээн босгох, төрийн үйлчилгээг тасралтгүй олгоход оршино.

1.2. Төлөвлөгөөг боловсруулахад баримталсан зарчим

Энэхүү төлөвлөгөөг боловсруулахад дараах зарчмыг баримталсан:

- Байгууллагын эрсдэл, эмзэг байдлын болон чадавхын үнэлгээнд тулгуурласан;
- Орон нутгийн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөтэй уялдсан;
- Байгууллагын салбар, нэгжийн ажилтан, албан хаагчдын оролцоог хангасан болно.

1.3. Төлөвлөгөөний хамрах хүрээ

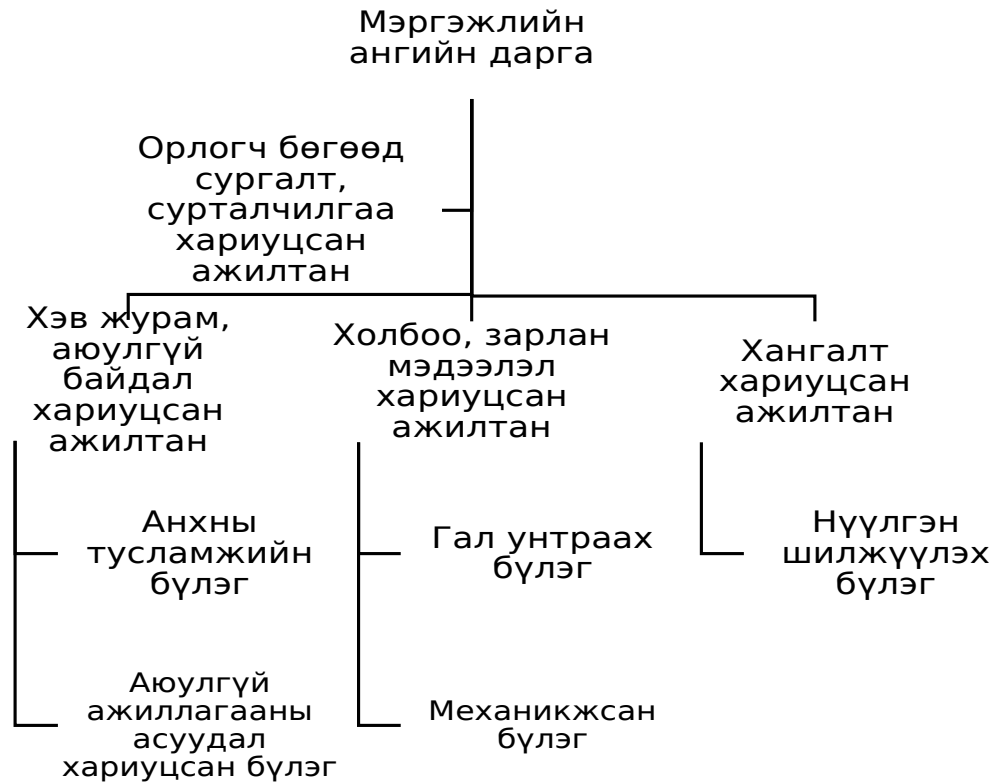
Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө нь зөвхөн тус байгууллагын III байрны хүрээнд үйлчлэх бөгөөд гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн гишүүд энэхүү төлөвлөгөөнд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

1.4. Удирдлага зохион байгуулалт

Стандарт, хэмжил зүйн газрын III байрны гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагааны удирдлагыг Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 23.1-д заасны дагуу Стандарт, хэмжил зүйн газрын дарга хэрэгжүүлж, гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах, төлөвлөлт, бэлтгэл бэлэн байдлыг хангах, гамшгийн хор уршгийг арилгах удирдлага зохион байгуулалтыг Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн дарга хариуцан гүйцэтгэнэ.

Аюулт үзэгдэл, гамшиг, осол тохиолдсон үед гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн анги үйл ажиллагаа идэвхжиж үүрэг гүйцэтгэнэ.

Зураг №1. Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн удирдлага, зохион байгуулалт

Хүснэгт №1. Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн гишүүдийн гүйцэтгэх чиг үүрэг

№	Албан тушаал	Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангид ажиллах албан тушаал	Гүйцэтгэх чиг үүрэг	Нэмэлт үүрэг
1	Дэд дарга-1	Мэргэжлийн ангийн дарга бөгөөд гамшгийн үеийн удирдлагын байрны дарга	<ul style="list-style-type: none"> - Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол үүссэн үед Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн байгууллага болон мэргэжлийн байгууллагад шуурхай мэдэгдэх - Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын үед эрэн хайх, аврах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажлыг удирдах - Мэргэжлийн ангийг гамшигтай тэмцэх зориулалтын автомашин, техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслээр хангах ажлыг байгууллагын төсөвт тусгаж шийдвэрлэх арга хэмжээг авах - Эрэн хайх, аврах, хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажилд оролцож байгаа албан тушаалтан, иргэнд зааварчилгаа өгөх, хууль ёсны шаардлага тавих, түүнийг биелүүлэхийг шаардах - Мэргэжлийн ангийн бүтэц, бүрэлдэхүүнийг гүйцэтгэх үүргийг тодотгох, байгууллагын нөөц бүрдүүлэх - Ажилтан, албан хаагчдыг гамшгийн аюулаас хамгаалах арга дадалд сургах, аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын үед удирдлагаар хангаж ажиллах - Мэргэжлийн ангийн гамшгаас хамгаалах бэлэн байдал, сэтгэл зүйн бэлтгэл, хэсэг, бүлгүүдийн харилцан шуурхай ажиллах чадварыг нэмэгдүүлэх, аврах багаж, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтад хяналт тавих, илэрсэн зөрчлийг арилгах арга хэмжээ авах - Нутгийн захиргааны болон онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн байгууллагатай харилцан 	

			ажиллагааг зохион байгуулах	
2	Дэд дарга-2	Орлогч бөгөөд сургалт сурталчилгаа хариуцсан ажилтан	<ul style="list-style-type: none"> - Ажилтан, албан хаагчдад гамшгаас хамгаалах сургалт зохион байгуулах, дадлага сургууль хийх - Гамшгаас хамгаалах дайчилгаагаар ажиллах хүн, техникийн судалгаа гаргах, тодотгох, нүүлгэн шилжүүлэх ажлыг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх - Ажилтан, албан хаагчдын гамшгаас хамгаалах мэдлэг, чадвар, дадлыг нэмэгдүүлэх, гамшгаас хамгаалах хууль тогтоомжийг сурталчлах - Онцгой комиссын гаргасан шийдвэрийг өөрийн мэргэжлийн ангид хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах - Гамшгийн цагийн байдлыг үнэлж, шийдвэр гаргахад мэргэжлийн ангийн даргад дэмжлэг үзүүлэх, хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санал боловсруулах, хөрш байгууллага, мэргэжлийн ангитай харилцан ажиллагааг зохион байгуулах - Мэргэжлийн ангийг гамшгийн голомтод аврах ажиллагааг явуулахад удирдан зохион байгуулах, ажиллах нөхцлөөр хангах - Гамшгаас хамгаалах тухай хууль тогтоомж, дээд байгууллагын тушаал шийдвэр, албан даалгавар, сэрэмжлүүлгийг ажилтан, албан хаагчдад сурталчлах ажлыг зохион байгуулах 	
3	Төрийн захиргааны удирдлагын газрын дарга	Хэв журам, аюулгүй байдал хариуцсан ажилтан	<ul style="list-style-type: none"> - Гамшгийн голомтод хэв журам сахиулах, ажилтан, албан хаагчдыг нүүлгэн шилжүүлэх үед аюулгүй байдлыг хамгаалах, эмх замбараагүй байдлыг таслан зогсоох, хорио цээрийн дэглэм сахиулах, улсын онц чухал объектын харуул хамгаалалтыг зохион байгуулах - Гамшгийн голомтод хэв журам сахиулах, ажилтан, албан хаагчдын аюулгүй байдлыг 	

			<p>хангах, эргүүл, постын үйл ажиллагаанд хяналт тавих</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хүчтэй үйлчилгээтэй хорт бодисын судалгааг гаргаж, бүртгэл хөтлөх - Гамшгаас хамгаалах дайчилгаа зарлан явуулах ажилд дэмжлэг үзүүлэх. 	
	Хэмжил зүйн бодлогын газрын дарга	Холбоо зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан	<ul style="list-style-type: none"> - Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх болон гамшгийн үеийн бүх төрлийн холбоо, зарлан мэдээллийг зохион байгуулах, мэргэжлийн ангийн даргад дэмжлэг үзүүлэх - Холбоо, зарлан мэдээллийн техник хэрэгслийн бэлэн байдлыг хангаж, жилд 2 удаа төв, орон нутгийн онцгой байдлын газар, хэлтэст мэдэгдэх - Дээд шатны мэргэжлийн байгууллагад гамшгийн нөхцөл байдлын мэдээг дамжуулах, хүлээн авах, холбооны тасралтгүй ажиллагааг бүрдүүлэх - Ажилтан, албан хаагчид, иргэдэд гамшгийн аюулын тухай зарлан мэдээллийн дохиогоор ажиллах дадлага эзэмшүүлэх, гамшгийн аюулын тухай дохио, сэрэмжлүүлэх мэдээллийг хүргэх бүдүүвчийг боловсруулж, шалгаж байх. 	
4	Санхүүгийн хэлтсийн дарга	Хангалт хариуцсан ажилтан	<ul style="list-style-type: none"> - Гамшиг осол тохиолдсон үед хэрэглэх шаардлагатай бараа, материалын тоог гаргах, хангалтын төлөвлөгөө боловсруулах, мэргэжлийн ангийн даргыг мэргэжлийн зөвлөмжөөр хангах - Гамшгийн хор уршгийг арилгахад шаардагдах бараа, материалын нөөцийг бүрдүүлэх, зориулалтын дагуу зарцуулах, нөхөн сэлбэх - Бие бүрэлдэхүүний хамгаалах хэрэгсэл түүний ашиглалт, хадгалалтад хяналт тавих, үзлэг шалгалт, засвар үйлчилгээ хийх - Дайчилгаагаар ажиллахад шаардагдах аврах ажлын зориулалттай техник, багаж хэрэгслийн судалгааг мэргэжлийн ангийн орлогч даргад гаргаж өгөх 	

			- Аврах ажлын багаж хэрэгслийг засварлах, үүрэг гүйцэтгэх бэлэн байдлыг хангуулах, нүүлгэн шилжүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах, гамшгийн голомтод ажиллагсдын эмнэлгийн хангалтыг зохион байгуулах.	
--	--	--	--	--

Хүснэгт №2. Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн орон тооны бус бүлгийн тусгай үүрэг гүйцэтгэх бүлгүүдийн томилгоот бүрэлдэхүүний гүйцэтгэх чиг үүрэг

№	Багийн нэр	Багийн гишүүний овог, нэр	Албан тушаал	Гүйцэтгэх үүрэг	Нэмэлт үүрэг
1	Анхны тусламжийн бүлэг	1. Ж.Батбаатар	ҮМСТЛ-ийн эрхлэгч	<ul style="list-style-type: none"> - Гамшигт нэрвэгдэгсдэд эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх, гэмтлийн зэрэглэлээр нь ялгах, болзошгүй хохирлоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах - Эм тариа, ороох боох материал, ариутгалын бодис, уусмал, багаж хэрэгслийг захиалах, хуваарилах, нөөц бүрдүүлэх - Ажилтан, албан хаагчдын цусны бүлгийг тодорхойлох, эрүүл ахуй, ариун цэврийн арга хэмжээг сахиулах - Ажилтан, албан хаагчдад анхны тусламж цаг алдалгүй үзүүлэх 	
		2. Н.Чимгээ	ҮМСТЛ-ийн сорьц тавигч		
		3. И.Есмандах	ҮМСТЛ-ийн химич-шинжээч		
		4. Ж.Алтанцэцэг	СХГ-ын үйлчлэгч		
		5. Б.Эрдэнэхүү	СХГ-ын үнэт металл хайлагч		
2	Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг	1. Д.Бэхбат	ТГ-ын Байр ашиглалтын инженер	<ul style="list-style-type: none"> - Байгууллагын гамшгийн эрсдэл, эмзэг байдлын үнэлгээнд тусгагдсан эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авах - Гамшгийн үед мэргэжлийн ангийн даргыг хохирлын талаар мэдээллээр хангах, 	
		2. П.Баттэнгис	ТГ-ын Цахилгаанчин		

		3. Д.Энхбат	ТГ-ын жолооч	тогтвортой ажиллагааг хангах төлөвлөгөөг боловсруулах	
		4. Б.Бат-Итгэлт	СХГ-ын үнэт металл хайлагч	- Барилга, байгууламжийг сэргээн босгоход шаардлагатай хүн хүч, түүхий эд, тоног төхөөрөмжийн судалгааг гаргах, нөөц бүрдүүлэх, нөхөн сэлбэх ажлыг зохион байгуулах - Гамшгийн хохирлыг шуурхай үнэлэх, даргад илтгэх	
3	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг	1. Л.Энхжаргал	ҮМСТЛ-ийн химич-шинжээч	- Ослын үед гишүүдийг томилж, шуурхай удирдлагаар хангаж, мэргэжлийн байгууллагын ажилтан иртэл шаардлагатай арга хэмжээг авч ажиллах	
		2. Б.Оюунсанаа	ҮМСТЛ-ийн сорьц тавигч	- Ажиллагсдад ослын хор уршгийн талаарх мэдээллийг шуурхай хүргэж, ослын шалтгааныг тодорхойлж, дахин гарахаас сэргийлэх	
		3. Г.Тулгаа	СХГ-ын улсын байцаагч	- Гамшгийн голомтод үүрэг гүйцэтгэх хугацааг тогтоох, мэргэжлийн ангийн аврагчдын амь нас, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээг зохион байгуулах	
		4. Б.Лутсүх	СХГ-ын улсын байцаагч	- Химийн хорт бодистой ажиллах үеийн аюулгүйн арга хэмжээний дүрмийг мөрдүүлэх, аврах ажиллагаа зөв явагдаж байгаа эсэхэд хяналт тавих	
		б. Б.Долгорсүрэн	ҮМСТЛ-ийн химич-шинжээч	- Лабораторийн болзошгүй ослын үед шуурхай арга хэмжээ авч ажиллах, мэргэжлийн байгууллагад мэдэгдэх, мэргэжлийн байгууллагын ажилтан иртэл шаардлагатай арга хэмжээг авч ажиллахад дэмжлэг үзүүлж ажиллах - Хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааны журмын хэрэгжилтийг хангуулах, химийн бодисын сав баглаа боодол, дагалдах бичиг баримтын бүрэн эсэх, гэрээний дагуу чанарын ба холбогдох	

				<p>шаардлага хангасан эсэх, баталгаат хугацаа зэргийг шалгаж хүлээн авах</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лабораторид ашиглагдаж буй бодисын хамгаалалтын орчин (гэрэл, дулаан, агааржуулалт) хэвийн эсэхийг байнга хянах - Химийн ослоос урьдчилан сэргийлж, ослын үед ажиллах хувцас хэрэглэлийг бэлдэн, стандартын дагуу байрлуулах - Химийн бодисыг ашиглахдаа аюулгүй ажиллагааны заавар зааварчилгааны дагуу ажиллах. - Химийн бодисын ашиглалт, түүний хор уршиг цаашид гарч болзошгүй аюул эрсдлийн мэдээллийг танилцуулах 	
4	Гал унтраах бүлэг	<p>1. Д.Бэхбат</p> <p>2. Мөнгөнбагана</p> <p>3. Т.Шижирбаатар</p> <p>4. Б.Эрдэнэхүү</p> <p>5. Б.Бат-Итгэлт</p> <p>6. Ж.Батбаатар</p> <p>7. Г.Тулгаа</p> <p>8. Б.Лутсүх</p>	<p>СХГ-ын дарга</p> <p>СХГ-ын үнэт металл хайлагч</p> <p>ҮМСТЛ-ийн химич-шинжээч</p> <p>СХГ-ын үнэт металл хайлагч</p> <p>СХГ-ын үнэт металл хайлагч</p> <p>ҮМСТЛ-ийн эрхлэгч</p> <p>Улсын байцаагч</p> <p>Улсын байцаагч</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ажилтан, албан хаагчдад болзошгүй эрсдлийн үед гал унтраах дадлага сургалтын ажлыг хийж гүйцэтгэх - Гал түймэр унтраах үйл ажиллагааны явцад тухайн гал түймрийн онцлог, нөхцөл байдлыг бие бүрэлдэхүүнд тасралтгүй мэдээлэх, унтрааж дууссан гал түймэр дээр ажилласан үйл ажиллагааныхаа тухай үнэлэлт, дүгнэлт өгөх - Гал түймэр унтраах үйл ажиллагаанд хэрэглэх хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдал, ашиглалтад хяналт тавих - Гал түймрийн хор уршиг цаашид гарч болзошгүй аюул эрсдлийн мэдээллийг танилцуулах - Ажилтан, албан хаагчдыг үймээн сандралд оруулахгүй байх арга хэмжээг авч, дотоодын болон бусад мэдээлэх хэрэгслийг ашиглах - Энэ ажилд бусад нэгжийн ажилтан, албан хаагчдыг татан оролцуулах 	

				<ul style="list-style-type: none"> - Эмнэлгийн яаралтай тусламж дуудаж, түүнийг хүрэлцэн ирэх хүртэл Анхны тусламжийн бүлэгтэй хамтран ажиллах - Аврагдсан хүмүүсийг байрлуулах газрыг урьдчилан тогтоох - Гал түймэр гарсан өрөө, тасалгаанд хүн байгаа мэдээллийг авсан үед шатаж байгаа болон утаанд автагдсан зэргэлдээх өрөө тасалгаа бүрт хайгуул хийх - Аюулгүй ажиллагааны дүрмийг чанд мөрдөх 	
5	Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг	1. Д.Бэхбат	СХГ-ын дарга	<ul style="list-style-type: none"> - Нүүлгэн шилжүүлэлт явуулах шаардлага гарсан тохиолдолд ажилтан, албан хаагчдад нэн даруй зарлан мэдээлэх - Эхний ээлжинд аюулгүй бүс рүү эмэгтэйчүүд, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтан, албан хаагчдыг шилжүүлэх арга хэмжээг авч ажиллах - Төрийн үнэт зүйл (алт, валютын нөөц, банкны активууд, үнэт цаас, хэмжүүрийн эталон, үнэт металл болон чулууны нөөц, төрийн байгууллагуудын архив, тамга, тэмдэг, албан бичиг, шинжлэх ухааны онцгой чухал баримт бичгүүд, цахим тооцоолох системүүд, өгөгдлийн бааз г.м) шилжүүлэх арга хэмжээг авч ажиллах 	
		2. 3.Мөнгөнбагана	СХГ-ын үнэт металл хайлагч		
		3. Т.Шижирбаатар	ҮМСТЛ-ийн химич-шинжээч		
		4. Б.Эрдэнэхүү	СХГ-ын үнэт металл хайлагч		
		5. Б.Бат-Итгэлт	СХГ-ын үнэт металл хайлагч		
		6. Ж.Батбаатар	ҮМСТЛ-ийн эрхлэгч		
		7. Г.Тулгаа	Улсын байцаагч		
		8. Б.Лутсүх	Улсын байцаагч		

Механикжуулсан	1.	ҮМСТЛ-ийн химич-	1.	Томилгоот бүрэлдэхүүний хаягийн
----------------	----	------------------	----	---------------------------------

бүлэг /Техникийн бүлэг/ /МБ/ТБ/	Т.Шижирбаатар	шинжээч	тодотголыг шинэчлэн, нөхөн хангах. 2. Авто машины байнгын бэлэн байдлыг тогтмол шалгаж, шаардлагатай үзлэг үйлчилгээг хийж байх. 3. Гамшиг болох үед түлш, шатахуун, автомашинаар найдвартай хангах нөөцийг тооцоолж, бий болгосон байх.
	2. Б.Эрдэнэхүү	СХГ-ын үнэт металл хайлагч	
	3. Г.Тулгаа	Улсын байцаагч	

Хоёрдугаар бүлэг.

СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗРЫН III БАЙРНЫ ТАНИЛЦУУЛГА

Стандарт, хэмжил зүйн газрын III байранд тус газрын Сорьцын хяналтын газар, Голомт банкны салбар тооцооны касс байрладаг.

Хаяг: ХУД, 3-р хороо, Стандарт хэмжилзүйн газрын III байр Улаанбаатар.

Барилга объект 2000 оны үед баригдсан. 2 давхар, нийт 417 м² талбайтай.

Тус объектод 19 албан хаагч ажилладаг.

Үйл ажиллагааны үндсэн чиг үүрэг:

- Сорьцын баталгааг олон улсын түвшинд хүргэх, үнэт металлын сорьц тогтоох, эрдэнийн чулуу тодорхойлох үйлчилгээг олон улсын стандартын дагуу хийж хэрэглэгчдийн эрх ашгийг хамгаалах

Байгууллагын эрхэм зорилго:

Монгол Улсын хөгжлийн стратеги, чиг хандлагад нийцүүлэн улс орон, нийгэм, эдийн засгийн аюулгүй байдлыг хангаж, экспортыг нэмэгдүүлж, үндэсний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэхэд стандартчилал, хэмжил зүй, тохирлын үнэлгээ, сорьцын хяналтын бодлогоор дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Байгууллагын стратегийн зорилт /хүрэх үр дүн/

Стандарт, хэмжил зүйн газар нь дараахь үр дүнд хүрэх зорилт тавьж ажиллаж байна. Үүнд:

Стратегийн зорилт : Сорьцын хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгох, сорьцын лабораторийн чадавхийг дээшлүүлэх

Түүхэн товчоон:

- 1963 оны 2 дугаар сарын 15-нд БНМАУ-ын Сайд нарын зөвлөлийн 44 дүгээр тогтоолоор Улсын банкны ерөнхий хороонд “Үнэт металлын чанар шалгах тасаг” байгуулагдсан.
- 1970 онд БНМАУ-ын Сайд нарын зөвлөлийн 337 дугаар тогтоолоор “Алт үнэт чулууны цех” байгуулагдсан.
- 1983 онд Сайд нарын зөвлөлийн 101 дүгээр тогтоолоор Сангийн яаманд “Улсын сорьц хяналтын хэлтэс”-ийг “Үнэт металлын чанар шалгах хэлтэс” нэртэйгээр байгуулсан.
- 1996 онд Улсын Их Хурлын 40 дүгээр тогтоолоор “Сорьцын улсын хяналтын алба”-ыг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг болгосон.
- 2008 онд Улсын Их Хурлын 43 дугаар тогтоолоор “Сорьцын улсын хяналтын алба”-ыг Стандартчилал, хэмжил зүйн газарт шилжүүлсэн.
- 2016 онд Засгийн газрын 4 дүгээр тогтоолоор “Стандартчилал, хэмжил зүйн газар” нь “Стандарт, хэмжил зүйн газар” болсон.

Стандарт, хэмжил зүйн газрын III байрны

Кадастрын зураг

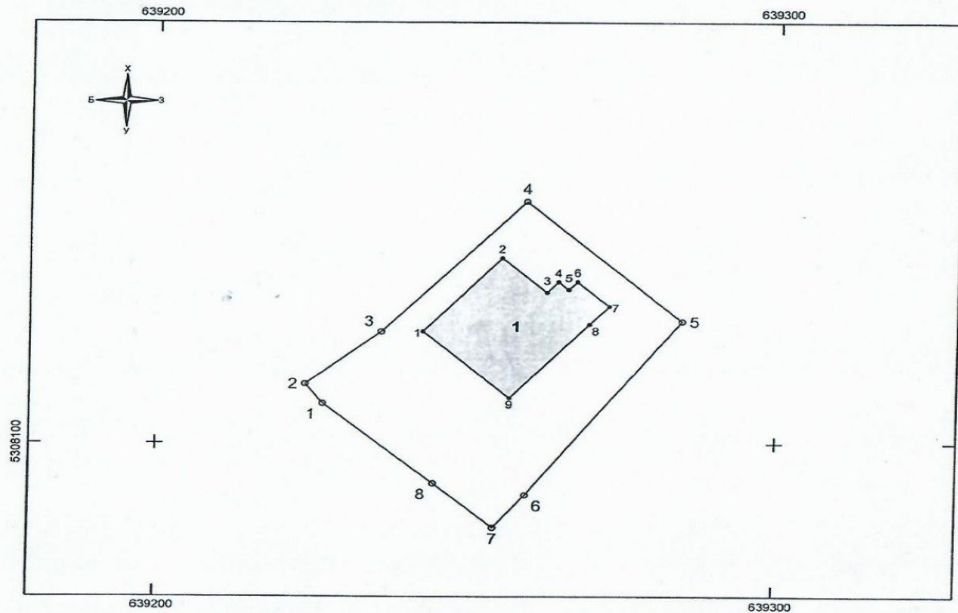
ЭРГЭЛТИЙН ЦЭГҮҮДИЙГ НЬ ГАЗАРТ БЭХЭЛСЭН НЭГЖ ТАЛБАРЫН ЗУРАГ

Нэгж талбарын дугаар:

Газар өмчлөгч, эзэмшигч, ашиглагчийн овог, нэр: "СТАНДАРТЧИЛАЛ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР" Төрийн байгууллага, албан газар, улсын төсөвт үйлдвэрийн газар

Регистрийн дугаар: 9096035

Хаяг: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 3-р хороо,

Зургийн масштаб 1:1 000 (1 сантиметрт 10 метр багтана)

Эргэлтийн цэгүүдийг газар дээр нь тэмдэгжүүлж, солбицолжуулсан үндэслэлийн цэг:

Цэгийн солбицол 1: X=5311445.683 Y=642658.336 H=1312.556 UB01
 Цэгийн солбицол 2: X= Y= H= UB01
 Цэгийн солбицол 3: X= Y= H= UB01

Нэгж талбар: Хашаа

Дугаар	X	Y	Өндөр	Урт	Цэгүүд
1	5308107.530	639226.980	1278.178	4.77	1-2
2	5308111.315	639224.079	1278.290	15.80	2-3
3	5308121.339	639236.298	1278.313	34.17	3-4
4	5308146.341	639259.583	1278.524	34.12	4-5
5	5308123.364	639284.808	1278.129	41.34	5-6
6	5308090.254	639260.056	1278.015	8.00	6-7
7	5308084.140	639254.900	1278.035	12.87	7-8
8	5308092.434	639245.056	1277.995	23.55	8-1

1 Байшингийн координат: 402.4 квадрат метр

Дугаар	X	Y	Өндөр	Урт	Цэгүүд
1	5308121.362	639243.013	1277.951	19.00	1-2
2	5308135.522	639255.682	1277.971	9.91	2-3
3	5308128.922	639263.075	1278.093	2.70	3-4
4	5308130.923	639264.886	1278.182	2.23	4-5
5	5308129.443	639266.550	1278.022	2.04	5-6
6	5308130.957	639267.920	1278.058	7.00	6-7
7	5308126.255	639273.107	1278.095	4.69	7-8
8	5308122.770	639269.966	1278.132	19.02	8-9
9	5308108.642	639257.231	1278.058	19.08	9-1

Талбайн хэмжээ: 1852.4 квадрат метр

Хэмжилт үйлдсэн:

Огноо:

2016-02-26

Байгууллагын нэр:

"Гурван Хорол" ХХК

Хэмжигчийн нэр:

/Б.Ууганхүү/

Хянасан:

Огноо:

2016-02-26

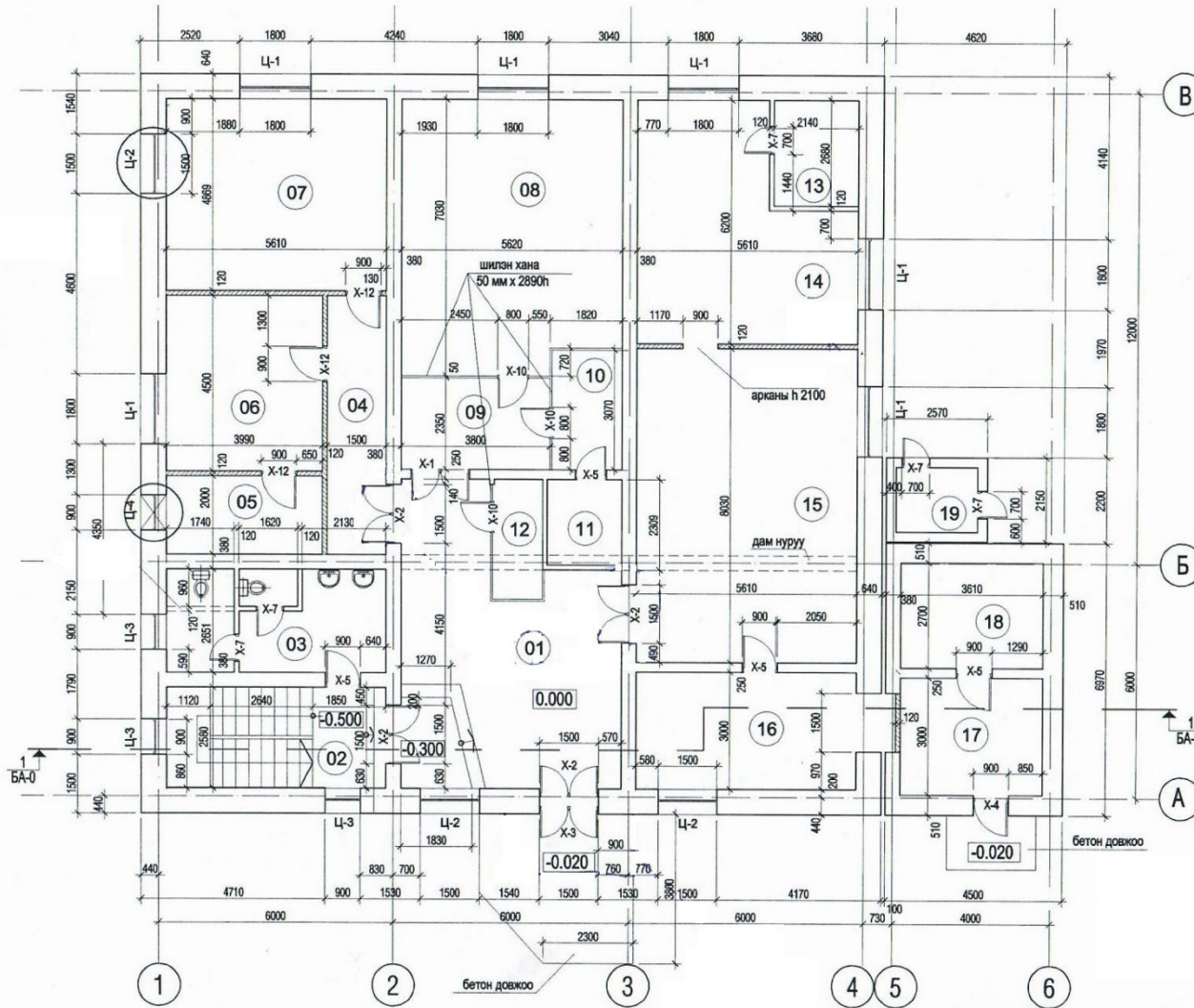
Байгууллагын нэр:

"Гурван Хорол" ХХК

Хэмжигчийн нэр:

/Б.Отгонтуул/

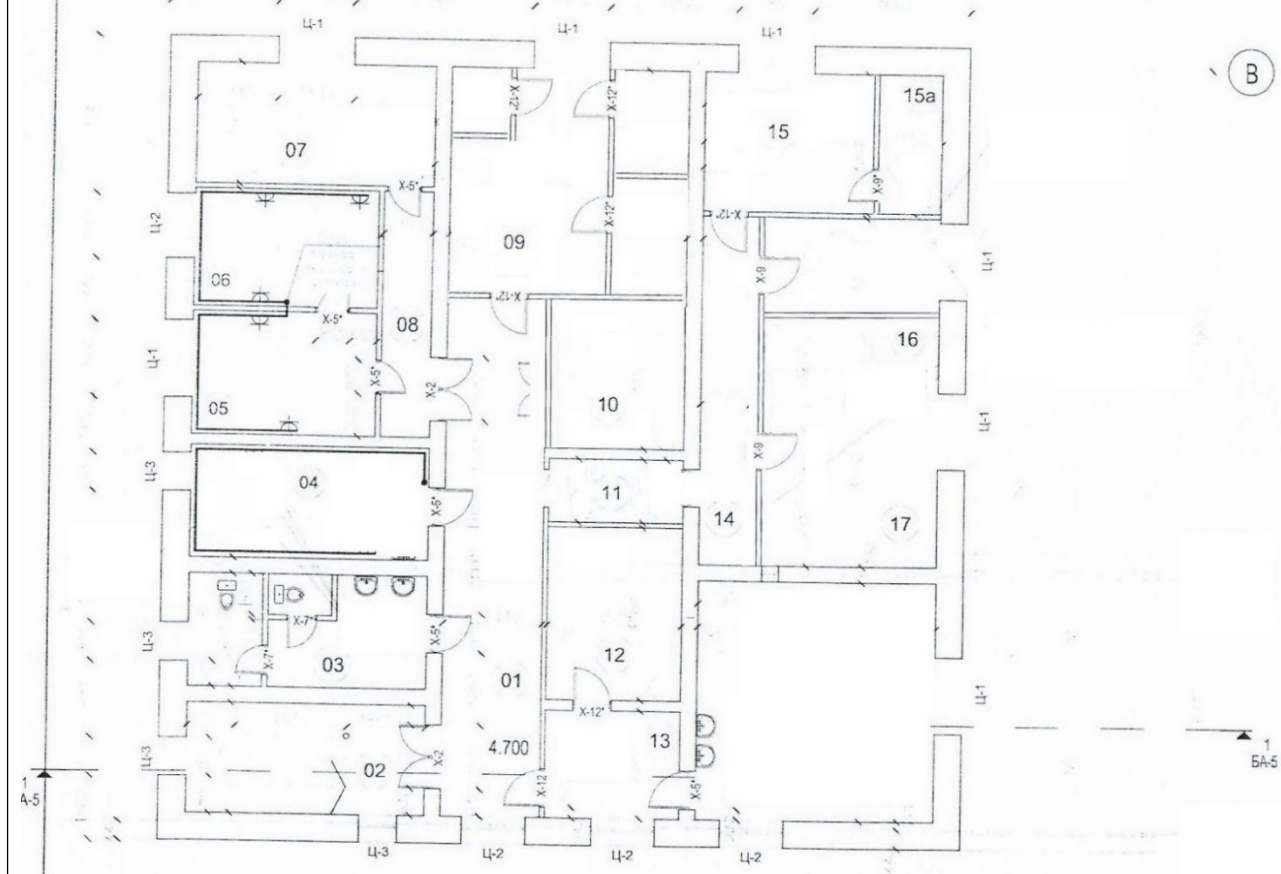
НЭГДҮГЭЭР ДАВХРЫН БАЙГУУЛАЛТ
М1:100

ӨРӨӨНИЙ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Д.Д	Өрөөний нэр	Талбай м2
01	Вестибюль	35.62
02	Шатны талбай	11.90
03	Ариун цэврийн өрөө	14.41
04	Хонгил	9.94
05	Туслах өрөө	7.98
06	Лабораторийн эрхлэгч	17.93
07	Химичдын өрөө	27.31
08	Алт хайлах өрөө	38.20
09	Хүлээлэг, хяналтын өрөө	8.93
10	Жингийн өрөө	5.43
11	Хадгалалтын өрөө	4.13
12	Харуулын өрөө	3.18
13		5.73
14	Шинжилгээний алт хайлах өрөө	28.45
15	Уусгалтын өрөө	45.05
16	Жингийн өрөө	16.83
17	Хүчлийн агуулах	10.83
18	Хүчлийн агуулах	9.67
19	Агуулах	3.41
	НИЙТ ТАЛБАЙ	

Улаанбаатар хот. Баянгол дүүрэг. 20-р хороо		Барилга-Архитектур БА-0
Стандарт хэмжил зүйн газрын сорьцын хяналтын газрын барилга		
Захирал	Б.Цолмон	Нэгдүгээр давхрын өөрчлөлтийн байгуулалт
Архитектор	Ш.Бадамханд	Масштаб: М1:100
Гүйц.архитект.	Ш.Бадамханд	Үе шат 1 Хуудас 00
Шалгасан	Б.Цолмон	ЕГ шифр: 15-02
		ТГ шифр: 2015 он 7 сар

В

ӨРӨӨНИЙ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Д.Д	Өрөөний нэр	Талбай м2
01	Хонгил	27.98
02	Шатны талбай	11.90
03	Ариун цэврийн өрөө	14.23
04	Ажилчдын цайны өрөө	14.78
05	Эрдэнийн чулууны шинжээч	12.48
06	Эрдэнийн чулууны лаборатори	11.79
07	Даргын өрөө	15.99
08	Хонгил	6.71
09		31.13
10		10.72
11	Хонгил	4.75
12		12.87
13	Үүдний өрөө	7.99
14	Хонгил	18.45
15	Сорьц дарах өрөө	13.12
15a	"Lazer" багажны өрөө	4.93
16	Санхүү	15.25
17	Улсын байцаагчдын өрөө	19.66
18	"AAS" лаборатори	31.48
	НИЙТ ТАЛБАЙ	285.65

 <p>"Сивил Инженеринг Консалтинг" ХХК</p>	Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 3-р хороо			Хүчит төхөөрөмж ХТ
	Стандартчилал, хэмжил зүйн газрын Сорьцын хяналтын газрын барилга			
	Захирал	Р.Намжаа		
	Инженер	Ч.Наранцаг		
Гүйцэтгэсэн	Э.Амгалан		ЕГ шифр: 15-02	
Шалгасан	Ч.Наранцаг		ТГ шифр: СИЖ-10/15	
			Масштаб: М1:100	
			үе шат хуудас бүгд	
			а/з 5 7	
			2015 он 9 сар	

Стандарт, хэмжил зүйн газрын III байранд үйл ажиллагаа явуулдаг лабораториуд.

1. Үнэт металлын сорьц тогтоох лаборатори (Химийн урвалж бодис ашигладаг)
2. Эрдэнийн чулууны лаборатори

Үүнээс:

НЭГ. ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНДАА ХИМИЙН УРВАЛЖ БОДИС АШИГЛАДАГ ҮНЭТ МЕТАЛЛЫН СОРЬЦ ТОГТООХ ЛАБОРАТОРИ нь: Тус газрын Сорьцын хяналтын газарт харьяалагдан үйл ажиллагаа эрхэлдэг бөгөөд Улсын хэмжээнд дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг. Үүнд:

- Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий хуулийн этгээдийн олборлосон алт
- Санхүүгийн зохицуулах хорооны тусгай зөвшөөрөл бүхий иргэдийн алтан гулдмай
- Санхүүгийн зохицуулах хорооны тусгай зөвшөөрөл бүхий үйлдвэрлэгч хуулийн этгээд, иргэний үйлдвэрлэсэн болон импортлосон үнэт металл, тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн сорьц тогтоож баталгаажуулах
- Хувь хүн, хуулийн этгээдийн үнэт металлын сорьц тогтоох шинжилгээ

Тус лаборатори нь азотын хүчил, давсны хүчил, төмөр аммонийн цөр, техникийн сод, бураа, аммонийн роданид, хартугалга зэрэг химийн бодис ашиглан дээр дурьдсан шинжилгээг хийж байна.

Үнэт металлын сорьц тогтоох лабораторийн барилга байгууламжийн талаарх мэдээллийг 1 дүгээр хүснэгтээр нарийвчлан үзүүлэв.

Хүснэгт №1

№	Барилга	Ашиглалтан д орсон он	Барилгын хийц давхар	Хаалганы тоо	Дулааны халаалт	Үйл ажиллага а
1	Нягтын эталоны лаборатори СХЗГ-ын III байрны 1-р давхрын, №104 өрөөнд байрладаг.	2000	Баяжуулах үйлдвэрийн лабораторийн зориулалтаар баригдсан. 64-н тоосгон хананы гадуур нимгэн төмөр хийцлэлтэй.	1 модон хаалга, 1 төмөр хаалга	Төвийн халаалттай	Лаборатори

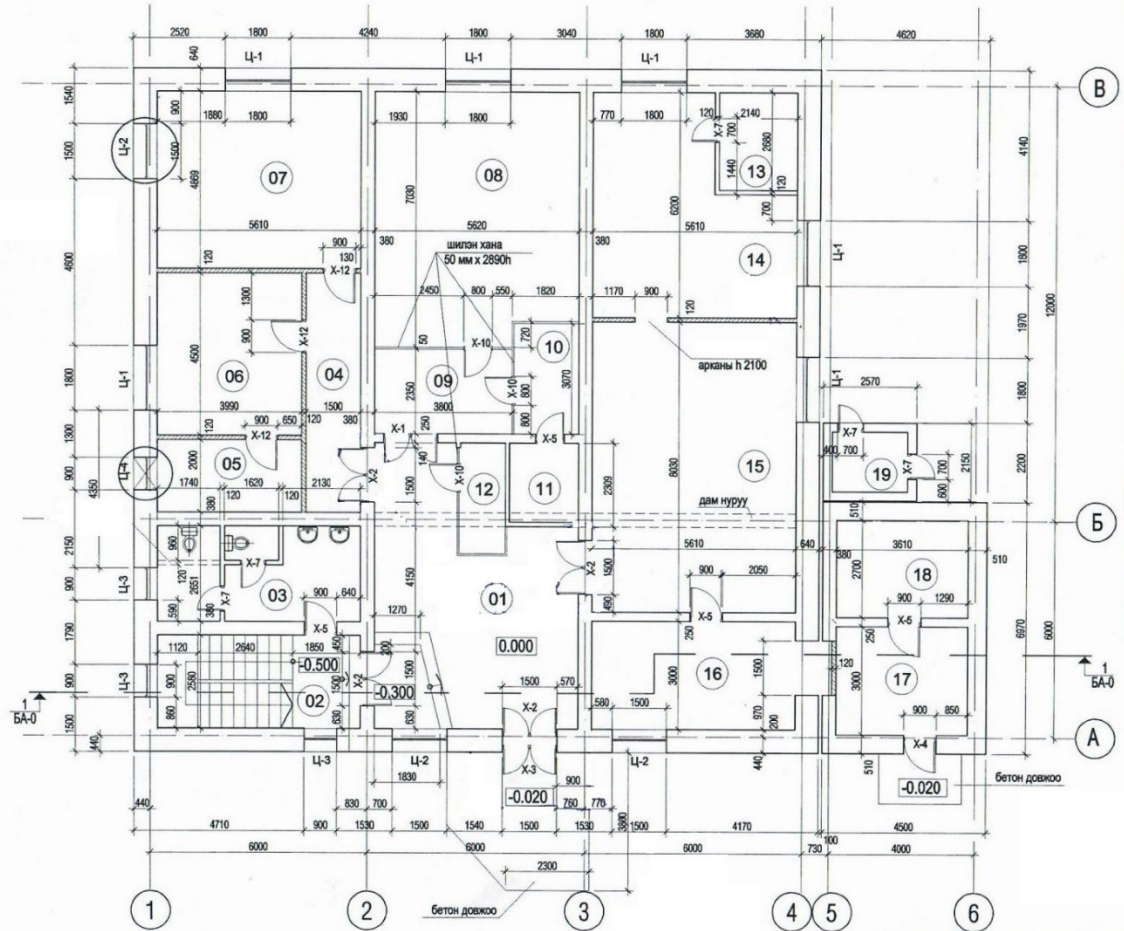
Лаборатори байрлаж буй барилга байгууламжийн схем зураг

Стандарт, хэмжил зүйн газрын III дугаар байрны барилга байгууламж, түүний гамшиг, галын аюулаас аврах гарцны 1-р давхарын схем зураг.

НЭГДҮГЭЭР ДАВХРЫН БАЙГУУЛАЛТ
M1:100

ӨРӨӨНИЙ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Д.д	Өрөөний нэр	Талбай м2
01	Вестибюль	35.62
02	Шатны талбай	11.90
03	Ариун цэврийн өрөө	14.41
04	Хонгил	9.94
05	Туслах өрөө	7.98
06	Лабораторийн архлагч	17.93
07	Химичдын өрөө	27.31
08	Алт хайлах өрөө	38.20
09	Хүлээлэг, хяналтын өрөө	8.93
10	Жингийн өрөө	5.43
11	Хадгалалтын өрөө	4.13
12	Харуулын өрөө	3.18
13		5.73
14	Шинжилгээний алт хайлах өрөө	28.45
15	Уусгалтын өрөө	45.05
16	Жингийн өрөө	16.83
17	Хүчлийн агуулах	10.83
18	Хүчлийн агуулах	9.67
19	Агуулах	3.41
	НИЙТ ТАЛБАЙ	

	Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 20-р хороо			Барилга-Архитектур
	Стандарт хэмжил зүйн газрын сорьцын хяналтын газрын барилга			БА-0
	Захирагч	Б.Цолмон	Нэгдүгээр давхрын өөрчлөлтийн байгуулалт	
	Архитектор	Ш.Бадамханд	Масштаб: M1:100	Үе шат
Барилгын зураг төсөл	Гүйцэтгэл	Ш.Бадамханд	А.3	Хуудас
	Шалгасан	Б.Цолмон	1	00
			ТГ шифр:	2015 он 7 сар

**ХОЁР. ЛАБОРАТОРИД АШИГЛАГДАЖ БУЙ ХИМИЙН БОДИСЫН
ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ**

2.1 СХЗГ-ын Хэмжил зүйн хүрээлэнгийн Нягтын эталоны лабораторид хүхрийн хүчил этилийн спирт, петролейны эфир, бензол зэрэг химийн бодис ашиглагддаг бөгөөд эдгээр химийн бодисын талаарх мэдээллийг 4 дүгээр хүснэгтээр үзүүлэв.

Лабораторид ашиглагдаж буй химийн бодисын талаарх мэдээлэл

№	Монгол нэр	Олон улсын нэр	Химийн томъёо	Химийн CAS дугаар	Жилийн хэрэглээ
1	Азотын хүчил	Nitric acid	HNO ₃	7697-37-2	
2	Давсны хүчил	Hydrogen chloride	HCl	7647-01-0	
3	Хартугалга	Lead	Pb	7439-92-1	
4	Бураа	Boron sodium oxide	B ₄ Na ₂ O ₇	1330-43-4	
5	Аммонийн роданид	Ammonium thiocyanate	NH ₃ CHSN	1762-95-4	
6	Төмөр аммоны цөр	Ammonium iron(II) sulfate	(NH ₄) ₂ Fe(SO ₄) ₂ ·6H ₂ O	7783-85-9	
7	Техникийн сода				

ГУРАВ. ХИМИЙН АЮУЛЫН ЛАВЛАХ МЭДЭЭЛЭЛ /ХАЛМ/

3.1 Үнэт металлын сорьц тогтоох лабораторид ашиглагдаж буй химийн бодисын химийн аюулын лавлах мэдээлэл /цаашид ХАЛМ гэх/ болон (NFPG 704) химийн бодисын хор, аюулын зэрэглэлийн системийг химийн бодис бүрээр дараах байдлаар танилцуулав. Үүнд:

3.1.1 Азотын хүчил

1. Азотын хүчил	
Бүтээгдэхүүний нэр:	Азотын хүчил
Химийн томъёо:	HNO ₃
Олон улсын нэршил:	Nitic Acid; 50%; Nitric Acid 65%; nitric acid 69-70%
Хэрэглээ, зориулалт:	Химийн лаборатори

Бусад нэршил:	Aqua fortis, Spirit of niter, <u>Eau forte</u> , Hydrogen nitrate, Acidum nitricum		
Үйлдвэрлэгч:	Воскресенский Завод Фосфорных Кислот		
2. НАЙРЛАГЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ			
Найрлага	CAS №	Хувь, %	Хор, аюултай эсэх
Азотын хүчил	7697-37-2	50-70	Тийм
Ус	7732-18-5	30-50	Үгүй
3. ХОР, АЮУЛЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ			
<p><u>Хор аюулын шошго</u> ХОРТОЙ! АЮУЛТАЙ! ХҮЧТЭЙ ИСЭЛДҮҮЛЭГЧ.БУСАД МАТЕРИАЛТАЙ ХАРИЛЦАН ҮЙЛЧЛЭХЭД ГАЛЫН АЮУЛТАЙ. ТҮЛЭМХИЙ. ШИНГЭН БОЛОН УУР МАНАН НЬ БИЕЙН БҮХ ЭД ЭСИЙГ ХҮЧТЭЙГЭЭР ТҮЛНЭ.ЗАЛГИХ БА АМЬСГАЛАХ ТОХИОЛДОЛД МАШ ХОРТОЙ. АМЬСГАЛАХ НЬ УУШИГ БА ШҮДИЙГ ГЭМТЭЭНЭ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Эрүүл мэндэд нөлөөлөх зэрэглэл : 4- маш хүчтэй (Хор) • Гал авалцах зэрэглэл: - Аюулгүй • Урвалд орох зэрэглэл: 3-хүчтэй (исэлдүүлэгч) • Хүрэлцэх зэрэглэл: 4 – маш хүчтэй (түлэмхий) • Лабораторын хамгаалах хэрэгслүүд: бээлий, нүдний шил, нүүрний хаалт, лабораторын өмсгөл, татах шүүгээ • Агуулахад хадгалах өнгөний код: цагаан (түлэмхий) • R 8 -бусад материалтай харилцан үйлчлэхэд галын аюултай • R 35 - хүчтэй түлэгдэлтийг үүсгэнэ. 			
4. ЭРҮҮЛ МЭНДЭД НӨЛӨӨЛӨХ ЗАМУУД			
<p>Амьсгалах: Түлэмхий уур нь амьсгалын замын эрхтнүүдийг ноцтойгоор гэмтээж уушиг үрэвсэх ба ус хуримтлагдаж үхлийн аюулд ч хүргэж болно. Хордлогын шинж тэмдгүүд нь ханиалгах, амьсгал бөглөрөх, хамар, улаан хоолой болон амьсгалын замын эрхтнүүд цочрох байдлуудаар илэрнэ.</p> <p>Залгих: түлэмхий азотын хүчлийг залгихад ам, улаан хоолой, ходоод гэдсийг шууд хүчтэй түлнэ.</p> <p>Арьсанд хүрэлцэх: түлэмхий арьсыг хүчтэй түлж улайлгах ба өвдөж хөндүүрлэнэ.их концентрацтай уусмал нь арьсыг гүнзгий шархлуулж арьсанд шар, эсвэл хүрэн шар өнгийн толбыг үүсгэнэ.</p> <p>Нүдэнд үйлчлэх: Түлэмхий. Уур нь нүдийг цочроож түлнэ, улайж хөндүүрлэх болон нүд бүрэлзэнэ. Ноцтойгоор гэмтээх үед сохорч болзошгүй.</p> <p>Ужиг архаг нэрвэгдэлт: удаан хугацаагаар азотын хүчлийн уураар хордох нь шүдэнд муугаар нөлөөлж, элэгдэхэд хүргэх ба уушгинд хортойгоор нөлөөлнө. Энэ нь азотын хүчлийн хорт уур нь түлэнхий шинж чанартай байдагтай холбоотой.</p>			

Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ: арьс болон нүдний эмгэг өвчтэй, эсвэл уушгины эмгэгтэй хүмүүс энэ бодисын үйлчлэлд илүү өртөмтгий байдаг.

5. НЭРВЭГДСЭН ҮЕД ҮЗҮҮЛЭХ АНХНЫ ТУСЛАМЖ

Амьсгалах тохиолдолд: цэвэр агаарт гаргана. Хэрэв амьсгалахгүй бол хиймэл амьсгал хийнэ. Амьсгалахад хүнд тохиолдолд хүчилтөрөгчөөр амьсгалуулна. Эмнэлэгийн яаралтай тусламж үзүүлэх хэрэгтэй.

Залгих тохиолдолд: албадан бөөлжүүлж болохгүй их хэмжээний ус, хэрэв боломжтой бол сүү уулгах хэрэгтэй. Ухаан алдсан хүнд амаар нь юм өгч хэрхэвч болохгүй. Эмнэлэгийн яаралтай тусламж үзүүлэх хэрэгтэй.

Арьсанд хүрэлцэх үед: Бохирдсон хувцас ба гутлыг тайлсны дараа 15 минутаас доошгүй хугацаагаар арьсны бохирдсон хэсгийг их хэмжээний усаар угаана. Эмнэлэгийн яаралтай тусламж үзүүлэх хэрэгтэй. Дахин хэрэглэхийн өмнө бохирдсон гутал хувцасыг сайтар цэвэрлэх хэрэгтэй.

Нүдэнд үйлчлэх үед: нүдний дээд доод зовхийг нээж 15 минутаас доошгүй хугацаагаар их хэмжээний усаар шавшиж угаана. Эмнэлэгийн яаралтай тусламж үзүүлэх хэрэгтэй.

6. ГАЛЫН АЮУЛЫН ЭСРЭГ АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Галын аюул: галын аюулгүй бодис боловч уг бодис нь хүчтэй исэлдүүлэгч учраас ангижруулагч бодисуудтай харилцан үйлчлэх үед ялгарах дулааны нөлөөгөөр шатамхай бодисуудтай хүрэлцсэний улмаас галын аюул гарч болзошгүй. Металлуудтай харилцан үйлчилснээр устөрөгчийн шатамхай хийг үүсгэнэ.

Тэсрэх аюул: шатамхай органик нэгдлүүд ба исэлдэх чадвартай бодисуудтай, тухайлбал спиртүүд, давирхайн тос, модны нүүрс, органик хаягдлууд, нунтаг металлуудтай харилцан үйлчлэх тохиолдолд тэсэрнэ. Ихэнх металлуудтай урвалд орж устөрөгчийн шатамхай, тэсрэх аюултай хийг үүсгэнэ.

Гал гарсан тохиолдолд: шатаж буй агуулах савыг хөргөх зорилгоор усыг шүрших байдлаар хэрэглэж болно. Органик болон исэлдэх шинж чанар бүхий материалууд нь галыг улам дэмжинэ. Усаар унтраах тохиолдолд, муу усны хоолой усны шуудуунд оруулахаас зайлсхийх хэрэгтэй. Ийм гамшгийн голомтонд ажиллагсад нь бүх биеийг хамгаалах хувцас, бээлий, өөрийгөө хамгаалах хорт утааны багтай ажиллах шаардлагатай.

7. АЮУЛ ГАРСАН ТОХИОЛДОЛД

Асгарч гоожсон хэсгийг сайтар агааржуулах шаардлагатай. Хувийн хамгаалах хэрэгсэлтэй ажиллах шаардлагатай. Асгарч гоожсон талбайг тусгаарлаж онцын хэрэгцээгүй болон хамгаалах хэрэгсэлгүй хүмүүсийг ойртуулахгүй байх шаардлагатай. Болосжтой бол асгарч гоожсон шингэнийг юмаар бүтээх хэрэгтэй. Содын ба шохойн уусмалаар саармагжуулж дараа нь хуурай элс болон шороонд шингээн авч химийн хаягдал бодисын саванд хадгалах хэрэгтэй. модны үртэс мэтийн шатамхай материалыг ашиглаж болохгүй. Муу усны суваг, шуудуу руу урсгаж болохгүй.

8. ХАДГАЛАХ

Битүүмжлэл сайтай, хуурай сэрүүн, агааржуулалт бүхий газар, хүчилд тэсвэртэй шалтай агуулахад хадгална. Механик гэмтлээс хамгаалж хадгална. Хамт хадгалж болохгүй бодисууд, нарны шууд гэрэл болон халаалт, уснаас

болгоомжлох хэрэгтэй. Шингэлэхдээ усан дээр хүчлээ аажим хийж шингэлнэ. Хүчил дээр ус хийж болохгүй бөгөөд ийм тохиолдолд гэнэтийн буцлалт явагдана. Цацарна, халуун усыг хэрэглэж үл болно.уг материалын үлдэгдлийг агуулсан хоосон савнууд нь агаар орчинд уур үүсгэх аюултай учраас урьдчилан сэргийлэх, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг нарийн чанад мөрдөх шаардлагатай.

9. НЭРВЭГДЭЛ, ӨРТӨЛТИЙН ХЯНАЛТ/ХУВИЙН ХАМГААЛАЛ

Агаар орчинд аюул учруулах хязгаар:
-OSHA зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ (PEL):
2ppm (TWA), 4ppm (STEL)
-ACGIH босго хязгаарын хэмжээ (TLV)
2ppm (TWA), 4ppm (STEL)

10. ФИЗИК БА ХИМИЙН ШИНЖ ЧАНАР

Гадаад төлөв байдал: шар туяатай өнгөгүй шингэн
Үнэр: амьсгал боогдуулам хурц үнэртэй.
Уусах чанар: усанд хязгааргүй уусна.
Нягт: 1,41г/см³
РН: 0,1N уусмалын орчны илтгэгч нь 1 грамм
Буцлах температур: 122°C
Уурын нягт: (Агаар=1) 2-3
Уурын даралт (мм.м.у.б):
20°C-ийн үед 48
Ууршилтын зэрэг: (бутилацетат=1)
Мэдээлэл байхгүй.

11.ТОГТВОРТОЙ БА УРВАЛД ОРОХ ЧАДВАР

Тогтвортой чанар: Ердийн нөхцөлд хэрэглэх ба хадгалахад тогтвортой. Халаалтын улмаас хадгалсан сав нь дэлбэрч болзошгүй.
Задралын үеийн аюултай бүтээгдэхүүнүүд:
Халаалтын улмаас задрал явагдаж азотын ислийн хортой уур мананг үүсгэнэ.ус болон усны ууртай харилцан үйлчилснээр дулаан ялгаруулах бөгөөд хортой, түлэнхий шинж чанар бүхий уур мананг үүсгэнэ.
Хамт хадгалахад хориотой бодисууд:
Хүчтэй сууриуд , нунтаг металлууд, карбидууд, хүхэрт устөрөгч, давирхайн тос болон органик нэгдлүүд
Зайлсхийх нөхцлүүд:
Гэрэл, халаалт, хамт хадгалж болохгүй бодисууд

12.ХОР, АЮУЛЫН ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Хордлогын өгөгдөл:
Амаар /хүн/ LD50; 430mg/kg, амьсгалах / харх/ LC50; 244ppm(NO₂)/30мин

13.БАЙГАЛЬ ОРЧИНД НӨЛӨӨЛӨХ БАЙДАЛ

Мэдээлэл байхгүй.

14.ХОГ, ХАЯГДЛЫГ УСТГАХ

Бүтээгдэхүүний үлдэгдэл, хаягдлыг Монгол улсын Засгийн газрын 2018 оны 5 дугаар сарын 02-ны өдрийн 116 дугаар тогтоолын 1-р хавсралт "Аюултай хог, хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх, тайлагнах журам"-ын дагуу түүнд нийцүүлэн гаргасан бусад технологийн зааврыг баримтлан хоргүйжүүлэн устган зайлуулна.

15.ТЭЭВЭРЛЭХ

Тээвэрлэх нэр: NITRIC ACID

Аюулын ангилал: 8

3.1.2 ДАВСНЫ ХҮЧИЛ

1. ДАВСНЫ ХҮЧИЛ

Бүтээгдэхүүний нэр:	Давсны хүчил
Химийн томъёо:	HCL
Олон улсын нэршил:	Chlorane
Хэрэглээ, зориулалт:	Химийн лаборатори
Бусад нэршил:	Muriatic acid, hydronium chloride, chlorhydric acid, spirits of salt
Үйлдвэрлэгч:	Воскресенский Завод Фосфорных Кислот

2. НАЙРЛАГЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Найрлага	CASN ₂	Хувь, %	Хор, аюултай эсэх
Давсны хүчил	7647-01-0	33-40	Тийм
Ус	7732-18-5	60-67	Үгүй

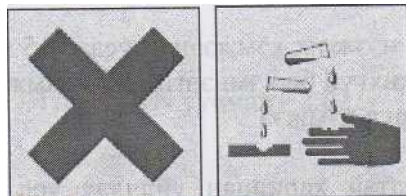
3. ХОР, АЮУЛЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

ХОРТОЙ! АЮУЛТАЙ! ТҮЛЭМХИЙ ШИНГЭН БА УУР НЬ БИЕЙН БҮХ ЭД ЭСИЙГ ХҮЧТЭЙ ТҮЛНЭ. ЗАЛГИХ БА АМЬСГАЛАХАД ХОРТОЙ. АМЬСГАЛАХ НЬ УУШГИНД МУУГААР НӨЛӨӨЛНӨ.

- Эрүүл мэндэд нөлөөлөх зэрэглэл: 3 - Хүчтэй (Хор)
- Гал авалцах зэрэглэл: 0 - Аюулгүй
- Урвалд орох зэрэглэл: 2 - Дунд зэрэг
- Хүрэлцэх зэрэглэл: 4 - Маш хүчтэй (Түлэмхий)
- Лабораторийн хамгаалах хэрэгслүүд: резин бээлий, нүдний шил, нүүрний хаалт, лабораторийн өмсгөл, татах шүүтээ

- Агуулахад хадгалах өнгөний код: **Цагаан** (Түлэмхий)

Хор, аюулын тэмдэглэгээ:

Цочроомтгой Түлэмхий

Европийн холбооноос гаргасан эрсдлийн тэмдэглэгээ

- R 34 - Түлэгдэлтийг үүсгэнэ.
- R 37 - Амьсгалын замын системийг цочрооно.

4. ЭРҮҮЛ МЭНДЭД НӨЛӨӨЛӨХ ЗАМУУД

Амьсгалах: Түлэмхий! Уураар амьсгалах нь ханиалгах, амьсгал бөглөрөх, латар, улаан^ хоолои, амьсгалын замын эрхтнүүд үрэвсэх зэрэг үйлчилгээг үзүүлэх ба бүр хүчтэй хордох тохиолдолд уушиг, зүрх судасны үйл ажиллагаанд нөлөөлж үхлийн аюулд хүргэж болно.

Залгих: Түлэмхий! Хлорт устөрөгчийн хүчлийг залгихад ам, улаан хоолой, ходоод гэдсийг шууд хүчтэй түлнэ. Бөөлжис цутгах, бөөлжүүлэх ба гэдэс гүйлгүүлнэ. Үхлийн аюул учирч болзошгүй.

Арьсанд хүрэлцэх: Түлэмхий! Арьсыг хүчтэй түлж улайлгах ба өвдөж хөндүүрлэнэ. Их концентрацитай уусмал нь арьсыг гүнзгий шархлуулж өнгийг нь үхүүлнэ.

Нүдэнд үйлчлэх: Түлэмхий! Уур нь нүдийг цочроож гэмтэл учруулна. Нүдэнд орсон тохиолдолд хүчтэй түлэгдэж сохорч болно.

Ужиг архаг нэрвэгдэлт: Удаан хугацаагаар давсны хүчлийн уураар хордох нь шүдэнд муугаар нөлөөлж элэгдэхэд хүргэх ба энэ нь хүчлийн хорт уурын түлэмхий шинж чанартай холбоотой.

Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ: Арьс болон нүдний эмгэг өвчтэй хүмүүс энэ бодисын үйлчлэлд илүү өртөмтгий байдаг.

5. НЭРВЭГДСЭН ҮЕД ҮЗҮҮЛЭХ АНХНЫ ТУСЛАМЖ

Амьсгалах тохиолдолд: Цэвэр агаарт гаргана. Амьсгалахгүй байгаа бол хиймэл амьсгал хийнэ. Амьсгалахад хүнд байгаа тохиолдолд хүчилтөрөгчөөр амьсгалуулж эмнэлгийн тусламж яаралтай авах хэрэгтэй.

Залгих тохиолдолд: АЛБАДАН БӨӨЛЖҮҮЛЖ БОЛОХГҮЙ! Их хэмжээний ус уулгах ба боломжтой бол сүү уулгах хэрэгтэй.

Ухаангүй байгаа хүнд амаар нь юм өгч болохгүй. Эмнэлгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй.

Арьсанд хүрэлцэх үед: Хүрэлцсэн хэсгийг савантай усаар 15 минутаас доошгүй хугацаагаар сайтар угаах хэрэгтэй. Арьсан дээр үлдсэн илүүдэл хүчийг натрийн бикарбонатын 2%-ийн уусмалаар угааж саармагжуулна. Хэрэв цочрол намжихгүй бол эмнэлгийн тусламж авах хэрэгтэй.

Нүдэнд үйлчлэх үед: Нүдний дээд ба доод зовхийг нээж их хэмжээний усаар 15 минутаас доошгүй хугацаагаар шавшиж угаана. Цочрол намжихгүй бол эмнэлгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй.

6. ГАЛЫН АЮУЛЫН ЭСРЭГ АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Галын аюул: Хүчтэй халаах ба металлуудтай харилцан үйлчлэх үед шатамхай устөрөгчийн хийг үүсгэнэ.

Тэсрэх аюул: Тэсрэх аюулгүй бодис

Гал гарсан тохиолдолд: Галыг усаар шүршин унтрааж болно. Сод, эсвэл унтраасан шохойн уусмалаар саармагжуулна.

7. АЮУЛ ГАРСАН ТОХИОЛДОЛД

Асгарч гоожсон хэсгийг сайтар агааржуулах шаардлагатай. Хувийн хамгаалах хэрэгсэлтэй ажиллах шаардлагатай. Асгарч гоожсон талбайг тусгаарлаж онцын хэрэгцээгүй болон хамгаалах хувцас, хэрэгсэлгүй хүмүүсийг ойртуулахгүй байх шаардлагатай. Боломжтой бол асгарч гоожсон шингэнийг юмаар бүтээх хэрэгтэй. Содын ба шохойн уусмалаар саармагжуулж дараа нь хуурай элс болон шороонд шингээн авч химийн хаягдал бодисын саванд хийх хэрэгтэй. Модны үртэс мэтийн шатамхай материалыг ашиглаж болохгүй. Муу усны суваг, шуудуу руу урсгаж болохгүй.

8. ХАДГАЛАХ

Битүүмжлэл сайтай, хуурай сэрүүн, агааржуулалт бүхий газар, хүчилд тэсвэртэй шалтай агуулахад хадгална. Механик гэмтлээс сайтар хамгаалж хадгална. Хамт хадгалж болохгүй бодисууд, нарны шууд гэрэл болон халаалт, уснаас болгоомжлох хэрэгтэй. Шингэлэхдээ усан дээр хүчлээ аажим хийж шингэлнэ. Хүчил дээр ус хийж болохгүй бөгөөд ийм тохиолдолд гэнэтийн буцлалт явагдан цацарна, халуун усыг хэрэглэж үл болно. Уг материалын үлдэгдлийг агуулсан хоосон савнууд нь агаар орчинд уур үүсгэх аюултай учраас урьдчилан сэргийлэх, аюулгүйн ажиллагааны зааварчилгааг нарийн чанд мөрдөх шаардлагатай.

9. НЭРВЭГДЭЛ, ӨРТӨЛТИЙН ХЯНАЛТ/ХУВИЙН ХАМГААЛАЛ

Агаар орчинд аюул учруулах хязгаар:

Давсны хүчлийн хувьд:

- OSHA зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ (PEL): 5ppm (TWA)
- ACGIH босго хязгаарын хэмжээ (TLV): 2 ppm (TWA)

10. ФИЗИК БА ХИМИЙН ШИНЖ ЧАНАР

Гадаад төлөв байдал: Өнгөгүй, утаа суунагласан шингэн.

Үнэр: Хлорт устөрөгчийн хурц үнэртэй.

Уусах чанар: Устай хязгааргүй холилдоно, бага зэргийн дулаан ялгаруулна.

Нягт: 1,18 г/см³

pH: 1N уусмал-0,1; 0.1N уусмал - 1,1; 0.01N уусмал - 2,02

Буцлах температур: 53 °C

Хайлах температур: -74 °C
Уурын нягт: (Агаар=1) 3,4.
Уурын даралт (мм. муб): 25°C-ийн үед 190
Ууршилтын зэрэг: (Бутилацетат = 1) Мэдээлэл байхгүй.

11. ТОГТВОРТОЙ БА УРВАЛД ОРОХ ЧАДВАР

Тогтвортой чанар: Ердийн нөхцөлд хадгалах болон хэрэглэхэд тогтвортой. Битүү хадгалсан сав нь халалтын улмаас задарч болзошгүй.

Задралын үеийн аюултай бүтээгдхүүнүүд: Өндөр температурын үед задрал явагдсанаар хлорт устөрөгчийн хорт утааг үүсгэнэ. Ус ба усны ууртай харилцан үйлчлэх үед дулаан ялгаруулж хортой ба түлэмхий чанар бүхий утаа мананг үүсгэнэ. Дулааны исэлдэх задралаар маш хортой хлорын утаа манан ба устөрөгчийн тэсрэмтгий хийг үүсгэнэ.

Хамт хадгалахад хориотой бодисууд: Минералын хүчтэй хүчлүүд, хлорт устөрөгчийн хүчлүүд нь маш олон нэгдлүүдтэй харшилддаг бөгөөд хүчтэй суурь, металл, металлуудын исэл, гидроксидууд, аминууд, карбонатууд, цианидууд, сульфидууд ба формальдегидтай хамт хадгалахад тохиромжгүй.

Зайлсхийх нөхцлүүд: Халаалт, нарны шууд гэрэл, хамт хадгалж болохгүй бодисууд.

12. ХОР, АЮУЛЫН ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Хордлогын өгөгдөл:

- Амаар (туулай) LD50: 900 мг/кг; амьсгалах (харх) LC50:3124 ppm/1 цаг.

13. БАЙГАЛЬ ОРЧИНД НӨЛӨӨЛӨХ БАЙДАЛ

Хөрсөнд алдагдсан тохиолдолд гүний усанд нэвчиж болно. Усан орчны амьдралд ихээхэн хор хөнөөлийг учруулна.

14. ХОГ, ХАЯГДЛЫГ УСТГАХ

Бүтээгдэхүүний үлдэгдэл, хаягдлыг Монгол улсын Засгийн газрын 2018 оны 5 дугаар сарын 02-ны өдрийн 116 дугаар тогтоолын 1-р хавсралт "Аюултай хог, хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх, тайлагнах журам"-ын дагуу түүнд нийцүүлэн гаргасан бусад технологийн зааврыг баримтлан хоргүйжүүлэн устган зайлуулна.

15. ТЭЭВЭРЛЭХ

Тээвэрлэх нэр: HYDROCHLORIC ACID Аюулын ангилал: 8
Ачих ангилал: II

3.1.3 ХАР ТУГАЛГА

5. БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА

Бүтээгдэхүүний нэр:

Хар тугалга

Химийн томъёо:	Pb
Олон улсын нэршил:	Lead
Хэрэглээ, зориулалт:	Химийн лаборатори
Бусад нэршил:	granular lead, pigment metal; C:I 77575
Үйлдвэрлэгч:	SHANGHAI TANKII ALLOY MATERIAL CO.,LTD

6. НАЙРЛАГЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Найрлага	CASN ^o	Хувь, %	Хор, аюултай эсэх
Хар тугалга	7439-92-1	95-100	Тийм

7. ХОР, АЮУЛЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Хор аюулын шошго

ХОРТОЙ! АЮУЛТАЙ:ЗАЛГИХ БА АМЬСГАЛАХ ТОХИОЛДОЛД МАШ ХОРТОЙ. НҮД, АРЬС БОЛОН АМЬСГАЛЫН ЗАМЫН ЭРХТНҮҮДИЙГ НОЦТОЙГООР ЦОЧРООНО. МЭДРЭЛ СЭТГЭЦИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХОРТОЙ, МЭДРЭЛИЙН ХОР.БУЙЛНЫ ЭД ЭС, ТӨВ МЭДРЭЛИЙН СИСТЕМ, БӨӨР ЦУС БА НӨХӨН ҮРЖИХҮЙД ИХЭЭХЭН АЮУЛ УЧРУУЛНА. ХОРТ ХАВДРЫГ ҮҮСГЭЖ БОЛЗОШГҮЙ БА ЭНЭ НЬ ХОРДОЛТЫН ХУГАЦАА БА ЗЭРГЭЭС ХАМААРНА.

- Эрүүл мэндэд нөлөөлөх зэрэглэл; 3- хүчтэй (хорт хавдарыг үүсгэнэ)
- Гал авалцах зэрэглэл 3- хүчтэй (шатамхай)
- Урвалд орох зэрэглэл 1 – сул
- Хүрэлцэх зэрэглэл 2- дунд зэрэг (амь насанд аюултай)
- Лабораторын хамгаалах хэрэгслүүд: бээлий, нүдний шил, нүүрний хаалт, лабораторын өмсгөл, татах шүүгээ
- Агуулахад хадгалах өнгөний код: улаан (шатамхай)

Европын холбооноос гаргасан эрсдэлийн тэмдэглэгээ:

- R 61- эхийн урагт хортойгоор нөлөөлнө.
- R 62- генийн удамшилд хортойгоор нөлөөлж болзошгүй
- R20/22 – амьсгалах ба залгихад хортой
- R33- биед хуримтлагдах аюултай

8. ЭРҮҮЛ МЭНДЭД НӨЛӨӨЛӨХ ЗАМУУД

Амьсгалах:

Хар тугалганы уур нь амьсгалын замын эрхтнүүдээр шингээгдэн биед нэвтэрнэ. Мөгөөрсөн хоолой ба уушгийг хэсэгчлэн цочроох ба хүчтэй хордох үед хордлогын шинж тэмдэг нь аманд төмөр амтагдах, цээж ба ходоод гэдсээр өвдөх, цусны даралт ихсэхбайдлуудаар илэрдэг.

Залгих:

Маш хортой хар тугалгаар хордсон шинж тэмдгүүд нь ходоод гэдсээр өвдөх, булчин шөрмөс татах, бөөлжис цутгах, бөөлжүүлэх ба толгой ихээр өвдөх, зэргээр илэрнэ. Ихээр хордсон үед хүч тамир барагдах, бие сулрах, аманд төмөр амтагдах, хоолны дуршил буурах, нойр муудах, толгой эргэх, цус ба шээсэнд хар тугалга ихээр илрэх,бүр хүчтэй

хордсон тохиолдолд шок, комд орж үхэлд хүргэнэ. Хар тугалганы шингэн уусмалууд нь тухайлбал: нитрат ба ацетатууд нь хамгийн аюултай бодисуудад тооцогддог болно. харин металл хар тугалга, түүний хлорид, исэл, карбонат зэрэг нэгдлүүд нь ходоодонд байхдаа түргэн биш ч гэсэн удаан хугацаанд хортой үйлчилгээг үзүүлнэ.

Арьсанд хүрэлцэх:

Хар тугалга ба түүний нэгдлүүд нь арьсаар шингээгдэн биед нэвтэрч удаан хугацаагаар хордуулах үйлчилгээг үзүүлнэ. Богино хугацаагаар арьсанд хүрэлцэх үед цочроох, улайх, ба хөндүүрлэх байдлууд илэрнэ. Хүчтэй хордох үед залгисны нэг адил хордлогын шинж тэмдгүүд ажиглагдана.

Нүдэнд үйлчлэх:

Нүдний салст бүрхүүлээр дамжин шингээгдэж болох ба гол аюул нь нүдийг цочроох, эсвэл шархлуулна.

Ужиг архаг нэрвэгдэлт:

Хар тугалга нь биед хуримтлагддаг хор бөгөөд өчүүхэн бага хэмжээгээр биед нэвтэрсэн ч гэсэн маш хортой үйлчилгээг үзүүлсээр байх болно. Ужиг хордлогын шинж тэмдэг нь амаар залгисны нэгэн адилаар буюу ядрах, уурлаж уцаарламтгай болох нүдний хараа муудах, цусны даралт ихсэх, нүүр хар саарал өнгөтэй болох зэрэг байдлаар ажиглагдана.

Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

Нерв султай, бөөр болон амьсгалын замын эрхтний согогтой, арьсны харшил өвчтэй, нүдний хараа муутай хүмүүс хар тугалганы нэгдлүүдийн нөлөөнд илүү мэдрэмтгий, өртөмтгий байдаг.

6. НЭРВЭГДСЭН ҮЕД ҮЗҮҮЛЭХ АНХНЫ ТУСЛАМЖ

Амьсгалах тохиолдолд:

Цэвэр агаарт гаргана. Хэрэв амьсгалахгүй бол хиймэл амьсгал хийнэ. Амьсгалахад хүнд байгаа тохиолдолд хүчилтөрөгчөөр амьсгалуулна. Эмнэлэгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй.

Залгих тохиолдолд:

Эмчийн зааврын дагуу албадан бөөлжүүлнэ. Ухаан алдсан хүнд амаар нь юм өгч хэрхэвч болохгүй. Эмнэлэгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй.

Арьсанд хүрэлцэх үед:

Бохирдсон хувцас ба гутлыг тайлсны дараа 15 минутаас доошгүй хугацаагаар арьсны бохирдсон хэсгийг хэмжээний усаар угаана. Эмнэлэгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй. Дахин хэрэглэхийн өмнө бохирдсон гутал хувцасыг сайтар цэвэрлэх хэрэгтэй.

Нүдэнд үйлчлэх үед:

Нүдний дээд доод зовхийг нээж, 15 минутаас доошгүй хугацаагаар их хэмжээний усаар шавшиж угаана. Эмнэлэгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй.

16. ГАЛЫН АЮУЛЫН ЭСРЭГ АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Галын аюул:

Галын аюулгүй бодис боловч нунтаг ба тоос байдалтай үедээ халаалт оч дөлний нөлөөгөөр шатна.

Тэсрэх аюул:

Тэсрэх аюулгүй бодис

Гал гарсан тохиолдолд:

Гарын доорх дурын материалыг ашиглаж болно. Усаар унтраах тохиолдолд муу усны хоолой усны шуудуунд оруулахаас зайлс хийх хэрэгтэй.

17. АЮУЛ ГАРСАН ТОХИОЛДОЛД

Асгарч гоожсон хэсгийг сайтар агааржуулах шаардлагатай. Аюул гарсан хэсгийг тусгаарлаж онцын шаардлагагүй болон бие болон хамгаалах хэрэгсэлгүй ойртуулахгүй байх. Цэвэрлэгээг тоос үүсгэхээргүй байдлаар хийж хаягдлыг тохиромжтой саванд хадгалах хэрэгтэй. Хаягдлыг муу усны суваг шуудуу руу нийлүүл болохгүй. Хаягдлыг усаар шингэлэх, шингэрүүлсэн цууны, давсны болон хүхрийн хүчлээр саармагжуулах байдлаар саармагжуулна. Мөн шавар, элс, хөрс шороо зэрэг инертийн материалд шингээн авч болно.

18. ХАДГАЛАХ

Битүүмжлэл сайтай хуурай сэрүүн агааржуулалт бүхий газар механик гэмтлээс сайтар хамгаалж хадгална. Уг материалын үлдэгдлийг агуулсан хоосон савнууд нь агаар орчинд тоосонцор үүсгэх аюултай учраас урьдчилан сэргийлэх аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг мөрдөх шаардлагатай. Уг материалын үлдэгдлийг агуулсанг хоосон савнууд нь агаар орчинд тоос үүсгэх аюултай учраас урьдчилан сэргийлэх, аюулгүйн ажиллагааны зааварчилгааг нарийн чанд мөрдөх шаардлагатай.

19. НЭРВЭГДЭЛ, ӨРТӨЛТИЙН ХЯНАЛТ/ХУВИЙН ХАМГААЛАЛ

Агаар орчинд аюул учруулах хязгаар

Хар тугалга ба органик биш тоос ба утаа уурны хувьд Pb байдлаар

-OSHA зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ (PEL): 0,05 мг\м³ (TWA)

Хар тугалга ба органик биш нэгдлүүдийн хувьд Pb байдлаар

-ACGIH босго хязгаарын хэмжээ (TLV): 0,05мг\м³ (TWA)

Хар тугалга ба органик биш нэгдлүүдийн хувьд Pb байдлаар

-ACGIH биологийн нэрвэгдлийн шинж тэмдэг (BEL): 30мкг\мл

Хар тугалга ба органик биш нэгдлүүдийн хувьд Pb байдлаар

-NIOSH зөвшөөрөгдөх хордлогын хязгаар (REL):) 0,1мг\м³ (TWA)

20. ФИЗИК БА ХИМИЙН ШИНЖ ЧАНАР

Гадаад төлөв байдал:

Мөнгөлөг саарал өнгийн үрэл байдалтай бодис

Үнэр:

Үнэргүй

Уусах чанар:

Усанд уусахгүй

Нягт: 20⁰C-ийн үед 11,34 г\см³

pH: мэдээлэл байхгүй

Хайлах температур:

327,5⁰C

Буцлах температур

1740⁰C.

Уурын нягт |Агаар=1

Мэдээлэл байхгүй

Уурын даралт /мм.муб/

1000°C-үед 1,77

Ууршилтын зэрэг: (бутилацетат=1)

Мэдээлэл байхгүй

21. ТОГТВОРТОЙ БА УРВАЛД ОРОХ ЧАДВАР**Тогтвортой чанар:**

Ердийн нөхцөлд хэрэглэх ба хадгалах үед тогтвортой.

Задралын үеийн аюултай бүтээгдэхүүнүүд:

Халаалтанд задрахгүй боловч маш хортой хар тугалга ба хар тугалганы ислийн уурыг ялгаруулна.

Хамт хадгалахад хориотой бодисууд:

Аммоний нитрат, 3 фторт хлор, устөрөгчийн хэт исэл, натрийн азид, циркони, динатрийн ацетилит, натрийн ацетилит ба исэлдүүлэгчүүд

Зайлсхийх нөхцлүүд:

Халаалт, оч дөл, гал авалцах эх үүсвэрүүд ба хамт хадгалж болохгүй бодисууд болно.

22. ХОР, АЮУЛЫН ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ**Хордлогын өгөгдөл:**

LD 50/ LC50 өгөгдлүүд байхгүй

Нөхөн үржихүйд нөлөөлөх

Хар тугалга ба түүний нэгдлүүд нь хорт хавдар үүсгэгч хүний генд нөлөөлж генийн мэдээллийг өөрчилдөг, нөхөн үржихүйд хортойгоор нөлөөлнө.

23. БАЙГАЛЬ ОРЧИНД НӨЛӨӨЛӨХ БАЙДАЛ

Хар тугалга ба түүний органик биш нэгдлүүд нь газрын хөрсөнд нэвтрэх үед гүний усанд үл нэвтэрнэ. Ерөнхийдөө усан орчны амьдралд төдийлөн хортой нөлөө үзүүлэхгүй.

24. ХОГ, ХАЯГДЛЫГ УСТГАХ

Бүтээгдэхүүний үлдэгдэл, хаягдлыг Монгол улсын Засгийн газрын 2018 оны 5 дугаар сарын 02-ны өдрийн 116 дугаар тогтоолын 1-р хавсралт "Аюултай хог, хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх, тайлагнах журам"-ын дагуу түүнд нийцүүлэн гаргасан бусад технологийн зааврыг баримтлан хоргүйжүүлэн устган зайлуулна.

25. ТЭЭВЭРЛЭХ

Онцгойлсон нөхцөл байхгүй.

3.1.4 БУРАА**16. БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА****Бүтээгдэхүүний нэр:**

Натрийн тетраборат, Бураа

Химийн томъёо: $\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7$

Олон улсын нэршил:	Sodium tetraborate
Хэрэглээ, зориулалт:	Баяжуулах үйлдвэр
Бусад нэршил:	Sodium borate; borax; sodium pyroborate
Үйлдвэрлэгч:	Liaoning boron Technology Company Limited (YingKou PengDa Fine Chemicals Co. Ltd)

17. НАЙРЛАГЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Найрлага	CAS №	Хувь, %	Хор, аюултай эсэх
Натрийн тетраборат	1330-43-4	99-100	Тийм

18. ХОР, АЮУЛЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Хор аюулын шошго

БОЛГООМЖИЛ. ЗАЛГИХ, АМЬСГАЛАХАД БОЛОН АРЬСААР ШИНГЭЭГДЭХЭД ХОРТОЙ. АРЬС, НҮД, АМЬСГАЛЫН ЗАМЫН ЭРХТНҮҮДИЙГ ЦОЧРООНО.

- Эрүүл мэндэд нөлөөлөх зэрэглэл; 2- дунд (амь насанд аюултай)
- Гал авалцах зэрэглэл 0- аюулгүй
- Урвалд орох зэрэглэл 1- сул
- Хүрэлцэх зэрэглэл 2- дунд (амь насанд аюултай)
- Лабораторын хамгаалах хэрэгслүүд: бээлий, нүдний шил, нүүрний хаалт, лабораторын өмсгөл, татах шүүгээ
- Агуулахад хадгалах өнгөний код: ногоон (ерөнхий агуулах)

Европийн холбооноос гаргасан эрсдлийн тэмдэглэгээ

- R36/37/38- нүд, амьсгалын замын систем ба арьсыг цочрооно.
- R62- гаж төрөлтөнд хүргэж болзошгүй
- R63- эхийн урагт хортойгоор нөлөөлж болзошгүй

19. ЭРҮҮЛ МЭНДЭД НӨЛӨӨЛӨХ ЗАМУУД

Амьсгалах:

Амьсгалын замын эрхтнүүдийг цочрооно. Амьсгалах , ханиалгах байдлуудаар илэрнэ.

Залгих:

Дотор муухайрах, бөөлжүүлэх, булчин шөрмөс татах, толгой дүйнгэтэх, бие сулбайх, цусны эргэлт зогсонги байдалд орох, төв мэдрэлийн систем хямрах, цочролд орох, бөөр гэмтэх, ухаан алдах болон үхлийн аюулд ч хүргэж болно. Үхлийн тун нь ойролцоогоор 15-20г.

Арьсанд хүрэлцэх:

Арьсыг цочрооно. Хүрэлцсэн хэсэгт улайх, загатнах ба хөндүүрлэнэ. Арьсаар дамжин шингээгдэж системчилсэн үйлчилгээг үзүүлнэ.

Нүдэнд үйлчлэх:

Нүдийг цочрооно, улайх хөндүүрлэх байдалд хүргэнэ.

Ужиг архаг нэрвэгдэлт:

Удаан хугацаагаар болон олон дахин хордох тохиолдолд арьсаар биед шингээгдэж хоолны дуршил буурах, турж эцэх, бөөлжүүлэх, гэдэс гүйлгүүлэх, арьсан дээр биржрүү үүсэх, цочролд орох болон цусанд хүчилтөрөгч дутагдаж ядарч эцэж аьсгаадах байдлууд тохиолдоно.

Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

Мэдээлэл байхгүй

20.НЭРВЭГДСЭН ҮЕД ҮЗҮҮЛЭХ АНХНЫ ТУСЛАМЖ**Амьсгалах тохиолдолд:**

Цэвэр агаарт гаргана. Хэрэв амьсгалахгүй бол хиймэл амьсгал хийнэ. Амьсгалахад хүнд байгаа тохиолдолд хүчилтөрөгчөөр амьсгалуулна. Эмнэлэгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй.

Залгих тохиолдолд:

Эмчийн зааврын дагуу албадан бөөлжүүлнэ. Ухаан алдсан хүнд амаар нь юм өгч хэрхэвч болохгүй. Эмнэлэгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй.

Арьсанд хүрэлцэх үед:

Бохирдсон хувцас ба гутлыг тайлсны дараа 15 минутаас доошгүй хугацаагаар арьсны бохирдсон хэсгийг хэмжээний усаар угаана. Эмнэлэгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй. Дахин хэрэглэхийн өмнө бохирдсон гутал хувцасыг сайтар цэвэрлэх хэрэгтэй.

Нүдэнд үйлчлэх үед:

Нүдний дээд доод зовхийг нээж, 15 минутаасдоошгүй хугацаагаар их хэмжээний усаар шавшиж угаана. Эмнэлэгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй.

21.ГАЛЫН АЮУЛЫН ЭСРЭГ АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ**Галын аюул:**

Галын аюулгүй бодис

Тэсрэх аюул:

Тэсрэх аюулгүй бодис.

Гал гарсан тохиолдолд:

Энэ тохиолдолд гарын доорх дурын гал унтраах хэрэгслийг ашиглаж болно. Усаар унтраах тохиолдолд муу усны хоолой , усны шуудуунд оруулахаас зайлсхийх хэрэгтэй.

22. АЮУЛ ГАРСАН ТОХИОЛДОЛД

Асгарч гоожсон талбайг сайтар агааржуулах хэрэгтэй. Бие хамгаалах хувцас ба амьсгал хамгаалах хэрэгслийг тоосноос нь сайтар цэвэрлэх шаардлагатай.

23. ХАДГАЛАХ

Битүүмжлэл сайтай хуурай сэрүүн агааржуулалт бүхий газар механик гэмтлээс сайтар хамгаалж хадгална. Ариун цэврийн шаардлагыг сайтар сахих хэрэгтэй. Уг материалын үлдэгдлийг агуулсан хоосон савнууд нь агаар орчинд тоосонцор үүсгэх аюултай учраас урьдчилан сэргийлэх аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг мөрдөх шаардлагатай.

24. НЭРВЭГДЭЛ, ӨРТӨЛТИЙН ХЯНАЛТ/ХУВИЙН ХАМГААЛАЛ

Агаар орчинд аюул учруулах хязгаар

-NIOSH удирдамж болгосон зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ (REL)

1.0 мг/м³ (TWA)

-ACGIH босго хязгаарын хэмжээ (TLV) 5мг/м³ (TWA)

25. ФИЗИК БА ХИМИЙН ШИНЖ ЧАНАР

Гадаад төлөв байдал:

Цагаан саарал, цэнхэрдүү, эсвэл ногоондуу цагаан судалтай талст бодис

Үнэр:

Үнэргүй

Уусах чанар:

100г усанд 6г уусна.

Нягт: 1,73г/см³

pH: Шүлтлэг орчинтой

Хайлах температур:

75°C

Буцлах температур

320°C

Уурын нягт |Агаар=1\

Мэдээлэл байхгүй

Ууршилтын зэрэг: (бутилацетат=1)

Мэдээлэл байхгүй

26. ТОГТВОРТОЙ БА УРВАЛД ОРОХ ЧАДВАР

Тогтвортой чанар:

Ердийн нөхцөлд хэрэглэх ба хадгалах үед тогтвортой.

Задралын үеийн аюултай бүтээгдэхүүнүүд:

Галд автах тохиолдолд хорт хий ба уурыг ялгаруулна.

Хамт хадгалахад хориотой бодисууд:

Хүчил ба сууриуд, металлын давсууд

Зайлсхийх нөхцлүүд:

Хамт хадгалж болохгүй бодисууд.

27. ХОР, АЮУЛЫН ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ**Хордлогын өгөгдөл:**

Амаар (харх) LD 50: 2660 мг/ кг (усгүй)

28. БАЙГАЛЬ ОРЧИНД НӨЛӨӨЛӨХ БАЙДАЛ

Хөрсөнд алдагдсан тохиолдолд гүний усанд нэвчинэ.

29. ХОГ, ХАЯГДЛЫГ УСТГАХ

Бүтээгдэхүүний үлдэгдэл, хаягдлыг Монгол улсын Засгийн газрын 2018 оны 5 дугаар сарын 02-ны өдрийн 116 дугаар тогтоолын 1-р хавсралт "Аюултай хог, хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх, тайлагнах журам"-ын дагуу түүнд нийцүүлэн гаргасан бусад технологийн зааврыг баримтлан хоргүйжүүлэн устган зайлуулна.

30. ТЭЭВЭРЛЭХ

Онцгойлсон нөхцөл байхгүй.

3.1.5 СОДА**1. БҮТЭЭГДХҮҮНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА**

Бүтээгдэхүүний нэр:	Натрийн карбонат, сода
Химийн томъёо:	Na ₂ CO ₃
Олон улсын нэршил:	Sodium carbonate
Хэрэглээ, зориулалт:	Баяжуулах үйлдвэр, Химийн лаборатори
Бусад нэршил:	Carbonic acid, disodium salt; disodium carbonate; soda ash
Үйлдвэрлэгч:	WEIFANG RUIDESHENG CHEMICAL CO.,LTD.

2. НАЙРЛАГЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Найрлага	CAS №	Хувь, %	Хор, аюултай эсэх
Натрийн карбонат	497-19-8	99-100	Тийм

3. ХОР, АЮУЛЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Хор, аюулын шошго:

АЮУЛТАЙ! НҮДЭНД ХҮРЭЛЦЭХ ТОХИОЛДОЛД ТҮЛНЭ. ЗАЛГИХ БА АМЬСГАЛАХАД ХОРТОЙ. АРЬС БОЛОН АМЬСГАЛЫН ЗАМЫН ЭРХТНҮҮДИЙГ ЦОЧРООНО.

➤ Эрүүл мэндэд нөлөөлөх зэрэглэл: 1 - Сул

- Гал авалцах зэрэглэл: 1 – Сул
- Урвалд орох зэрэглэл: 2 - Дунд зэрэг
- Хүрэлцэх зэрэглэл: 3 - Хүчтэй (Амь насанд аюултай)
- Лабораторийн хамгаалах хэрэгслүүд: бээлий, нүдний шил, нүүрний хаалт, лабораторийн өмсгөл, татах шүүгээ
- Агуулахад хадгалах өнгөний код: **Ногоон** (Ерөнхий агуулах)

Хор, аюулын тэмдэглэгээ:

Цочроомтгой

Европийн холбооноос гаргасан эрсдлийн тэмдэглэгээ

- R 36 - Нүдийг цочрооно.

4. ЭРҮҮЛ МЭНДЭД НӨЛӨӨЛӨХ ЗАМУУД

Амьсгалах: Тоосоор нь амьсгалах үед амьсгалын замын эрхтнүүд цочирно. Их хэмжээгээр амьсгалах тохиолдолд ханиалгах ба амьсгалахад бэрхшээлтэй болох байдлууд илрэх бөгөөд хамрын салст бүрхүүл ихээр гэмтэх аюултай.

Залгих: Натрийн карбонат нь хорын шинж чанар бага боловч их хэмжээгээр залгивал хоол боловсруулах эрхтнүүдийг түлж ходоод гэдсээр хүчтэй өвдөх, бөөлжүүлэх, дотор муухайрах, бие суларч үхлийн аюулд ч хүргэж болно.

Арьсанд хүрэлцэх: Их хэмжээгээр арьсанд хүрэлцэх тохиолдолд арьсыг цочроож цэврүү үүсэх ба улайж болно. Уусмал нь арьсыг хүчтэй түлж цочрооно.

Нүдэнд үйлчлэх: Нүдийг түлж эвэрлэг бүрхүүлийг нь гэмтээнэ. Нүд аниатай байх тохиолдолд хор хөнөөл нь бүр илүү байна. Нүдээр дамжин цусны эргэлтийн системд нэвтэрч болно.

Ужиг архаг нэрвэгдэлт: Арьсыг эмзэг, мэдрэмттий болгоно.

Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ: Мэдээлэл байхгүй.

5. НЭРВЭГДСЭН ҮЕД ҮЗҮҮЛЭХ АНХНЫ ТУСЛАМЖ

Амьсгалах тохиолдолд: Цэвэр агаарт гаргана. Хэрэв амьсгалахгүй бол хиймэл амьсгал хийнэ. Амьсгалахад хүнд байгаа тохиолдолд хүчилтөрөгчөөр амьсгалуулна. Эмнэлгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй.

Залгих тохиолдолд: Хэрэв залгисан бол АЛБАДАН БӨӨЛЖҮҮЛЖ БОЛОХГҮЙ. Их хэмжээний усыг уулгах хэрэгтэй. Ухаан алдсан хүнд амаар нь юм өгч хэрхэвч болохгүй. Эмнэлгийн тусламж яаралтай үзүүлэх хэрэгтэй.

Арьсанд хүрэлцэх үед: Бохирдсон хувцас ба гутлыг тайлсны дараа 15 минутаас доошгүй хугацаагаар арьсны

бохирдсон хэсгийг их хэмжээний усаар угаана. Дахин хэрэглэхийн өмнө бохирдсон гутал, хувцсыг сайтар цэвэрлэх хэрэгтэй.

Нүдэнд үйлчлэх үед: Нүдний дээд ба доод зовхийг нээж 15 минутаас доошгүй хугацаагаар их хэмжээний усаар шавшиж угаана. Цочрол намжихгүй бол эмнэлгийн тусламж үзүүлэх хэрэгтэй.

6. ГАЛЫН АЮУЛЫН ЭСРЭГ АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Галын аюул: Галын аюулгүй бодис.

Тэсрэх аюул: Тэсрэх аюулгүй бодис боловч улайссан халуун хөнгөн цагаантай хүрэлцэх үед тэсрэх аюултай.

Гал гарсан тохиолдолд: Гарын доорх гал унтраах дурын хэрэгслийг ашиглаж болно. Ийм гамшгийн голомтонд ажиллагсад нь бүх биеийг хамгаалах хувцас, бээлий, өөрийгөө хамгаалах хорт утааны багтай ажиллах шаардлагатай.

7. АЮУЛ ГАРСАН ТОХИОЛДОЛД

Асгарч гоожсон талбайг сайтар агааржуулах хэрэгтэй. Бие хамгаалах хувцас ба амьсгал хамгаалах хэрэгслийг тоосноос нь сайтар цэвэрлэх шаардлагатай. Тоос үүсэхээргүй байдлаар (соруулах эсвэл чийгтэй цэвэрлэгээ) асгарч гоожсон бодисыг цуглуулан тохиромжтой саванд хадгалах хэрэгтэй. Бага хэмжээгээр асгарсан бодисыг усаар цэвэрлэн муу усны суваг, шуудуу руу нийлүүлж болно

8. ХАДГАЛАХ

Битүүмжлэл сайтай, хуурай сэрүүн, агааржуулалт бүхий газар, механик гэмтлээс сайтар хамгаалж хадгална. Хамт хадгалж болохгүй бодисуудаас тусгаарлана. Уг материалын үлдэгдлийг агуулсан хоосон савнууд нь агаар орчинд тоосонцор үүсгэх аюултай учраас урьдчилан сэргийлэх, аюулгүйн ажиллагааны зааварчилгааг нарийн чанд мөрдөх шаардлагатай.

9. НЭРВЭГ ДЭЛ, ӨРТӨЛТИЙН ХЯНАЛТ/ХУВИЙН ХАМГААЛАЛ

Агаар орчинд аюул учруулах хязгаар: Тогтоогдоогүй.

10. ФИЗИК БА ХИМИЙН ШИНЖ ЧАНАР

Гадаад төлөв байдал: Цагаан нунтаг эсвэл үрэл.

Үнэр: Үнэргүй.

Уусах чанар: 100 °C-ийн үед 100 г усанд 45,5 г уусна.

Нягт: 2,53 г/см³

pH: 11,6

Хайлах температур: 851 °C

Буцлах температур: Халаалтанд задарна.

Уурын нягт: (Агаар=1) Мэдээлэл байхгүй.

Уурын даралт (мм. муб): Мэдээлэл байхгүй.

Ууршилтын зэрэг: (Бутилацетат = 1) Мэдээлэл байхгүй.

11. ТОГТВОРТОЙ БА УРВАЛД ОРОХ ЧАДВАР

Тогтвортой чанар: Ердийн нөхцөлд хэрэглэх ба хадгалах үед тогтвортой. Ус чийг татамхай. Агаараас чийгийг хурдан шингээдэг.

Задралын уеийн аюултай бүтээгдхүүнүүд: Нүүрсхүчлийн хий ба натрийн исэл.

Хамт хадгалахад хориотой бодисууд: Фторид, хөнгөн цагаан, фосфорын ангидрид, хүхрийн хүчил, цайр, лити, чийг, кальцийн хэт исэл ба 2,4,6-тринитротолуол. Хүчилтэй урвалд эрчимтэй орж нүүрсхүчлийн хийг үүсгэнэ.

Зайлсхийх нөхцлүүд: Хамт хадгалж болохгүй бодисууд, чийг, тоосонцорлуулах, халаалт.

12. ХОР, АЮУЛЫН ТУХАЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Хордлогын өгөгдөл:

Амаар (харх) LD50:4090 мг/кг, амьсгалаар (харх) LC50:2300 мг/м³/2 цаг, нүдийг цочроох (туулай) 50 мг-хүчтэй.

13. БАЙГАЛЬ ОРЧИНД НӨЛӨӨЛӨХ БАЙДАЛ

Усан орчны амьдралд хортой. Загаснуудын хувьд LC50/96 цаг өгөгдөл нь 265-300 мг/л байдаг.

14. ХОГ, ХАЯГДЛЫГ УСТГАХ

Бүтээгдэхүүний үлдэгдэл, хаягдлыг Монгол улсын Засгийн газрын 2018 оны 5 дугаар сарын 02-ны өдрийн 116 дугаар тогтоолын 1-р хавсралт "Аюултай хог, хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх, тайлагнах журам"-ын дагуу түүнд нийцүүлэн гаргасан бусад технологийн зааврыг баримтлан хоргүйжүүлэн устган зайлуулна.

15. ТЭЭВЭРЛЭХ

Онцгойлсон нөхцөл байхгүй.

ДӨРӨВ. ЛАБОРАТОРИД АШИГЛАЖ БУЙ ХИМИЙН БОДИСЫН АШИГЛАХ ХАДГАЛАХ АЮУЛГҮЙ АЖИЛЛАГААНЫ ЗААВАРЧИЛГАА

4.1 Химийн болзошгүй ослоос урьдчилан сэргийлэх, ослын үед ажиллах СХЗГ-ын ажилтнууд дараах аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг дагаж мөрдөнө. Үүнд:

4.1.1 Лабораторид шалгалт тохируулга, судалгааны ажил хийхийн өмнө хөдөлмөр хамгааллын хувцас тусгай хамгаалах хэрэгслийг бүрэн гүйцэт өмссөн байна. (ажлын хувцас, маск, бээлий, нүдний шил г.м)

4.1.2 Ашиглаж буй химийн бодисын аюулын шинж чанарыг анхааруулсан анхааруулах тэмдэг, шошго, аюулын тухай тэмдэглэгээг ажлын байранд харагдахуйц байрлалд байршуулсан байна.

4.1.3 Лабораторид эмх цэгцтэй, цэвэр нямбай ажиллана.

4.1.4 Химийн бодисууд нь халуун дулаанд задралд орж хүчилтөрөгч ялгаруулан шууд гал гарах аюултай тул сэрүүн, хуурай нөхцөлд хадгалж ашиглана. Хөлдөөж болохгүй.

4.1.5 Хүчил, шүлт дэгдэмхий бодистой харьцахдаа заавал татах шүүгээний дор ажиллана.

4.1.6 Хүчлийн сулруулсан уусмал бэлтгэхдээ хүчил дээр усыг хийж болохгүй. Усан дээр хүчлээ бага багаар хийнэ.

4.1.7 Бэлтгэж найруулсан уусмал бүрт химийн бодисын нэр, уусмалын концентраци зэргийг бичсэн байна.

ТАВ. ХИМИЙН БОДИС АЛДАГДСАН ҮЕД АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

5.1 Нягтын эталоны лабораторид химийн бодис асгарсан үед лабораторийн ажилтан Safety box дахь хувцас хэрэглэлийг яаралтай өмсөнө.

- Асгарсан химийн бодисыг шингээгч олгой ашиглан урсахаас хамгаалж, элс болон модны үртэс цацна.
- Үртсэнд шинэсэн химийн бодисыг зориулалтын шингээгч даавуунд боож авна.
- Шингээгч даавуунд боож авсан химийн бодисыг тусгай зориулалтын уутанд хийж битүүмжилнэ.

ЗУРГАА. ХИМИЙН БОДИСЫН ХОРЫГ СААРМАГЖУУЛАХ

№	Нэр төрөл	Саармагжуулах аргаас
1	Хүхрийн хүчил	Ажлын байр, тээврийн хэрэгсэл дотор ачих, буулгах ажлын үед савыг нь гэмтээж асгах, тохиолдолд асгасан хүчил дээр нунтаг шохой, эсвэл кальцжуулсан сод хийж шингээж цэвэрлэнэ. Асгарсан тохиолдолд усаар сулруулж дараа нь нунтаг шохойгоор саармагжуулна. Асгарсан хүхрийн хүчлийг элс буюу үнсээр хучиж, дараа нь элс, үнстэй холилдсон хүчлийг идэмхий натри буюу каустик содын уусмалаар саармагжуулна.
2	Хүчил, шүлт	Хүчил эсвэл шүлтний эргэлтийн сав, шил савыг цэвэрлэхдээ 4-5%-ийн каустик содны уусмалаар угааж дараа нь цэвэр усаар угаана.
3	Давсны хүчил	Асгарсан давсны хүчлийг содоор саармагжуулж, дараа нь үртэс элсэнд шингээж цэвэрлэнэ.
4	Шүлт	Асгарсан шингэн шүлтийг усаар сулруулна.
5	Азотын хүчил	Асгарсан тохиолдолд: Аммиакийн уусмал, эсвэл сод, шохойн уусмал, шингэн савангаар саармагжуулна.

ДОЛОО. ХИМИЙН БОДИС АЛДАГДСАН ОСЛЫН ҮЕД АЖИЛЛАХ АЖИЛТНУУДЫН АЖЛЫН ЧИГ ҮҮРЭГ

№	Оролцох байдал	Хариуцах албан тушаал	Ослын үед гүйцэтгэх үүрэг хариуцлага
1	Ахлагч	Хэмжил зүйн хүрээлэнгийн дарга	Ослын үед гишүүдийг томилж, шуурхай удирдлагаар хангаж, мэргэжлийн байгууллагын ажилтан иртэл шаардлагатай арга хэмжээг авч ажиллана. Ажиллагсад мэдээллийг шуурхай хүргэж, ослын шалтгааныг тодорхойлж, дахин гарахаас сэргийлнэ.
3	Гишүүн	СХЗГ-ын Нягтын эталоны лабораторийн ажилтан	Ослын үед зохистой арга хэмжээг цаг алдалгүй авах. Химийн ослын үед холбогдох албан тушаалтнуудад яаралтай мэдээлэх, химийн бодисыг саармагжуулах арга хэмжээ авах. Химийн ослыг зогсоох ажиллагаанд оролцож, ажиллах хүн хүчийг бүрдүүлнэ. Ослын үед онцгой байдал, түргэн тусламж зэрэг мэргэжлийн байгууллагуудад мэдэгдэж дуудлага өгнө.
3	Гишүүн	СХЗГ-ын Нягтын эталоны	СХЗГ-ын Нягтын эталоны лабораторийн ажилтантай хамт болон түүний

		лабораторийн ажилтны үүргийг орлон гүйцэтгэгч	эзгүйд хариуцах чиг үүргийг орлон гүйцэтгэнэ.
4	Гишүүн	СХЗГ-ын Нягтын эталоны лаборатори хариуцсан ахлах мэргэжитэн	СХЗГ-ын Нягтын эталоны лабораторийн болзошгүй ослын үед шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж, лабораторийг удирдлагаар хангаж ажиллах
5	Гишүүн	Хэмжил зүйн хүрээлэнгийн менежментийн тогтолцоо ахриуцсан ахлах мэргэжилтэн	СХЗГ-ын Хэмжил зүйн хүрээлэнгийн даргын хамт болон эзгүйд лабораторийн болзошгүй ослын үед гишүүдийг томилж, шуурхай удирдлагаар хангаж, мэргэжлийн байгууллагын ажилтан иртэл шаардлагатай арга хэмжээг авч ажиллахад дэмжлэг үзүүлж ажиллах
6	Гишүүн	СХЗГ-ын ЗУГ-ын аж ахуй хариуцсан инженер техникийн ажилтан	Химийн болзошгүй ослын үед ажиллах ажлыг зохион байгуулахад СХЗГ-т ажиллах барилга байгууламжид нэвтрэх, ослын үед шаардлагатай туслах хэрэгслээр (жишээлбэл, байр, ус, цахилгаан, сан техник, туслах багаж хэрэгсэл) хангах, дэмжлэг үзүүлэх

НАЙМ. ОСЛЫН ҮЕД АШИГЛАХ БАГАЖ, ХЭРЭГСЛҮҮД

8.1 Химийн бодистой харьцаж ажиллах СХЗГ-ын Нягтын эталоны лабораторийн ажилтны өмсөх хувцас, хэрэглэл, ослын үед ашиглах шаардлагатай иж бүрдэл (safety box)-ийн хэрэгслүүдийг хүснэгтээр үзүүлэв.

Хүснэгт

№	Хувцас, тусгай хамгаалах хэрэгслийн жагсаалт	Тоо хэмжээ, ширхэгээр	Нөөцөнд байгаа эсэх
1	Комбизон	2	-
2	Тусгай зориулалтын хошуувч (Mask)	1	-
3	Нүдний шил	1	-
4	Бээлий	1	-
5	Шингээгч алчуур	3	-
6	Шингээгч олгой /тусгаарлагч/	2	-
7	Хогийн шүүр хутгуур	1	-
8	Хаягдлыг хийх, зориулалтын уут	2	-
9	Элс	-	-
10	Иж бүрдлийн хайрцаг	1	-

БАЙГУУЛЛАГЫН ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТ

БАТЛАВ.
СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗРЫН

ДАРГА

Б.БИЛГҮҮН

**СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗРЫН ГАМШГААС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ,
ЭРСДЭЛИЙГ БУУРУУЛАХ 2021-2022 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

.... он ... сар ... өдөр

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Шалгуур үзүүлэлт, хүрэх үр дүн	Хугацаа	Хариуцах нэгж/ албан тушаалтан	Хамтран хэрэгжүүл эх	Төсөв/ Санхүүжи лт
Нэг. Гамшгаас хамгаалах сургалт, сурталчилгааны чиглэлээр						
1	Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг тодотгох нэгдсэн дадлага сургуулилт зохион байгуулах	19 албан хаагч	X сар	Мэргэжлийн анги, Захиргаа, удирдлагын газар		
2	Ажилтан, албан хаагчдад гамшгийн бэлэн байдлын талаар сургалт зохион байгуулах	19 албан хаагч	2021.11.01- 2021.11.15	Захиргаа, удирдлагын газар		
3	Засгийн газрын 339 дүгээр тогтоолыг хэрэгжүүлэх	Тогтоолын хэрэгжилтийг ханган ажиллах	Жил бүрийн 3 дугаар сарын 4 дэх долоо хоног Пүрэв гараг	Захиргаа, удирдлагын газар	Нэгжүүд	
4						
Хоёр. Эрсдэлийг бууруулах чиглэлээр						
1	Галын хорны хүрэлцээний тооцоо судалгаа гаргаж,					

	нэмж байршуулах					
2	Мэргэжлийн ангийг нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслээр хангах					
Гурав. Гамшгаас хамгаалах нөөц бүрдүүлэх чиглэлээр						
1	Гамшгийн үед шаардлагатай нөөц бүрдүүлэх					
2	Гамшгийн үед нүүлгэн шилжүүлэх зураглал хийх					
Дөрөв. Гамшигтай тэмцэх чадавхыг сайжруулах, бэлэн байдлыг хангах чиглэлээр						
1	Хүн нэг бүрийн үүргэвч бүрдүүлэх	Мэргэжлийн анги нэг бүр үүргэвч, аранзтай болсон байна.	2022.05 сар	Санхүүгийн хэлтэс	-	
2	Дүүргийн Онцгой байдлын байгууллагатай хамтран ажиллах, зөвлөгөө, дэмжлэг авах					
3	Химийн бодисын хор аюулаас хамгаалах талаар сургалт авах	Химийн бодис ашигладаг, хадгалдаг лабораторийн албан хаагчдад	2021.07.01-2021.07.02	Тамгын газар	ХЗХ ХХШБГ-ын ШТА ҮМСХГ	1 хүний 50,000 төг

Нэг. Газар хөдлөлтийн гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ :

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хугацаа	Шаардлагатай хөрөнгө	Хариуцах албан тушаалтан
1	Мэргэжлийн ангийн бэлтгэл бэлэн байдлыг дээшлүүлэх	2021 оны IV улирал	-	Мэргэжлийн анги
2	Холбоо, зарлан мэдээлэл явуулах техник хэрэгслийг бэлтгэх	2021 оны IV улирал	30,000-50,000 төг	Мэргэжлийн анги

3	Байгууллагын хэмжээнд гамшгийн үеийн зарлан мэдээлэл явуулах	Тохиолдол гарсан даруйд	-	Мэргэжлийн анги
4	I байрны ойролцоо аюулгүй талбайг томилгоожуулж, тэмдэгжүүлэх	2021 оны IV улирал	20,000	Мэргэжлийн анги
5	Ажилтан, албан хаагчдыг тогтоосон дохиогоор ажиллах дадлага эзэмшүүлэх	2022 оны I улирал	-	Мэргэжлийн анги
6	Байгууллагын хэмжээнд гамшгаас хамгаалах сургалт зохион байгуулах	2022 оны I улирал	-	Мэргэжлийн анги
7	Мэргэжлийн ангийн гамшгаас хамгаалах сургалт зохион байгуулах	2022 оны I улирал	-	Мэргэжлийн анги
8	Ажилтан, албан хаагчдад гамшгаас хамгаалах сургалт зохион байгуулах	2022 оны I улирал	-	Мэргэжлийн анги
9	Удирдлага, мэргэжлийн анги, ажиллагсдыг нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслээр хангах	2022 оны II улирал	250,000x5=1,250,000	Мэргэжлийн анги
10	Аврах, хор уршгийг арилгах, сэргээн босгох ажилд шаардагдах техник хэрэгсэл, эд материалын нөөцийг бүрдүүлэх	2022 оны II улирал	2,000,000	Мэргэжлийн анги
11	Гамшгийн аюул тулгарсан болон үүссэн үед байгууллагын тогтвортой ажиллагааг дээшлүүлэхэд чиглэгдсэн арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх	2022 оны II улирал	-	Мэргэжлийн анги
12	Байгууллагын үйл ажиллагааг тусгай горимд шилжүүлэхэд бэлтгэх	2022 оны II улирал	-	Мэргэжлийн анги
13	Байгууллагын мэргэжлийн ангийн даргын үндсэн ба хөдөлгөөнт удирдлагын байрыг бэлтгэж ажиллах нөхцлөөр хангах	2022 оны II улирал	-	Мэргэжлийн анги
14	Зэргэлдээ байгууллагын гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн анги, штабуудтай харилцан ажиллагааг зохион байгуулах, хамтран ажиллах гэрээ байгуулах	2022 оны II улирал	-	Мэргэжлийн анги

АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ГАМШИГ, ОСЛЫН ҮЕД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХАРИУ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хоёр. Газар хөдлөлтийн гамшгийн аюул тулгарсан үед :

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Баг-таамж	Минут			Цаг												Хоног			Хариуцах албан тушаалтан	
			15	30	45	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	2	3	4		
1	Дохио хүлээн авмагц тодотгоод мэргэжлийн ангийн даргад яаралтай мэдэгдэх	Ц+15	↔																			Холбоо зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан
2	Ажилтан албан хаагчдад гамшгийн аюулын тухай зарлан мэдээлэл хүргэх /ажлын цагаар/	Ц+30	↔	↔																		Холбоо зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан
3	Мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнд зарлан мэдээлэл хүргэх, /ажлын болон ажлын бус цагаар/	Ц+1 цаг	↔	↔																		Холбоо зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан
4	Тусгай зориулалтын техник, багаж	Ч+45	↔	↔																		1. Хангалт хариуцсан

	тогтоосон газарт цуглуулах, бүртгэх		ш	нө																мэдээлэл хариуцсан ажилтан. 2. Мэргэжлийн анги
9	Мэргэжлийн ангийг гамшгийн үеийн үүрэгт ажилд нь оруулах	Ч+45 - аас																		Мэргэжлийн ангийн дарга

Бусад төрлийн аюулт үзэгдэл, гамшиг, ослын үед хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө

- Гал түймэр
- Үер
- Хүн, малын гоц халдварт өвчин
- Хүчтэй цасан болон шороон шуурга
-

- АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСЛЫН ҮЕД ЗАРЛАН МЭДЭЭЛЭХ ДОХИО ДАМЖУУЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Гамшгийн аюулын тухай зарлан мэдээлэл хүргэх албан тушаалтан /нэр, утасны дугаар/	Гамшгийн аюулын тухай зарлан мэдээлэл хүргэх хүрээ	Гамшгийн аюулын тухай зарлан мэдээлэл хүргэх техник хэрэгсэл /серень, шүгэл, хонх гэх мэт/	Аюулгүй гарцын хуваарь	Аюулгүйн гарцыг хариуцах албан тушаалтан /нэр, утасны дугаар/
1	Г.Тулгаа /Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг/	2 давхарт	Шүгэл	2 давхарт ажиллагсдыг шатаар уруудуулан хаалгаар	Б.Лутсүх /Сорьцын хяналтын байцаагч/

				гаргах	
2	Б.Эрдэнэхүү /Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг/ /Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг/	1 давхар	Шүгэл	1 давхарт ажиллагсад хаалгаар	Ж.Батбаатар /Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг/ /Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг/

АЮУЛГҮЙ ЦЭГТ ЦУГЛАРАХ, НҮҮН ШИЛЖИХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Байгууллагын дэргэдэх аюулгүй талбай	Талбайн хэмжээ	Бүртгэл явуулах албан тушаалтан /нэр, утасны дугаар/	Аюулгүй талбайд байрших ажилтнууд	Бүртгэлийн нэгдсэн мэдээ гаргах албан тушаалтан /нэр, утасны дугаар/	Тайлбар
1	СХЗГ-ын III байрны урд байрлах аюулгүйн цэг.	30 м2	Б.Оюунсанаа /Сорьцтавигч/	СХЗГ-ын III байрны нийт албан хаагчид, Голомт банкны ажилчид	Б.Оюунсанаа /Сорьцтавигч/ Утас: 91913893	

ГАМШГИЙН ҮЕД БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛТАН, АЛБАН ХААГЧ, ЭД ХӨРӨНГИЙГ ТҮР БАЙРАНД НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, ТЭЭВЭРЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Гамшиг, аюулт үзэгдэл, ослын төрөл	Бүлгийн нэр	Хүний тоо	Техник хэрэгслийн тоо, улсын дугаар, марк	Хариуцах албан тушаалтан, утасны дугаар, гэрийн хаяг	Нүүлгэн шилжүүлэх хүн ам, эд хөрөнгө,	Тайлбар
Газар хөдлөлт	Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг	1. Д.Бэхбат /СХГ-ын дарга/ 2. Б.Лутсүх /СХ-ын улсын	1. Mitsubishi Delica 5393 УНЧ	1. Д.Энхбат. УБ, БЗД, Цайз 16-24-254.	1. Ажилтан, албан хаагчид 2. Эталон тоног	

Үер усны аюул		байцаагч/ 3. Г.Тулгаа / СХ-ын улсын байцаагч / 4. Б.Эрдэнэхүү/Үнэт металл хайлагч/ 5. 3.Мөнгөнбагана /Үнэт металл хайлагч/ 6. Бат-итгэлт /Үнэт металл хайлагч/	2. УАЗ Фургон. 1592 УНР 3. УАЗ Фургон. 1297 УНЭ	2. н.Түвшинбаяр. УБ, БЗД, - хороо, 49-744-83. 3. П.Баттэнгис. УБ, БГД, 23 хороо, 9-215.	төхөөрөмж 3. Газрын Тамга, Тэмдэг	
Химийн хорт бодис алдагдах	Аюулгүй ажиллагаа-ны бүлэг	1. Ж.Батбаатар /ҮМСТЛ-ийн эрхлэгч/ 2. Т.Шижирбаатар /ҮМСТЛ-ийн химич/				

НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, ТҮР БАЙРНЫ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Үйл ажиллагаа	Хариуцах албан тушаалтан	Ашиглах багаж, техник хэрэгсэл	Хугацаа	Дэмжлэг үзүүлэх Ажилтан
1	II байр. Сонгинохайрхан дүүргийн 18-р хороонд байрлах Стандарт хэмжил зүйн газрын 2-р байрлуу нүүлгэнэ.	1. Мэргэжлийн ангийн удирдлага 2. Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг	1. Mitsubishi Delica 5393 УНЧ 2. УАЗ Фургон. 1592 УНР 3. УАЗ Фургон. 1297 УНЭ	2-3 цаг	- Анхны тусламжийн бүлэг - Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг - Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг
2	I байр. СХЗГ-ын 1-р байр, Баянзүрх дүүрэг, 4-р хороонд байрлах Стандарт хэмжил				

зүйн газрын 1-р байрлуу нүүлгэнэ.					
--------------------------------------	--	--	--	--	--

СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗРЫН ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХАВСРАЛТ

Товъёог:

1. Тушаал, шийдвэр, дүрэм, журмын хэсэг
2. Гамшгаас хамгаалах удирдлага, зохион байгуулалтын хэсэг
3. Гамшиг, ослын үеийн зарлан мэдээллийн хэсэг
4. Хүч хэрэгсэл, нөөцийн судалгаа
5. Ажлын болон план зураглал

Нэг. Тушаал, шийдвэр, дүрэм, журам

/Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын тушаал/

Гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн анги байгуулах тухай

Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.2.3 дахь заалт, Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.2, 17.2.4 дэх заалт, Монгол Улсын Шадар сайдын 2017 оны 75 дугаар тушаалыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь :

1. Стандарт, хэмжил зүйн газрын хэвийн үйл ажиллагааг хангах, аюулт үзэгдэл, ослоос урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох үйл ажиллагааг зохион байгуулах үүрэг бүхий гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнийг нэгдүгээр, ажлын хувцас, багаж хэрэгслийн жагсаалтыг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнийг гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд сургаж дадлагажуулах, бэлтгэл бэлэн байдлыг хангах, мэргэжлийн ангид хөтлөгдөх баримт бичгүүдийг тухай бүр шинэчилж байхыг гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн анги /Д.ДарьСүхбаатар/-д даалгасугай.

3. Гамшгаас хамгаалах хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.2 дахь хэсэгт заасны дагуу гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээний зардлыг төлөвлөх, зориулалтын дагуу зарцуулах, мэргэжлийн ангид шаардлагатай хөрөнгийг шийдвэрлэж, ажиллах нөхцөлөөр хангахыг Санхүүгийн хэлтэс /...../-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Б.БИЛГҮҮН

Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын
2021 оны дугаарсарын-ний
өдрийндугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралт

Стандарт, хэмжил зүйн газрын гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүн

	Томилгоожсон	Албан тушаал	Чиг үүрэг
--	--------------	--------------	-----------

1	Мэргэжлийн ангийн дарга бөгөөд гамшгийн үеийн удирдлагын байрны дарга	Дэд дарга - 1	<ul style="list-style-type: none"> - Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол үүссэн үед Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн байгууллага болон мэргэжлийн байгууллагад шуурхай мэдэгдэх - Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын үед эрэн хайх, аврах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажлыг удирдах - Мэргэжлийн ангийг гамшигтай тэмцэх зориулалтын автомашин, техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслээр хангах ажлыг байгууллагын төсөвт тусгаж шийдвэрлэх арга хэмжээг авах - Эрэн хайх, аврах, хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажилд оролцож байгаа албан тушаалтан, иргэнд зааварчилгаа өгөх, хууль ёсны шаардлага тавих, түүнийг биелүүлэхийг шаардах - Мэргэжлийн ангийн бүтэц, бүрэлдэхүүнийг гүйцэтгэх үүргийг тодотгох, байгууллагын нөөц бүрдүүлэх - Ажилтан, албан хаагчдыг гамшгийн аюулаас хамгаалах арга дадалд сургах, аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын үед удирдлагаар хангаж ажиллах - Мэргэжлийн ангийн гамшгаас хамгаалах бэлэн байдал, сэтгэл зүйн бэлтгэл, хэсэг, бүлгүүдийн харилцан шуурхай ажиллах чадварыг нэмэгдүүлэх, аврах багаж, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтад хяналт тавих, илэрсэн зөрчлийг арилгах арга хэмжээ авах - Нутгийн захиргааны болон онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн байгууллагатай харилцан ажиллагааг зохион байгуулах
2	Орлогч бөгөөд сургалт, сурталчилгаа хариуцсан ажилтан	Дэд дарга - 2	<ul style="list-style-type: none"> - Ажилтан, албан хаагчдад гамшгаас хамгаалах сургалт зохион байгуулах, дадлага сургууль хийх - Гамшгаас хамгаалах дайчилгаагаар ажиллах хүн, техникийн судалгаа гаргах, тодотгох, нүүлгэн шилжүүлэх ажлыг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх - Ажилтан, албан хаагчдын гамшгаас хамгаалах мэдлэг, чадвар, дадлыг нэмэгдүүлэх, гамшгаас хамгаалах хууль тогтоомжийг сурталчлах - Онцгой комиссын гаргасан шийдвэрийг өөрийн мэргэжлийн ангид хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах - Гамшгийн цагийн байдлыг үнэлж, шийдвэр гаргахад мэргэжлийн ангийн даргад дэмжлэг үзүүлэх, хэрэгжүүлэх арга хэмжээний

			<p>санал боловсруулах, хөрш байгууллага, мэргэжлийн ангитай харилцан ажиллагааг зохион байгуулах</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мэргэжлийн ангийг гамшгийн голомтод аврах ажиллагааг явуулахад удирдан зохион байгуулах, ажиллах нөхцлөөр хангах - Гамшгаас хамгаалах тухай хууль тогтоомж, дээд байгууллагын тушаал шийдвэр, албан даалгавар, сэрэмжлүүлгийг ажилтан, албан хаагчдад сурталчлах ажлыг зохион байгуулах
3	Хэв журам, аюулгүй байдал хариуцсан ажилтан	Төрийн захиргааны удирдлагын газрын дарга	<ul style="list-style-type: none"> - Гамшгийн голомтод хэв журам сахиулах, ажилтан, албан хаагчдыг нүүлгэн шилжүүлэх үед аюулгүй байдлыг хамгаалах, эмх замбараагүй байдлыг таслан зогсоох, хорио цээрийн дэглэм сахиулах, улсын онц чухал объектын харуул хамгаалалтыг зохион байгуулах - Гамшгийн голомтод хэв журам сахиулах, ажилтан, албан хаагчдын аюулгүй байдлыг хангах, эргүүл, постын үйл ажиллагаанд хяналт тавих - Хүчтэй үйлчилгээтэй хорт бодисын судалгааг гаргаж, бүртгэл хөтлөх - Гамшгаас хамгаалах дайчилгаа зарлан явуулах ажилд дэмжлэг үзүүлэх.
4	Холбоо, зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан	Хэмжил зүйн хүрээлэнгийн дарга	<ul style="list-style-type: none"> - Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх болон гамшгийн үеийн бүх төрлийн холбоо, зарлан мэдээллийг зохион байгуулах, мэргэжлийн ангийн даргад дэмжлэг үзүүлэх - Холбоо, зарлан мэдээллийн техник хэрэгслийн бэлэн байдлыг хангаж, жилд 2 удаа төв, орон нутгийн онцгой байдлын газар, хэлтэст мэдэгдэх - Дээд шатны мэргэжлийн байгууллагад гамшгийн нөхцөл байдлын мэдээг дамжуулах, хүлээн авах, холбооны тасралтгүй ажиллагааг бүрдүүлэх - Ажилтан, албан хаагчид, иргэдэд гамшгийн аюулын тухай зарлан мэдээллийн дохиогоор ажиллах дадлага эзэмшүүлэх, гамшгийн аюулын тухай дохио, сэрэмжлүүлэх мэдээллийг хүргэх бүдүүвчийг боловсруулж, шалгаж байх.
5	Хангалт хариуцсан ажилтан	Санхүүгийн хэлтсийн дарга	<ul style="list-style-type: none"> - Гамшиг осол тохиолдсон үед хэрэглэх шаардлагатай бараа, материалын тоог гаргах, хангалтын төлөвлөгөө боловсруулах, мэргэжлийн ангийн даргыг мэргэжлийн зөвлөмжөөр хангах - Гамшгийн хор уршгийг арилгахад шаардагдах бараа, материалын нөөцийг бүрдүүлэх, зориулалтын дагуу зарцуулах, нөхөн сэлбэх

			<ul style="list-style-type: none"> - Бие бүрэлдэхүүний хамгаалах хэрэгсэл түүний ашиглалт, хадгалалтад хяналт тавих, үзлэг шалгалт, засвар үйлчилгээ хийх - Дайчилгаагаар ажиллахад шаардагдах аврах ажлын зориулалттай техник, багаж хэрэгслийн судалгааг мэргэжлийн ангийн орлогч даргад гаргаж өгөх - Аврах ажлын багаж хэрэгслийг засварлах, үүрэг гүйцэтгэх бэлэн байдлыг хангуулах, нүүлгэн шилжүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах, гамшгийн голомтод ажиллагсдын эмнэлгийн хангалтыг зохион байгуулах.
6	Анхны тусламжийн бүлэг	СМЛСТ-ийн дарга	<ul style="list-style-type: none"> - Гамшигт нэрвэгдэгсдэд эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх, гэмтлийн зэрэглэлээр нь ялгах, болзошгүй хохирлоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах - Эм тариа, ороох боох материал, ариутгалын бодис, уусмал, багаж хэрэгслийг захиалах, хуваарилах, нөөц бүрдүүлэх - Ажилтан, албан хаагчдын цусны бүлгийг тодорхойлох, эрүүл ахуй, ариун цэврийн арга хэмжээг сахиулах - Ажилтан, албан хаагчдад анхны тусламж цаг алдалгүй үзүүлэх
7	Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг	ЗУГ-ын Байр ашиглалтын инженер	<ul style="list-style-type: none"> - Байгууллагын гамшгийн эрсдэл, эмзэг байдлын үнэлгээнд тусгагдсан эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авах - Гамшгийн үед мэргэжлийн ангийн даргыг хохирлын талаар мэдээллээр хангах, тогтвортой ажиллагааг хангах төлөвлөгөөг боловсруулах - Барилга, байгууламжийг сэргээн босгоход шаардлагатай хүн хүч, түүхий эд, тоног төхөөрөмжийн судалгааг гаргах, нөөц бүрдүүлэх, нөхөн сэлбэх ажлыг зохион байгуулах - Гамшгийн хохирлыг шуурхай үнэлэх, даргад илтгэх
8	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг	Хэмжил зүйн хүрээлэнгийн дарга	<ul style="list-style-type: none"> - Ослын үед гишүүдийг томилж, шуурхай удирдлагаар хангаж, мэргэжлийн байгууллагын ажилтан иртэл шаардлагатай арга хэмжээг авч ажиллах - Ажиллагсдад ослын хор уршгийн талаарх мэдээллийг шуурхай хүргэж, ослын шалтгааныг тодорхойлж, дахин гарахаас сэргийлэх - Гамшгийн голомтод үүрэг гүйцэтгэх хугацааг тогтоох, мэргэжлийн ангийн аврагчдын амь нас, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээг зохион байгуулах - Химийн хорт бодистой ажиллах үеийн аюулгүйн арга хэмжээний дүрмийг мөрдүүлэх, аврах ажиллагаа зөв явагдаж байгаа эсэхэд хяналт тавих

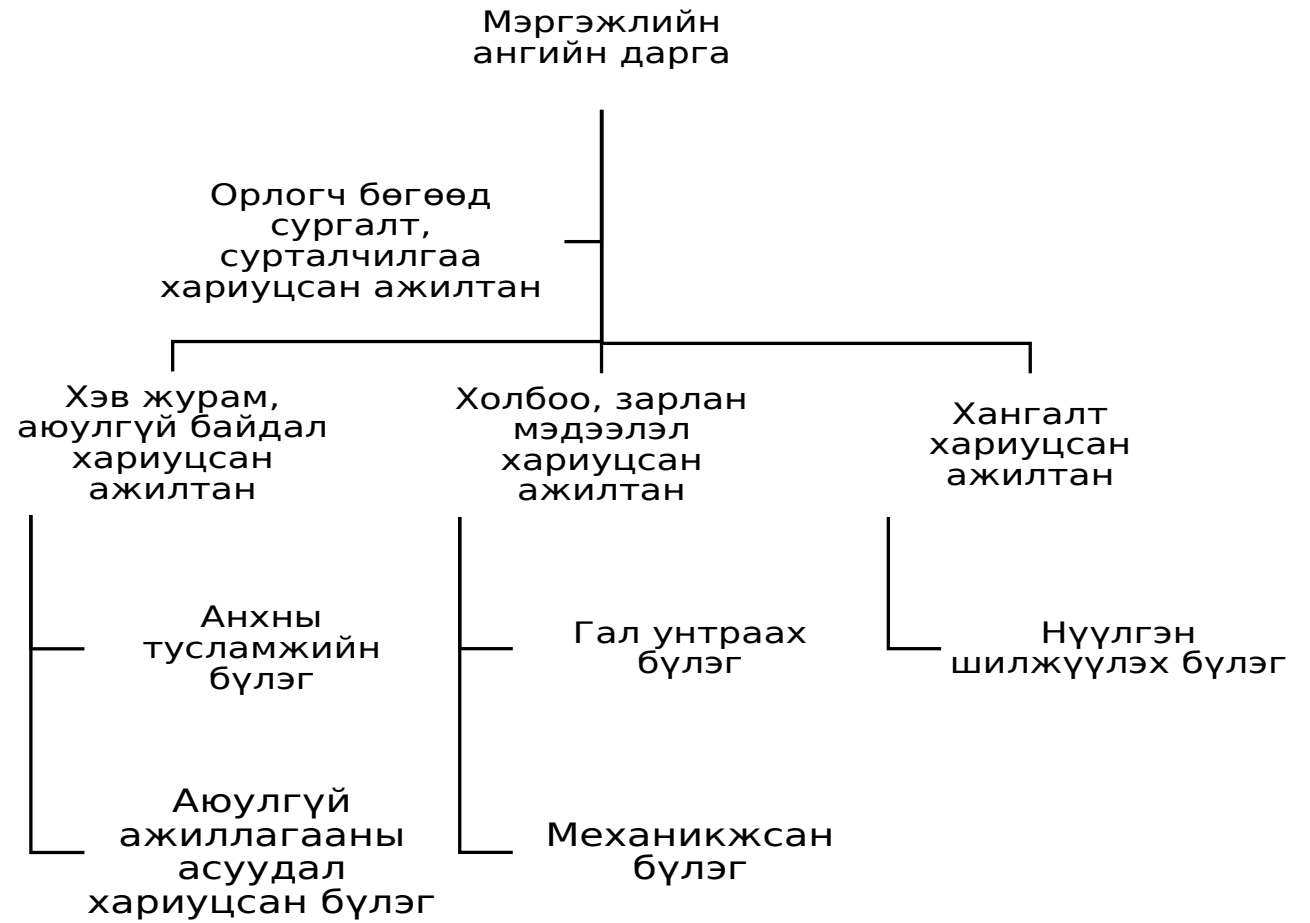
9	Гал унтраах бүлэг	ХЗХ-ийн НЭЛ-ийн ажилтан	<ul style="list-style-type: none"> - Ажилтан, албан хаагчдад болзошгүй эрсдлийн үед гал унтраах дадлага сургалтын ажлыг хийж гүйцэтгэх - Гал түймэр унтраах үйл ажиллагааны явцад тухайн гал түймрийн онцлог, нөхцөл байдлыг бие бүрэлдэхүүнд тасралтгүй мэдээлэх, унтрааж дууссан гал түймэр дээр ажилласан үйл ажиллагааныхаа тухай үнэлэлт, дүгнэлт өгөх - Гал түймэр унтраах үйл ажиллагаанд хэрэглэх хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдал, ашиглалтад хяналт тавих - Гал түймрийн хор уршиг цаашид гарч болзошгүй аюул эрсдлийн мэдээллийг танилцуулах - Ажилтан, албан хаагчдыг үймээн сандралд оруулахгүй байх арга хэмжээг авч, дотоодын болон бусад мэдээлэх хэрэгслийг ашиглах - Энэ ажилд бусад нэгжийн ажилтан, албан хаагчдыг татан оролцуулах - Эмнэлгийн яаралтай тусламж дуудаж, түүнийг хүрэлцэн ирэх хүртэл Анхны тусламжийн бүлэгтэй хамтран ажиллах - Аврагдсан хүмүүсийг байрлуулах газрыг урьдчилан тогтоох - Гал түймэр гарсан өрөө, тасалгаанд хүн байгаа мэдээллийг авсан үед шатаж байгаа болон утаанд автагдсан зэргэлдээх өрөө тасалгаа бүрт хайгуул хийх - Аюулгүй ажиллагааны дүрмийг чанд мөрдөх
10	Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг	ЗУГ-ын Эрх зүйн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн	<ul style="list-style-type: none"> - Нүүлгэн шилжүүлэлт явуулах шаардлага гарсан тохиолдолд ажилтан, албан хаагчдад нэн даруй зарлан мэдээлэх - Эхний ээлжинд аюулгүй бүс рүү эмэгтэйчүүд, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтан, албан хаагчдыг шилжүүлэх арга хэмжээг авч ажиллах - Төрийн үнэт зүйл (алт, валютын нөөц, банкны активууд, үнэт цаас, хэмжүүрийн эталон, үнэт металл болон чулууны нөөц, төрийн байгууллагуудын архив, тамга, тэмдэг, албан бичиг, шинжлэх ухааны онцгой чухал баримт бичгүүд, цахим тооцоолох системүүд, өгөгдлийн бааз г.м) шилжүүлэх арга хэмжээг авч ажиллах

Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын
2021 оны дугаарсарын-ний
өдрийндугаар тушаалын хоёрдугаар хавсралт

Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын гамшгаас хамгаалах
мэргэжлийн ангийн ажлын хувцас, багаж хэрэгслийн жагсаалт

Д/ д	Ажлын хувцас, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг
1	Нүдний хамгаалах хэрэгсэл	Ширхэг	4
2	Малгай, каск	Ширхэг	3
3	Ажлын хувцас	Ширхэг	15
4	Ажлын гутал	Хос	5
5	Бээлий	Хос	20
6	Цув	Ширхэг	0
7	Гар чийдэн	Ширхэг	0
8	Хүрз	Ширхэг	5
9	Эмийн сан, анхны тусламжийн иж бүрдэл	Хайрцаг	2
10	Гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгсэл	Ком	2
11	Галын хор	Ширхэг	10

Хоёр. Гамшгаас хамгаалах удирдлага, зохион байгуулалт

3. Гамшгийн удирдлага, зохицуулалтын арга хэмжээ

2.1 Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

Нийтлэг дараах арга хэмжээ зохион байшуулна. Үүнд:

- Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх ажлыг төлөвлөх шаардагдах зардлыг төсөвлөх, зориулалтын дагуу зарцуулах.
- Байгууллагын стратеги төлөвлөгөө, бодлого, хөтөлбөрт гамшгийн шаардлагыг тусгуулах.
- Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг тодотгох, удирдлага, зохицуулалтын нэмэлт өөрчлөлт оруулах
- Цаг агаарын сэрэмжлүүлэх мэдээг түргэн шуурхай дамжуулах, харилцаа холбоо, зарлан мэдээллийн техник хэрэгслийн бэлэн байдлыг хангуулах, тогтоосон дохиогоор ажиллах арга ажиллагаанд албан хаагчдыг сургаж дадлагажуулах
- Гамшгаас хамгаалах албаны удирдлага, мэргэжлийн анги ажилтан, албан хаагчдын гамшгаас хамгаалах сургалтыг зохион байгуулах.
- Гамшгийн нөөц бүрдүүлэх
- Байгууллагын гамшгаас хамгаалах мэргэжлийн ангийн бүлгүүдийн ажлыг уялдуулан зохицуулах, мэргэжлийн чиглэлээр гамшгаас урьдчилан сэргийлэх талаар зохион байгуулах ажилд нь туслалцаа дэмжлэг үзүүлэх.
- Гамшгаас хамгаалах хүч хэрэгслийг аврах багаж, техник хэрэгсэл тоног төхөөрөмжөөр хангах, үүрэг гүйцэтгэх чадавхийг дээшлүүлэх.
- Гамшгийн үед аврах, учирсан хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох үйл ажиллагаанд оролцуулах хүн хүч, техник хэрэгсэл, объект, барилга байгууламжийг товлох, томилгоожуулах, тодотгох.
- Байгууллагын эмзэг байдлыг бууруулах арга хэмжээг зохион байгуулах.
- Гамшгаас хамгаалах хууль тогтоомж, гамшгийн хор уршгийн талаар албан хаагчдад ухуулга сурталчилгаа хийх.
- Химийн хортой бодисын нэр төрөл, түүний хадгалалт, хамгаалалтыг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх.
- Цэвэр, бохир усны хоолой болон үйл ажиллагааны чиглэлийн онц чухал объектын харуул хамгаалалтын ажилд хяналт тавих, болзошгүй террорист халдлагаас хамгаалах (хамгаалагч байгууллагын албан хаагчидтай хамтран ажиллах)
- Химийн хорт болон аюултай бодисын хадгалалт хамгаалалтанд хяналт тавих, бүртгэл тооцоо хөтлөх.
- Гамшгаас хамгаалах албаны удирдлага, штаб, мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүний бэлтгэл, бэлэн байдлыг дээшлүүлэх.
- Гамшгийн аюул үүссэн буюу үүсч болзошгүй байдалтай холбогдуулан байгууллагыг ажлын тусгай горимд шилжүүлэх.

2.2. Гамшгийн хор уршгийг арилгах сэргээн босгох арга хэмжээ

- Гамшгийн аюулын талаар ажилтан, албан хаагчдад зарлан мэдээлэл дамжуулах.
- Гамшгийн аюулаас хүн ам, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчныг аврах ажлыг шуурхай зохион байгуулах.
- Гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлэх, бэлэн байдлын зэргийн үед хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах.
- Нэрвэгдэгсдэд сэтгэл санааны болон эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх.
- Гамшгийн голомтод ажиллах хүн хүч, техник хэрэгслийг дайчлан ажиллуулах.
- Гамшгийн голомтоос хүн ам, эд хөрөнгийг нүүлгэн шилжүүлэх.
- Гамшигт нэрвэгдэгсдийг түр орогнох байр, хоол, хүнс, эрчим хүч болон ундны усаар хангах.
- Нийгмийн дэг журам сахиулах, аюулгүй байдлыг хангах.

- Гамшгийн голомтод ариун цэврийн хяналт тавьж, хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах арга хэмжээ авах.
- Гамшгийн төрлөөс хамааран гамшгийн голомтод зохицуулах, мэргэжлийн хувьд голлох болон дэмжлэг үзүүлэх үүрэг гүйцэтгэх албан хаагчдын ажлын уялдаа холбоог хангах.
- Ажилтан, албан хаагчдыг үнэн зөв мэдээллээр хангах.
- Бусад төрлийн материал хэрэгслийн хангалтыг зохион байгуулах.
- Гамшгаас учирсан хохирол, авч хэрэгжүүлж байгаа ажлын үр дүнг холбогдох байгууллагад мэдэгдэх.
- Гамшгийн дараах дүн шинжилгээ хийх, дүгнэлт, сургамж боловсруулах, гамшгийн удирдлагын тасралтгүй ажиллагааг хангах.
- Гамшгийн дараах дүн шинжилгээнд үндэслэн сэргээн босгох арга хэмжээг төлөвлөх

Гамшгаас хамгаалах удирдлагын холбоо, зарлан мэдээллийн зохион байгуулалт

Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 27 дугаар зүйл, Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын тушаалаар үйл ажиллагааны онцлогт тохируулан, байгууллагын гамшгаас хамгаалах албыг шинэчлэн байгуулж, гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, учирсан хохирлыг арилгах ажлыг удирдан явуулж байна.

Байгууллагын даргын дэргэд гамшгаас хамгаалах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх үүрэг бүхий гамшгаас хамгаалах орон тооны бус штаб, шуурхай ажиллах бүлгийг томилгоожуулан, бэлэн байдлыг хангаж, үүрэг гүйцэтгүүлж байна.

Гамшгаас хамгаалах штаб, шуурхай ажиллах бүлгийг томилон, гамшиг ослоос урьдчилан сэргийлэх, учирсан хохирлыг арилгах ажлыг явуулна. Гамшгаас хамгаалах албаны штаб нь дүүргийн Онцгой комисс, Онцгой байдлын албаны бүрэлдэхүүнтэй холбоо барих утас, хаягийг тогтмол тодотгон ажиллана.

Газрын гамшгаас хамгаалах албаны штаб, мэргэжлийн анги, аваар техникийн командын бүрэлдэхүүн ажлын цагаар 10-30 минут, ажлын бус цагаар 30-90 минутанд бүрэн цугларч үүрэг гүйцэтгэх, бэлэн байдлыг хангах ёстой.

Гамшиг осол, аюулын тухай мэдээллийг улс, нийслэл, дүүргийн Онцгой комисс, Онцгой байдлын албаны удирдлагад 5-10 минутанд хүргэж, зарлан мэдээллийн журмын дагуу байгууллагын гамшгаас хамгаалах албаны бүрэлдэхүүнд 5-20 минутанд хүргэж, шаардлагатай арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлэх нөхцлийг бүрдүүлнэ.

Гамшиг, ослын дохиог хүлээн авмагц гамшгаас хамгаалах штабын дарга нь байгууллагын даргад мэдэгдэж, холбоо, зарлан мэдээлэл, сурталчилгаа хариуцсан туслахаар дамжуулан нийт бүрэлдэхүүнд хүргэнэ.

Шуурхай бүлгүүд өөрсдийн хариуцсан чиглэлээр нийт ажилтан, албан хаагчид, мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнд гамшиг, аюул, ослын дохиог хүргэнэ. Гамшиг ослын дохиог хүлээн авсан бүрэлдэхүүн тогтоосон хугацаанд, заасан газар хүрэлцэн ирж, байгууллагын дарга, штабын дарга, сургалт мэргэжлийн ангийн бэлэн байдал хариуцсан туслахад үүрэг гүйцэтгэхэд бэлэн тухайгаа тус тус илтгэж, удирдлагаас өгсөн үүргийн дагуу гамшиг, аюул ослын голомтод аврах, сэргээн босгох ажлыг явуулна.

Гамшгийн зарлан мэдээллийн дохиог гамшгаас хамгаалах албаны бүрэлдэхүүнд гар болон гэрийн утсанд, мөн машинаар болон явганаар хүргэнэ.

ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТОМИЛГООТ БҮЛГИЙН АЖИЛ ҮҮРГИЙН ХУВААРЬ

Бүлэг	Урьдчилан сэргийлэх талаар хүлээх үүрэг
Аврах, гал унтраах бүлэг /АГУ бүлэг/	<ol style="list-style-type: none"> 1. Томилгоот бүрэлдэхүүний хаягийн тодотголыг тухай бүр нь шинэчилж, нөхөн хангах. 2. Агааржуулалт, гэрэлтүүлэг, цахилгаан төхөөрөмжийн ашиглалтын бүрэн бүтэн байдлыг тогтмол хянаж шалгах. 3. Гал унтраагуур, гал унтраах анхан шатны багаж зэвсэглэмжийн тоог хэмжээнд нь хүргэн, бэлэн байдлыг хангах. 4. Аврах гарц, хаалтыг чөлөөлж, тэмдэг, тэмдэглэгээ, аваарын гэрэл байрлуулах. 5. Хорт утааны баг, аврах олс, хоолой, шат, дамнуурга зэрэг багаж хэрэгслийг бүрдүүлэн, ашиглалтын байдалд хяналт тавих. 6. Нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл ашиглах сургалтад хамруулах. 7. Гал түймрээс хүний амь нас, эд хөрөнгийг авран хамгаалах гал түймрийг унтраах ажлыг зохион байгуулах. 8. Аврах ажиллагаа явуулах аюулгүйн ажиллагааны заавар, журмыг хэрэгжүүлэх. 9. Нэрвэгдэгсдийг аюулгүй газар зөөвөрлөх, шилжүүлэх арга ажиллагааг хэрэгжүүлэх.
Холбоо зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан	<ol style="list-style-type: none"> 1. Томилгоот бүрэлдэхүүний хаягийн тодотголыг шинэчлэн нөхөн хангах. 2. Ажилтан, албан хаагчдын холбооны хэрэгслийн бэлэн байдлыг тодотгох. 3. Холбоо, зарлан мэдээлэл чиглэл хариусан туслахуудын ажил үүргийг тодотгох. 4. Зарлан мэдээллийн дохиогоор ажиллах дадлага явуулах. 5. Зарлан мэдээлэх хэрэгслийн бэлтгэл бэлэн байдлыг сар, улирал бүр шалгах. 6. Аюулт үйлдлээс урьдчилан сэргийлэх сэрэмжлүүлгийг тогтмол дамжуулж хэвшсэн байх.
Механикжуулсан бүлэг /Техникийн бүлэг/ /МБ/ТБ/	<ol style="list-style-type: none"> 1. Томилгоот бүрэлдэхүүний хаягийн тодотголыг шинэчлэн, нөхөн хангах. 2. Авто машины байнгын бэлэн байдлыг тогтмол шалгаж, шаардлагатай үзлэг үйлчилгээг хийж байх. 3. Гамшиг болох үед түлш, шатахуун, автомашинаар найдвартай хангах нөөцийг тооцоолж, бий болгосон байх.
Хэв журам сахиулах, эд хөрөнгө хамгаалах бүлэг /ХЖСЭХХБ/	<ol style="list-style-type: none"> 1. Томилгоот бүрэлдэхүүний хаягийн тодотголыг шинэчлэн, нөхөн хангах 2. Баримт бичиг, мэдээлэл, техник, тоног төхөөрөмжийн аюулгүйн бэлэн байдал хадгалалт зэрэгт байнгын хяналт тавих. 3. Иргэд, үйлчлүүлэгчдийн хөдөлгөөнд хяналт тавих, овор ихтэй, сэжигтэй бараа, цүнх, саванд зохих журмын дагуу үзлэг, шалгалт хийх. 4. Мэдээлэх хэрэгсэл, дохиолол, хяналтын системийн

	хэвийн ажиллагааг шалгах 5. Сонор сэрэмж, хариуцлага чанд сахих, гадны халдлага болон гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлуудыг зохион байгуулах.
Анхны тусламжийн бүлэг	1. Томилгоот бүрэлдэхүүний хаягийн тодотголыг шинэчлэн, нөхөн хангах. 2. Эмнэлгийн анхан шатны тусламж үзүүлэх хичээл, сургалтад хамрагдсан байх. 3. Эмнэлгийн анхан шатны тусламж үзүүлэх мэдлэгийн түвшингээ байнга дээшлүүлж байх. 4. Өөртөө болон бусдад эмнэлгийн тусламж үзүүлж чадавхийг эзэмшсэн байх. 5. Эмчлэн сувилах, яаралтай тусламж үзүүлэх. 6. Халдваргүйтгэл, ариун цэврийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх. 7. Хорио цээр, хязгаарлалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх. 8. Эм тариа, ороох боох материалын нөөцийг бүрдүүлэх. 9 Тээвэрлэх, хүргэх ажлыг зохион байгуулах. 10. Нэрвэгдэшдэд болон иргэдэд сэтгэл зүйн дэмжлэг үзүүлэх.
Аж ахуй, хангалт хариуцсан бүлэг /ААХХБ/	1. Томилгоот бүрэлдэхүүний хаягийн тодотголыг шинэчлэн, нөхөн хангах 2. Гамшгаас хамгаалах орон тооны бус штаб, мэргэжлийн ангийн бие бүрэлдэхүүнийг аврах ажилд шаардлагатай багаж, хувцас,техник хэрэгслээр хангах тооцоо хийж удирдлагад танилцуулан шийдвэрлүүлэх. 3. Шаардлагатай бараа материалын нөөцийг бүрдүүлэх. 4. Гамшгийн голомтод ажиллагсдын хангалтыг зохион байгуулах. 5. Гал түймэртэй тэмцэх багаж хэрэгсэл, материалын нөөцийг бүрдүүлэх. 6. Нүүлгэн шилжүүлэлтийн үеийн хангалтын ажлыг зохион байгуулах. 7. Гамшгийн уршгаар эвдэрч гэмтсэн тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийг засварлах ажлыг зохион байгуулах. 8. Үүссэн нөхцөл байдлыг үнэлж, хангалтыг зохион байгуулах талаар саналаа боловсруулж удирдлагад танилцуулж шийдвэрлүүлэх.

Гуравдугаар бүлэг

Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх ерөнхий арга хэмжээ төлөвлөгөө

№	Хийгдэх ажил	Хугацаа	Хариуцах албан тушаалтан
Бэлтгэл бэлэн байдлын талаар			
1	Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх ажлыг төлөвлөн шаардагдах зардлыг төсөвлөх, зориулалтын дагуу зарцуулах.	Жилд	Мэргэжлийн анги
2	Гамшгаас хамгаалах албаны удирдлага штаб, мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнтэй сургалт, дадлага сургуулийг зохион байгуулах.	Жилд	Мэргэжлийн анги

3	Байгууллагын гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг шинэчлэх, тодотгох, шаардлагатай нэмэлт өөрчлөлт оруулах	Жилд	Мэргэжлийн анги
4	Байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт нийцүүлэн мэргэжлийн ангийг зохион байгуулах, дадлага, сургууль зохион байгуулах.	Жилд	Мэргэжлийн анги
5	Ажилтан, албан хаагчдад гамшгаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр сургалт явуулах.	Жилд	Мэргэжлийн анги
6	Жижүүрийн бүрэлдэхүүнтэй сургалт явуулж зарлан мэдээлэх дохио дамжуулах, хүргэх журмыг тогтоох.	Жилд	Мэргэжлийн анги
7	Аюул үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослоос урьдчилан сэргийлэх үзлэг явуулах.	Тухай бүр	Мэргэжлийн анги
8	Мэргэжлийн ангийг аврах багаж, техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн хангах, үүрэг гүйцэтгэх, чадварыг дээшлүүлэх, бэлтгэл, бэлэн байдлыг хангуулах.	Жилд	Мэргэжлийн анги
9	Гамшгийн нөөц бүрдүүлэх /багаж хэрэгсэл, хоол хүнс, эм/	Жилд	Мэргэжлийн анги

НЭГ. ГАМШГААС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Хийгдэх ажил	Хугацаа	Хариуцах албан тушаалтан
1	Эмзэг байдал, эрсдлийн үнэлгээг хийж, аюулгүй ажиллагааг хангахад шаардагдах зардлыг төсөв, төлөвлөгөөнд тусган зарцуулах	Жилд	Мэргэжлийн анги
2	Аюул ослын үед ажиллах мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнийг томилсон, тодотгосон байх.	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга
3	Томилгоот бүрэлдэхүүнтэй сургалт дадлага явуулах	Жилд	Мэргэжлийн анги
4	Цахилгаан, дулаан, цэвэр, бохир усны шугам сүлжээнд тогтмол үзлэг, шалгалт явуулах, хамгаалалт, бэхэлгээ хийж аюулгүй байдлыг хангах	Жилд	Мэргэжлийн анги
5	Аюулын үед зарлан мэдээлэл явуулах журмыг шинэчлэн тодотгосон, дохиогоор ажиллах дадлага хийсэн байх	Жилд	Мэргэжлийн анги
6	Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны заавар, дүрмийг хүн бүрээр судлуулж шалгалт авсан байх	Жилд	Мэргэжлийн анги
7	Аюул ослын голомтонд үүрэг гүйцэтгэх бүрэлдэхүүний орлон ажиллах томилгоог тодотгосон байх	Жилд	Мэргэжлийн анги
8	Үйлдвэрлэл үйлчилгээнд аюултай бодис ашиглаж байгаа болон болзошгүй аюулын талаар ажилтан албан хаагчдад мэдээлэх	Жилд	Мэргэжлийн анги
9	Аюул, ослоос урьдчилан сэргийлэх анхааруулга, сэрэмжлүүлэг, авралтын зам,	Жилд	Мэргэжлийн анги

	гарцын тэмдэглэгээ, аваарын гэрэлтүүлгийг шинэчлэн хийж байрлуулах		
10	Ажилтан, албан хаагчдыг арьс хамгаалах болон амьсгал хамгаалах нэг бүрийн хэрэгслээр хангах	Жилд	Мэргэжлийн анги
11	Химийн хорт бодис алдагдаж болзошгүй хэсэгт агаарын найрлагад хэмжилт хийлгэж, аюулгүй байдлыг хангах	Жилд	Мэргэжлийн анги
12	Өргөх тээвэрлэх төхөөрөмж өндөр даралттай буюу хорт бодис хадгалсан сав, технологийн шугам, ашиглалтын зааврыг чанд сахих	Жилд	Мэргэжлийн анги
13	Аюулын бүсэд үүрэг гүйцэтгэх хэв журам сахиулах, эд хөрөнгө хамгаалах, эмнэлгийн тусламжийн, хоол хүнс, сэлбэг хэрэгслээр хангах бүрэлдэхүүний бэлэн байдалд үзлэг, шалгалт явуулсан байх	Жилд	Мэргэжлийн анги

ХОЁР. Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Хийгдэх ажил	Хугацаа	Хариуцах албан тушаалтан
1	Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх арга хэмжээг төлөвлөх.	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга
2	Гал түймрийн аюултай үед харилцан ажиллагаа явуулах төлөвлөгөөний хэрэгжих бодит байдлыг хамтарсан сургуулилтаар явуулж тодотгох.	Жилд	Мэргэжлийн анги
3	Гал түймэр гарч болзошгүй эрсдэл, эмзэг байдлыг үнэлэх.	Жилд	Мэргэжлийн анги
4	Мэргэжлийн ангийг аврах, гал унтраах багаж хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангах, үүрэг гүйцэтгэх чадавхийг дээшлүүлэх сургалтад хамруулах	Жилд доошгүй	2-с Мэргэжлийн ангийн дарга
5	Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх санамж, сэрэмжлүүлэг, тараах ухуулга сурталчилгааны самбар ажиллуулах	Жилд	Мэргэжлийн анги
6	Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх үзлэг шалгалт хийж илэрсэн зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээ авах	Жилд	Мэргэжлийн анги
7	Зарлан мэдээллийн хэрэгсэл, галын автомат дохиоллын бүрэн бүтэн байдлыг хангах	Жилд	Холбоо зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан Мэргэжлийн анги
8	Авралтын зам, гарцыг саадгүй нээлттэй байлгах, 2-с доошгүй аврах гарцтай байлгах.	Байнга	Мэргэжлийн анги
9	Галын аюулгүй байдлын стандарт, дүрэм, нормын, заалтуудыг мөрдөн ажиллах.	Байнга	Нийт ажилтан, албан хаагч Хөдөлмөр аюулгүй

		ажиллагаа хариуцсан ажилтан.
--	--	------------------------------

- Гал түймрийн аюулын үед авах арга хэмжээ.
- Жижиг галыг гал унтраагуураар болон элс, даавуугаар цохиж унтраах
- Аврах, гал унтраах ангийг дуудах
- Байшин, барилгаас яаралтай гарах
- Гарахын өмнө ширээ, тавиур доогуур хүн байгаа эсэхийг шалгах
- Битүү утаатай нөхцөлд мөлхөж гарах
- Хувцас шатаж эхэлбэл гэзар өнхрөх
- Бүтээх зүйл нөмөрч галыг унтраах
- Онгорхой цонх, хаалганы дэргэд зогсож, хүмүүсийн анхаарлыг өөртөө татах
- рөөнөөс амархан шатах зүйлийг яаралтай гаргах.

Гал түймрийн аюултай бүсээс хүн ам, эд хөрөнгийг нүүлгэн шилжүүлэх тооцоо

№	Галд өртөх хэсэг, хүн ам, эд хөрөнгө	Нүүлгэн шилжүүлэх газар	Ямар аргаар		Хугацаа
			Явганаар	Тээврийн хэрэгслээр	
1	Архив, бичиг хэрэг	Агуулах		Автомашин	6цаг
2	Бараа, материал	Агуулах		Автомашин	6цаг
3	Эд хөрөнгө	Агуулах		Автомашин	12цаг
4	Тоног төхөөрөмж	Агуулах		Автомашин	12цаг
5	Сэлбэг, нөөц	Агуулах		Автомашин	6цаг

№	Хийгдэх ажил	Хугацаа	Хариуцах албан тушаалтан
1	Үерийн аюулаас сэргийлэх, тэмдэг ажлын төлөвлөгөөг тодотгох, шаардлагатай нэмэлт өөрчлөлт оруулах.	II улиралд	Мэргэжлийн ангийн дарга
2	Үерийн аюулын талаар урьдчилан сэргийлэх, зарлан мэдээлэх системийг шинэчлэн тогтоох, “Яаралтай цуглар” дохиогоор ажиллах дадлага, сургуулийг явуулах.	II улиралд	Мэргэжлийн ангийн дарга
3	Урьдчилан сэргийлэх, зарлан мэдээлэх систем тогтоох.	II улиралд	Мэргэжлийн анги
4	Үерийн аюултай үед хүн ам, эд хөрөнгийг нүүлгэн шилжүүлэх төлөвлөгөөний тодотголыг хийх.	II улиралд	Мэргэжлийн анги
5	Үерт автагдаж болзошгүй байр, өрөө, тасалгаанд багаж техник, эд, материал хадгалахгүй байх	Байнга	Мэргэжлийн анги
6	Үерийн аюулаас урьдчилан	II улиралд	Мэргэжлийн анги

	сэргийлж, ус зайлуулах суваг, хоолойг цэвэрлэх, дээвэрт засвар хийх		
7	Усархаг, үргэлжилсэн, хүйтэн бороо, аадар, мөндөр орж байх үед гадна орчинд ажил үйлчилгээ явуулахыг хориглох	Тухайн үед	Мэргэжлийн анги

Үерийн аюултай тэмцэх хүч хэрэгсэл

№	Бүрэлдэхүүн багаж хэрэгсэл	Тоо		Хариуцах эзэн	Тайлбар
		Хүн	Багаж		
1	Шуурхай ажиллах бүлгийн дарга	20	Бичиг баримт	Мэргэжлийн анги Шуурхай ажиллах бүлэг АГУ	Бүрэлдэхүүнийг удирдах Ус соруулах Ус зөөвөрлөх Лаг шавар зайлуулах Хөдөлмөр хамгаалал
2	Усны хувин	6	6		
3	Хүрз	5	5		
4	Шуудай	2	6		
5	Ажлын хувцас усны гутал	20	20,20		

Дөрөв. Хөлдөлтийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Хийгдэх ажил	Хугацаа	Хариуцах албан тушаалтан
1	Хөлдөлтийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, өвлийн бэлтгэл ажлын төлөвлөгөө гаргаж батлуулах, хэрэгжүүлэх.	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга ЗУГ-ын дарга
2	Хөлдөлт үүсч болзошгүй байр, цэгүүдийн судалгааг тодотгох	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга
3	Дулаан, Сантехникийн сиситемийг тухай бүр нь шинэчлэх, угаалга цэвэрлэгээ хийх	Жилд	ЗУГ-ын дарга
4	Хөлдөлтийн үед ажиллах бүрэлдэхүүний мэдлэг, дадлага, чадварыг нэмэгдүүлэх сургалт, дадлагад хамруулах.	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга
5	Дулаан, цэвэр бохир усны шугамд гэмтэл гарч болзошгүй цэг, өрөө тасалгааны зай, завсар, онгорхойг бөглөх, засварлах, ажлын байранд гаднаас хүйтэн агаар нэвтрүүлэхгүй болгох.	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга
6	Нэмэгдэл хийж гүйцэтгэх ажил, арга хэмжээг тодотгох, хэрэгжүүлэх.	Жилд	ЗУГ-ын дарга

Тав. Хүн мал амьтны гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Хийгдэх ажил	Хугацаа	Хариуцах албан тушаалтан
		а	

1	Газрын гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөнд өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, өвчин гарсан үед авах хэрэгжүүлэх арга хэмжээг тодотгох.	Тухай бүр	Мэргэжлийн ангийн дарга ЗУГ-ын дарга
2	Өвчинтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх талаар ажилтан, албан хаагчдад сургалт зохион байгуулж явуулах.	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга
3	Өвчний сэжигтэй тохиолдолд УОК, Дүүргийн Онцгой комисс, Эрүүл мэндийн байгууллагын шийдвэрийг нийт бүрэлдэхүүнд мэдээлэх	Тухай бүр	ЗУГ-ын дарга Мэргэжлийн анги
4	Өвчний сэжигтэй тохиолдолд тусгаарлах, хавьтсан хүмүүсийг тодруулах, хөдөлгөөнийг хязгаарлах, зогсоох, мэдээллийг холбогдох эмнэлгийн байгууллагад яаралтай хүргэх.	Тухай бүр	Мэргэжлийн анги
5	Өвчний халдварын үеийн халдвар хамгааллын дэглэмийг мөрдүүлэх талаар ухуулга сурталчилгаа хийх	Тухай бүр	ЗУГ-ын дарга Мэргэжлийн анги

Халдварт өвчний дэгдэлтийн үеийн шаардагдах материалын тооцоо

№	Хувцас хэрэглэл	Тоо	Хэрэглэх байдал
1	Комбинзон	10	Том, дунд, жижиг
2	Нэг удаагийн халад	10	Ардаа уядаг
3	Гутлын улавч	20	Долипропилин
4	Малгай	10	Өмсөх, халвараас сэргийлэх
5	Нүдний хамгаалалт	10	Халдвараас сэргийлэх
6	Нэг удаагийн амны хаалт	20	Халдвараас сэргийлэх
7	Нэг удаагийн бээлий	20	Халдвараас сэргийлэх
8	Гар угаах спиртэн уусмал	20	Ариутгах
9	Нэг удаагийн хогны уут	20	Халдвараас сэргийлэх

Зургаа. Химийн бодисын аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Хийгдэх ажил	Хугацаа	Хариуцах албан тушаалтан
1	Химийн хорт бодисоос хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх, авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар төлөвлөгөөнд тодотгол хийх	Жилд	Мэргэжлийн анги
2	“Химийн хорт бодисоос хамгаалах тухай” хуулийг ажилтан албан хаагчдад сурталчилах	Жилд	Мэргэжлийн анги
3	Нийт бүрэлдэхүүнд зарлан мэдээлэл дамжуулах журмыг тодотгох, сургалт явуулах	Жилд	Мэргэжлийн анги
4	Химийн хорт бодисын аюулаас ажилтан, албан хаагч, хүн амыг шилжүүлэх арга хэмжээг төлөвлөгөөнд тусгах	Жилд	Мэргэжлийн анги
5	Химийн бодисын хордлогын үед ажиллах	Жилд	Мэргэжлийн анги

	“Шуурхай бүлэг”-ийн бүрэлдэхүүнийг томилгоожуулж, мэргэжлийн байгууллагатай хамтран ажиллах, сургалт зохион байгуулах.		
6	Хэв журам сахиулах, эд хөрөнгө хамгаалах, эмнэлгийн тусламжийн хоол, хүнс, техник, сэлбэг, хэрэгслээр, хангах бүрэлдэхүүнийн бэлэн байдалд үзлэг шалгалт явуулсан байх	Жилд	Мэргэжлийн анги
7	Ажилтан, албан хаагчдыг нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслээр хангах	Жилд	Мэргэжлийн анги

Нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслийн хангалтын тооцоо

Ангилал	Хүний тоо	Амьсгал хамгаалах хэрэгсэл	Арьс хамгаалах хэрэгсэл		Ариутгал цэвэрлэгээн ий хэрэгсэл	Эмнэлгийн хэрэгсэл
		Баг	Л-1 костюм	ОП-1 цув		
Удирдлага, штаб	8	3	2	2	2	1
Мэргэжлийн анги	84	3	5	3	5	2
Дүн	92	6	7	5	7	3

Долоо. Газар хөдлөлтөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Хийгдэх ажил	Хугацаа	Хариуцах албан тушаалтан
1	Эмзэг байдал, эрсдлийн үнэлгээг хийж, шаардагдах зардлыг төлөвлөгөөнд тусгах	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга Мэргэжлийн анги
2	Нийт бүрэлдэхүүнд зарлан мэдээлэл дамжуулах журмыг тодотгож, дохиогоор ажиллах сургууль, дадлага хийсэн байх	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга
3	Барилгын норм, дүрэмд тусгах газар хөдлөлтийн эсрэг арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Жилд	Мэргэжлийн анги
4	Төвийн цахилгаан, дулаан, цэвэр, бохир усны шугам сүлжээнд тогтмол үзлэг, шалгалт явуулах, хамгаалалт, бэхэлгээ хийж аюулгүй байдлыг хангах	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга
5	Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд аюултай бодис ашиглаж байгаа болон болзошгүй аюулын талаар ажилтан, албан хаагчдад мэдээлэх	Жилд	Мэргэжлийн анги
6	Аюул ослоос урьдчилан	Жилд	Мэргэжлийн ангийн

	сэргийлэх анхааруулга, сэрэмжлүүлэг, авралтын зам, гарцын тэмдэглэгээ, аваарын гэрэлтүүлгийг шинэчлэн хийж байрлуулах		дарга
7	Аюулын үед өөрийгөө болон бусдыг аврах ажиллагааны мэдлэг олгох сургалт дадлага хийх.	Жилд	Мэргэжлийн ангийн дарга Мэргэжлийн анги

Газар Хөдлөлтийг урьдчилан мэдэх шинж тэмдэг

1. Ус: (Аюул болохоос 10-30 цагийн өмнө)
 - Гол, булгийн усны түвшин гэнэт өөрчлөгдөнө.
 - Худгийн усны түвшин огцом өөрчлөгдөнө.
 - Худгийн ус булингартана.
 - Зарим газарт гэнэт булаг, шанд гарч ирнэ.
 - Усны дулааны хэмжээ нэмэгдэнэ.
2. Агаар: Газар хөдлөлт болохоос 2 хоногийн өмнө агаар болон газрын гадаргуу дээрх дулааны хэм ердийнхөөсөө өндөр байх бөгөөд 5-10 цагийн өмнө 4-8 хэмээр огцом өсдөг.
3. Чичирхийлэл - электрон соронзон өөрчлөлт орж радио болон телевизийн дохио хүлээн авалт муудаж, элдэв шуугиан, хөндлөнгийн саад ихэсдэг байна. Зурагтын дүрс, дуу, өнгөний чанарын үзүүлэлт мууддаг.
4. Амьтад өгдөг дохио (Аюул болохоос 10-30 цагийн өмнө):
 - Амьтад тайван байдлаа алдаж, тогтворгүй болдог.
 - Хулгана, могой зэрэг нүхэнд амьдардаг амьтад нүхнээсээ гарч хурдлан үймдэг.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ:

ГАМШИГ ОСЛЫН ҮЕД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

1. Мэргэжлийн анги, шуурхай бүлгийн бүрэлдэхүүн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг тодотгон, болзошгүй дадлагажуулж гамшгаас хамгаалах мэдлэг, чадварыг дээшлүүлэхэд чиглэгдсэн арга хэмжээг штабын жил, удирлын төлөвлөгөөнд тусган, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авах.
2. Холбогдох дээд байгууллага, албан тушаалтны захирамж, тушаалаар онцгой байдалд шилжүүлэх шийдвэр авмагц штаб, мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнд “Яаралтай цуглар” дохиог өгч ажлын цагаар ч+5-30 минутад, ажлын бус цагаар ч+30-60 минутад багтаан цуглуулж, үүрэгт ажилд нь оруулж, төлөвлөсөн арга хэмжээг тогтоосон хугацаанд нь хэрэгжүүлэх.
3. Холбоо, зарлан мэдээллийн техник хэрэгслийн бэлэн байдлыг хангаж, байгууллагын удирдлагын байранд ч+1 цагаас эхлэн хариуцлагатай жижүүрийг 24 цагаар томилж, холбогдох байгууллага, албан тушаалтантай 2 цаг тутамд холбоо барьж, хугацаат болон яаралтай мэдээ, зохион байгуулсан ажлын явц байдлын талаар дээд штабт илтгэх.
4. Штаб мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнээс ээлжийн амралт авсан албан тушаалтан, ажилчдыг дуудаж, үүрэгт ажилд нь оруулах.
5. Гамшиг, аюул, ослын үед цахилгаан, дулааны шугам сүлжээг хаах, нээх болон цахилгаан дулааныг аюулгүй зогсоох арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлэх.
6. Хүн, малын гоц халдварт өвчний шинж тэмдэг илэрсэн үед эмнэлэг, мал эмнэлэгийн албанаас өгсөн дагаж мөрдөх горимыг хэрэгжүүлэн, ажиллагсдад халдвар эсэргүүцэх арга хэмжээг авна.
7. Химийн тусгай үйлчилгээтэй хорт бодис алдагдсан үед удирдах дээд байгууллагаас гаргасан шийдвэрийн дагуу ажиллана.

8. Үер усны аюултай үед хүн, амд зарлан мэдээллийг шуурхай хүргэж, хүмүүсийг нүүлгэн шилжүүлэх, нэрвэгдэгсдэд туслах ажлыг зохион байгуулна.
9. Төвийн хэмжээнд гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх, түймрийн аюултай үед тэмцэх бэлтгэлийг хангахтай холбогдсон үзлэг шалгалтыг хийж, илэрсэн дутагдлыг арилгуулах.
10. Газар хөдлөлтийн аюултай үед хүн ам, эд хөрөнгийг аюулгүй газар нүүлгэн шилжүүлэх, тараан байрлуулах, байгууллагын үйл ажиллагааг тасралтгүй явуулах нөөц байр, байгууламжийг тоноглож бэлэн болгох.
11. Гамшгаас хамгаалах бүр төрлийн хангалтыг төлөвлөгөөний дагуу зохион байгуулах.
12. Удирдлагын байрыг 4+1 цагт, хөдөлгөөнт байрын 4+3 цагт багтаан бэлэн байдалд оруулах.

**ГАМШГААС ХАМГААЛАХ АЛБАНЫ БЭЛЭН БАЙДЛЫН ЗЭРГҮҮДЭД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

№	Хийгдсэн ажил	Хугацаа	Хариуцах эзэн
Нэг. ӨДӨР ТУТМЫН БЭЛЭН БАЙДЛЫН ҮЕД			
1	Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж, тодотгол хийж, мөрдөн ажиллах.	Өдөр тутам	- Мэргэжлийн анги - Шуурхай бүлгүүд
2	Ажилтан, албан хаагчдад зарлан мэдээллийн дохиогоор ажиллах дадлага эзэмшүүлэх.	Өдөр тутам	- Мэргэжлийн анги
3	Гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх	Өдөр тутам	- Мэргэжлийн анги - Шуурхай бүлгүүд
4	Мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнийг нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслээр хангах.	жилд	- Мэргэжлийн ангийн дарга
5	Мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнд сургалт зохион байгуулах.	жилд	- Мэргэжлийн ангийн дарга
6	Гамшгийн ослын аюулын үед байгууллагын тогтвортой ажиллах нөөцийг бүрдүүлэх.	жилд	- Мэргэжлийн анги
7	Гамшгийн аюулаас хамгаалах хөрөнгө, материал, багаж хэрэгслийн нөөцийг бүрдүүлсэн байх	жилд	- Мэргэжлийн анги
Хоёр. ӨНДӨРЖҮҮЛСЭН БЭЛЭН БАЙДАЛД ШИЛЖИХ ҮЕД: Удирдлага зохион байгуулалтын талаар			
1	Гамшиг ослын тухай дуудлага, мэдээллийг хүлээн авч, бүртгэн Агентлагийн удирдлагад мэдэгдэх.	3-5 мин	- Мэргэжлийн анги - Шуурхай бүлгүүд
2	Тохиолдсон аюул ослын тухай мэдээг дээд удирдлага болон нийслэл, дүүргийн Онугой комисст мэдэгдэх.	5-10 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
3	Томилгоот бүрэлдэхүүнийг	10-90 мин	Мэргэжлийн анги

	“Яаралтай цуглар” дохиогоор цуглуулан үүрэг гүйцэтгэхэд бэлэн болгох.		
4	Газрын даргын тушаалаар өндөржүүлсэн бэлэн байдалд шилжих.	Ч+30	Мэргэжлийн ангийн дарга
5	Удирдлага, штаб, мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнийг гамшиг ослын аюулын голомтод үүрэг гүйцэтгүүлэх.	30-90 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
6	Холбоо, зарлан мэдээллийн техник хэрэгслийг 24 цагийн ажиллагаанд оруулах.	Ч+1 ц	Мэргэжлийн анги Шуурхай бүлэг
7	Удирдлагын байрыг (шуурхай штаб) төхөөрөмжлөн бэлэн байдалд оруулах.	Ч+ 2 ц	Мэргэжлийн анги
8	Хариуцлагатай жижүүр томилох, гамшгийн голомтод хөл хорио, хүч нэмэгдүүлсэн хамгаалалтыг зохион байгуулах.	Ч+2 ц	Мэргэжлийн ангийн дарга
9	Томилгоот хүч хэрэгслийн бүрэлдэхүүний аж ахуй хангалтыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авах.	Ч+3 ц	Мэргэжлийн ангийн дарга
10	Гамшиг, аюул, ослын голомтод харилцан ажиллагааг зохион байгуулах	Ч+3	Мэргэжлийн ангийн дарга
11	Цагийн байдлын дагуу ажилласан дүн мэдээг дээд шатны /байгууллагад/ штаб мэдэгдэх.	2 цаг тутам	Мэргэжлийн ангийн дарга

Гал түймрийн аюулын үед			
1	Гал түймэр гарсан тухай 101, 105-ын тусгай дугаарын утсанд мэдэгдэх.	1-3 мин	- Холбоо зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан - Мэргэжлийн анги
2	Цахилгааныг салгаж галыг таслан зогсоох, аврах арга хэмжээг авах.	Ч+1 мин	АГУБүлэг
3	Хүн амыг угаартахаас сэргийлж “Гал түймэр гарлаа” гэсэн дохиогоор аюулгүй бүсэд гаргах.	Ч+3 мин	АГУБүлэг
4	Галд хурдан авалцах, тэсэрч дэлбэрэх, эд зүйлсийг холдуулан, тодорхой зай хэмжээнд шилжүүлэх.	Ч+3 мин	АГУБүлэг
5	Гал түймрийн үед объектын хэмжээнд харуул хамгаалалт гарган, эд хөрөнгө хамгаалах, хэв журам сахиулах арга	Ч+5 мин	Хэв журам сахиулах бүлэг

	хэмжээ авах.		
6	Түймэрт өртөж, түлэгдсэн, угаартсан, гэмтсэн хүмүүст анхны тусламж үзүүлэх.	Ч+10 мин	Анхны тусламжийн бүлэг
7	Түймэрт өртсөн тоног төхөөрөмж болон эд хөрөнгийг сэргээн босгох арга хэмжээ зохион байгуулах.	Ч+15 мин	Мэргэжлийн анги
8	Гарсан түймрийн хохирлыг үнэлэх дүгнэлт гаргах.	Ч+20 мин	Мэргэжлийн анги

Үер усны аюулын үед

1	Ажилтан, албан хаагчид, ард иргэдэд “Үерийн аюул” дохиог дамжуулах.	Ч+5 мин	Мэргэжлийн анги
2	Үерийн аюулд өртөгдөх хүн ам, эд хөрөнгийг нэн даруй нүүлгэн, аюулгүй газарт байрлуулах арга хэмжээ авах.	Ч+5 мин	АГУБүлэг Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг
3	Цахилгаан, дулааны шугам, сүлжээг осолгүй болгох, түр зогсоох.	Ч+5 мин-с	Мэргэжлийн анги
4	Үерийн хамгаалалтын суваг, шуудуу, хаалт, хамгаалалтыг сэргээх, усны гольдиргыг өөрчлөх	Ч+5 мин-с	АГУБүлэг Механикжуулсан бүлэг
5	Үерт нэрвэгдэгсдийг аврах, анхны тусламж үзүүлэх	Тухай бүр	АГУ Анхны тусламжийн бүлэг
6	Үерт автсан газраас материал хэрэгслийг зөөвөрлөх	Ч+30 мин	Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг
7	Үерт автсан цахилгаан, дулааны шугам, сүлжээ, хонгилын усыг шавхах	Ч+60 мин	Механикжуулсан бүлэг
8	Үерийн голомтод эрүүл хайгуул, тандалт явуулах	Ч+30 мин	АГУ Анхны тусламжийн бүлэг

Хүн, мал, амьтны гоц халдварт өвчний үед

1	Өвчний талаарх мэдээллийг авч холбогдох байгууллага, албан тушаалтны заавар, шийдвэрийн дагуу шаардлагатай арга хэмжээг зохион байгуулах.	Ч+30 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
2	Хөл, хорио цээрийн дэглэм тогтоох.	Ч+30 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
3	Хүч нэмэгдүүлсэн харуул, хамгаалалтыг гаргах.	Ч+10 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
4	Ажилтан, албан хаагчдад эмнэлэгийн тандалтын үзлэг	Ч+30 мин	Анхны тусламжийн бүлэг
5	Өвчний сэжигтэй хүнийг тусгаарлан, холбогдох эмнэлэгийн байгууллага, Онцгой байдлын албанд хүргүүлэх.	Ч+05 мин	Анхны тусламжийн бүлэг

6	Ажилтан, албан хаагчдыг амьсгал хамгаалах хэрэгслээр хангах.	Ч+10 мин	Анхны тусламжийн бүлэг
7	Албан хаагчдын дунд халдварын дэглэмийг сахиулах ажил зохион байгуулах.	Ч+30 мин	Анхны тусламжийн бүлэг
8	Ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийн арга хэмжээг явуулах.	Ч+2 цаг	Анхны тусламжийн бүлэг

Химийн хорт бодис алдагдсан үед

1	Химийн хорт бодисын аюулын тухай нийслэл, дүүргийн Онцгой байдлын албанд мэдэгдэх.	Ч+3 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
2	Ажилтан, албан хаагчдад “Химийн бодисын аюул” дохиог хүргэх	Ч+5 мин	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг
3	Нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслийн тавьж олгох.	Ч+5 мин	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг
4	Иргэдийн хөдөлгөөнийг хязгаарлан, хүч нэмэгдүүлсэн хамгаалалтыг зохион байгуулах.	Ч+10 мин	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг
5	Хордолтын бүсээс ажилтан, албан хаагчид, ард иргэдийг яаралтай гарган, хамгаалах арга хэмжээ авах.	Ч+5 мин	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг
6	Хордсон хүмүүст анхан шатны тусламж үзүүлэх	Ч+15 мин	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг
7	Албан байрны өрөө тасалгаа, хамгаалах байгууламжид цэвэр агаар оруулах, салхилуулах	Тухайн үед	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг
8	Хордсон газар орон, барилга байгууламжид ариутгал цэвэрлэгээ, саармагжуулалт хийх.	Тухайн үед	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг

Үйлдвэрлэлийн ослын үед

1	Үйлдвэрлэлийн ослын тухай нийслэл, дүүргийн онцгой байдлын албанд мэдэгдэх.	Ч+3 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
2	Албан хаагчид, ард иргэдэд “Үйлдвэрлэлийн осол” дохиог хүргэх.	Ч+5 мин	Холбоо зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан
3	Аюул, ослын бүсэд орох зам, гарцыг чөлөөлөх	Ч-10 мин	АГУ Бүлэг
4	Барилга байгууламж, нийтийн эзэмшлийн зам талбай, холбоо,	Ч+10 мин	Механикжуулсан бүлэг

	цахилгаан, дулаан, эрчим хүч, сантехникийн шугам, сүлжээнд учирсан хохирлыг урьдчилсан байдлаар тогтоох.		Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг
5	Гал түймрийг таслан зогсоох, хязгаарлах, галд өртөөгүй байгууламжид хамгаалалт хийх, нэрвэгдэгсдийг аврах, аюулгүй газар шилжүүлэх.	Ч+5 мин	Мэргэжлийн анги Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг
6	Аюул, ослын голомтод холбоо зохион байгуулах ажлыг тасралтгүй, саадгүй явуулах.	Тухай бүр	Мэргэжлийн анги Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг
7	Нэрвэгдэгсдэд анхны тусламж үзүүлэх, халдвар эсэргүүцэх арга хэмжээ авах.	Тухай бүр	Анхны тусламжийн бүлэг
8	Инженерийн байгууламжид гарсан аюул ослыг таслан зогсоох	Ч+10 мин	Мэргэжлийн анги Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг
9	Ус, хоол хүнс, хувцас, эм, ороох боох материал, сэлбэг, багаж хэрэгслээр хангах хангалтыг зохион байгуулах.	Ч+10 мин	Анхны тусламжийн бүлэг
10	Хүчтэй үйлчилгээтэй хорт болон шатамхай, тэсэрч дэлбэрэх бодис бүхий технологийн дамжуулах хоолойн эвдрэлийг засах.	Ч+5 мин	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг
11	Аврах, сэргээн босох ажлын явц, нөхцөл байдлын талаар холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд мэдээлэх.	Тухай бүр	Мэргэжлийн ангийн дарга
Газар хөдлөлтийн үед			
1	Нийт бүрэлдэхүүнд “Газар хөдлөлтийн аюул боллоо” дохиог өгөх.	Ч+3 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга Холбоо зарлан мэдээлэл хариуцсан ажилтан
2	Ажиллагсдыг аюулгүй газарт яаралтай гарган, бүртгэж байрлуулах ажлыг зохион байгуулах.	Ч+10 мин	Мэргэжлийн анги Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг
3	Үнэт зүйлс, баримт бичгийг хамгаалалтад авах.	Ч+10 мин	Мэргэжлийн анги Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг
4	Мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүнийг нөхөн хангаж,	Ч+2 цаг	Мэргэжлийн анги

	тэдний хүчээр нэрвэгдэгсдийг аврах, сэргээн босгох ажил явуулах.		Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг
5	Цахилгаан, дулааны шугам сүлжээнд гарсан ослыг таслан зогсоох арга хэмжээ авах.	Ч+4 цаг	Мэргэжлийн анги Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг
6	Нурангид зам гарц гаргах, нурж болзошгүй хийцүүдийг бэхлэх буюу нураах, хамгаалах арга авах.	Ч+8 цаг	Мэргэжлийн анги АГУБүлэг Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг
7	Нэрвэгдэгсдийг эрж олох, анхны тусламж үзүүлж, эмнэлэгт хүргэх арга хэмжээ авах.	Ч+2 цаг	Мэргэжлийн анги АГУБүлэг Анхны тусламжийн бүлэг
8	Ажиллагсдын дунд халдвар эсэргүүцэх арга хэмжээг зохион байгуулах.	Ч+4 цаг	Мэргэжлийн анги Анхны тусламжийн бүлэг

Гурав. БҮХ НИЙТИЙН БЭЛЭН БАЙДЛЫН ЗЭРЭГТ ШИЛЖИХ ҮЕД

1	Удирдах дээд байгууллагаас бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжих шийдвэр, дохио хүлээн авах.	Ч+3 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
2	Томилгоот бүрэлдэхүүнд дээд байгууллагын шийдвэрийг мэдэгдэх.	Ч+10 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
3	Газрын даргын тушаалаар бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлэх.	Ч+20 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
4	Удирдлагын байрны холбоо, зарлан мэдээллийн хэрэгслийг 24 цагийн турш тасралтгүй ажиллагаанд оруулах.	Ч+20 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн
5	24 цагийн хариуцлагатай жижүүр, хөл хорионы дэглэм, хүч нэмэгдүүлсэн харуул, хамгаалалтыг зохион байгуулах.	Ч+2 цаг	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн
6	Амралт, чөлөө олгох, албан томилолтоор явахыг зогсоох.	Ч+2 цаг	Мэргэжлийн ангийн дарга
7	Гал түймэр гарсан үед шуурхай унтраах бэлтгэлийг хангах.	Ч+8 цаг	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн
8	Химийн хортой болон аюултай, тэсэрч дэлбэрэх бодисын нөөцийг багасгах, хамгаалах, хяналт тавих, осол гарсан үед ажиллах горимыг тогтоох.	Ч+8 цагт	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн
9	Шаардлагатай эд материал, хэрэгслийн нөөцийг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах.	12-24 цагт	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн
10	Гамшгаас хамгаалах бүх төрлийн	12-24 цагт	Мэргэжлийн ангийн

	хангалтыг зохион байгуулах.		дарга, бүрэлдэхүүн
11	Удирдлагын байранд ус, хоол хүнс, эмийн 3 хоногийн нөөц бэлтгэх.	12-24 цагт	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн
12	Мэргэжлийн ангийн бие бүрэлдэхүүний хангалтын байдлыг тодотгох.	12-24 цагт	Мэргэжлийн ангийн дарга
13	Нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслийг тавьж олгоход бэлтгэх.	Ч+12 цаг	Мэргэжлийн ангийн дарга
14	Дээд шатны байгууллагаас өгсөн үүргийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авч, үр дүнг цаг хугацаанд нь мэдэгдэх.	Өдөр бүр	Мэргэжлийн ангийн дарга

ГАМШГИЙН ДАРАА ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

№	Хэрэгжүүлэх ажил	Хугацаа	Хариуцах эзэн
Гал түймэр			
1	Гал түймэр унтраасан мэдээллийг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд хүргэж, хөнөөлийн голомтонд шаардлагатай хүч хэрэгслийг дайчлан ажиллуулах.	Ч+10 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
2	Нэрвэгдэгсдэд анхны тусламж үзүүлэх.	Ч+10 мин	Анхны тусламжийн бүлэг
3	Гал түймрийн улмаас үүсэх хоёрдогч хохирлыг таслан зогсоох.	Ч+10 мин	АГУБүлэг
4	Гал түймрийн улсын хяналт, галын шинжилгээ, цагдаагийн хэрэг бүртгэл, үзлэг шалгалтад холбогдох мэдээллийг бэлтгэх, туслалцаа үзүүлж хамтран ажиллах.	Ч+60 мин	Мэргэжлийн анги АГУБүлэг
5	Галд өртөөгүй баримт бичиг, тоног төхөөрөмжийг нүүлгэн шилжүүлэх.	Ч+50 мин	АГУБүлэг Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг
6	Удирдлагын байр, харилцаа холбоо, мэдээллийн хэрэгслийг байнгын бэлэн байдалд ажиллуулах.	Ч+10 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
7	Гамшгийн хохирлыг тооцоог гаргах		Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн
Үер усны аюул			
1	Цахилгаан шугам сүлжээнд үүсэх хоёрдогч аюулаас урьдчилан сэргийлэх, цахилгааны холболтыг хязгаарлах.	Ч+10	Механикжуулсан бүлэг
2	Үерийн усанд автсан орц, хонгил, өрөө тасалгаанд үзлэг шалгалт явуулах.	Ч+30	АГУБүлэг Механикжуулсан бүлэг Анхны тусламжийн бүлэг
3	Эд хөрөнгө хамгаалах, хэв журам	Ч+30	Хэв журам, аюулгүй

	сахиулах, аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээ авах.		байдал хариуцсан ажилтан
4	Нэрвэгдэгсдэд болон эд хөрөнгө, эрэн хайх, аврах ажлыг явуулах.	Ч+30 мин	АГУБүлэг Анхны тусламжийн бүлэг
5	Нэрвэгдэгсдэд, гэмтэгсдэд анхны тусламж үзүүлэх.	Ч+30 мин	Анхны тусламжийн бүлэг
6	Үерийн усанд автсан орц, хонгил, өрөө, тасалгааны усыг шавхах.	Ч+1 цаг	Механикжуулсан бүлэг
7	Эд хөрөнгө, тоног төхөөрөмжүүдийг аюулгүй газар гаргах.	Ч+1 цаг	АГУБүлэг Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг
8	Лаг шавар, бохирыг зөөж зайлуулах.	Ч+2 цаг	Механикжуулсан бүлэг
9	Халдварт өвчин гархаас сэргийлэх, эмнэлэг, ариутгал, халдваргүйжүүлэлт, цэвэрлэгээний ажлыг зохион байгуулах	Ч+3 цаг	Анхны тусламжийн бүлэг
10	Өрөө, тасалгаа орц хонгилыг агааржуулах, хатаах.	Ч+6 цаг	Механикжуулсан бүлэг Анхны тусламжийн бүлэг
11	Нэрвэгдэгсдэд, гэмтэгсэд болон эд хөрөнгө, тоног төхөөрөмжийн бүртгэл судалгааг гаргах.	Ч+20 цаг	Мэргэжлийн анги
12	Үерийн улмаас учирсан хохирлын тооцоог гаргах.	Ч+2 цаг	Мэргэжлийн анги
13	Сэргээн босох засварлах ажиллагааг явуулах	Ч+4 цаг	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн. Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг

Хөлдөлтийн аюул

1	Дулааны болон цэвэр бохир усны шугамыг шинэчлэх.	Ч+20 цаг	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн. Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг
2	Хөлдөлтийн улмаас учирсан хохирлыг тодорхойлох.	Ч+20 цаг	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн. Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг

Хүн, мал, амьтны гоц халдварт өвчин

1	Онцгой байдлын алба, мэргэжлийн холбогдох байгууллагын шийдвэрийн дагуу шаардлагатай арга	Ч+10 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
---	---	----------	-------------------------

	хэмжээг зохион байгуулах.		
2	Хөл хорио, цээрийн дэглэм тогтоох.	Ч+10 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга Хэв журам, аюулгүй байдал хариуцсан ажилтан
3	Хүч нэмэгдүүлсэн харуул, хамгаалалтыг ажиллуулах.	Ч+30 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга Хэв журам, аюулгүй байдал хариуцсан ажилтан
4	Албан хаагчдад эмнэлэгийн тандалтын үзлэг явуулах.	Ч+30 мин	Анхны тусламжийн бүлэг
5	Ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийн арга хэмжээ авах.		Анхны тусламжийн бүлэг
6	Албан хаагчдын дунд халдварын дэглэмийг сахиулах ажлыг зохион байгуулах.	Ч+1 цаг	Анхны тусламжийн бүлэг Хэв журам, аюулгүй байдал хариуцсан ажилтан

Химийн бодисын алдагдсан үед

1	Ажиллагсдыг аюулгүй орчинд шилжүүлэх.	Ч+10 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг
2	Хэв журам сахиулах, эд хөрөнгө хамгаалах.	Ч+30 мин	Хэв журам, аюулгүй байдал хариуцсан ажилтан
3	Хордсон газар орон, байр орчныг агааржуулах саармагжуулалт хийх.	Ч+30 мин	Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг
4	Гамшигийг голомтонд нэрвэгдэгсдэд анхны тусламж үзүүлэх.	Ч+30 мин	Анхны тусламжийн бүлэг Аюулгүй ажиллагааны асуудал хариуцсан бүлэг
5	Химийн бодисын хордолт, хэрэгжүүлж буй ажлын мэдээллийг холбогдох байгууллагад мэдээлэх.	Ч+30 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга
6	Нэрвэгдэгсдэд сэтгэл санааны дэмжлэг үзүүлэх.	Ч+30 мин	Мэргэжлийн ангийн дарга

Үйлдвэрлэлийн осол

1	Аюул ослын бүсэд орох зам гарцыг чөлөөлөх.	Ч+10	АГУБүлэг
2	Барилга, байгууламж, нийтийн эзэмшлийн зам талбай, холбоо,	Ч+10	АГУБүлэг Механикжуулсан

	цахилгаан, дулаан, эрчим хүч, сантехникийн шугам сүлжээнд учирсан хохирлыг арилгах.		бүлэг
3	Аюул, ослын голомтонд холбооны хэрэгслийн тасралтгүй, найдвартай ажиллагааг хангах.	Ч+5	АГУБүлэг
4	Нэрвэгдэгсдэд анхны тусламж үзүүлэх, халдвар эсэргүүцэх арга хэмжээ авах.	Ч+10	Анхны тусламжийн бүлэг
5	Ус, хоол хүнс, хувцас, эм, ороох боох материал, сэлбэг, багаж хэрэгслээр хангах хангалтыг зохион байгуулах.	Ч+10	Анхны тусламжийн бүлэг
6	Хүчтэй үйлчилгээтэй хорт болон шатамхай, тэсэрч дэлбэрэх бодис бүхий технололгийн дамжуулах хоолойн эвдрэлийг засах.	Ч+30	АГУБүлэг Механикжуулсан бүлэг
7	Аврах, сэргээн босгох ажлын явц байдлын талаар холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд мэдэгдэх.	Тухай бүр	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн. Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг

Газар хөдлөлт

1	Гамшгийн голомтын цар хүрээг тогтоох, аврах ажил явуулах нөхцлийг бүрдүүлэх.	Ч+2 цаг	АГУБүлэг
2	Гамшгийн голомтод нэрвэгдэгсдийг эрж хайх, аврах, ажлыг зохион байгуулах, эмнэлэгийн анхны тусламж үзүүлэх.	Ч+2 цаг	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн. АГУБүлэг Сэргээн босголтын асуудал хариуцсан бүлэг Анхны тусламжийн бүлэг
3	Үнэт зүйлс, баримт бичиг, эд хөрөнгийг хөнөөлийн голомтоос гарган, тараан байрлуулах, нүүлгэн шилжүүлэх.	Ч+20 цаг	АГУБүлэг Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг
4	Эд хөрөнгө хамгаалах, хэв журам сахиулах, хүч нэмэгдүүлсэн хамгаалатыг зохион байгуулах.	Ч+2 цаг	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн. Хэв журам, аюулгүй байдал хариуцсан ажилтан
5	Нэрвэгдэгсдийг аюулгүй газар нүүлгэн шилжүүлэх, түр байраар хангах.	Ч+2 цаг	АГУБүлэг Нүүлгэн шилжүүлэх бүлэг
6	Шаардлагатай эм, тариа, цахилгаан үүсгүүр, гэрэлтүүлэх хэрэгсэл, гэр майхан, холбооны	Ч+2 цаг	Мэргэжлийн ангийн дарга, бүрэлдэхүүн. Анхны тусламжийн бүлэг

	хэрэгсэл, ус, хоол хүнсний хангалтыг зохион байгуулах.		
7	Нэрвэгдэгсдэд сэтгэл санааны дэмжлэг үзүүлэх.	Ч+2 цаг	Анхны тусламжийн бүлэг
8	Гал түймрийг унтрааж, аюулгүй байдлыг хангах.	Ч+2 цаг	АГУБүлэг
9	Гамшгийн голомтод халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, ариутгал халдваргүйжүүлэлтийн арга хэмжээг явуулах.	Ч+3 цаг	Анхны тусламжийн бүлэг

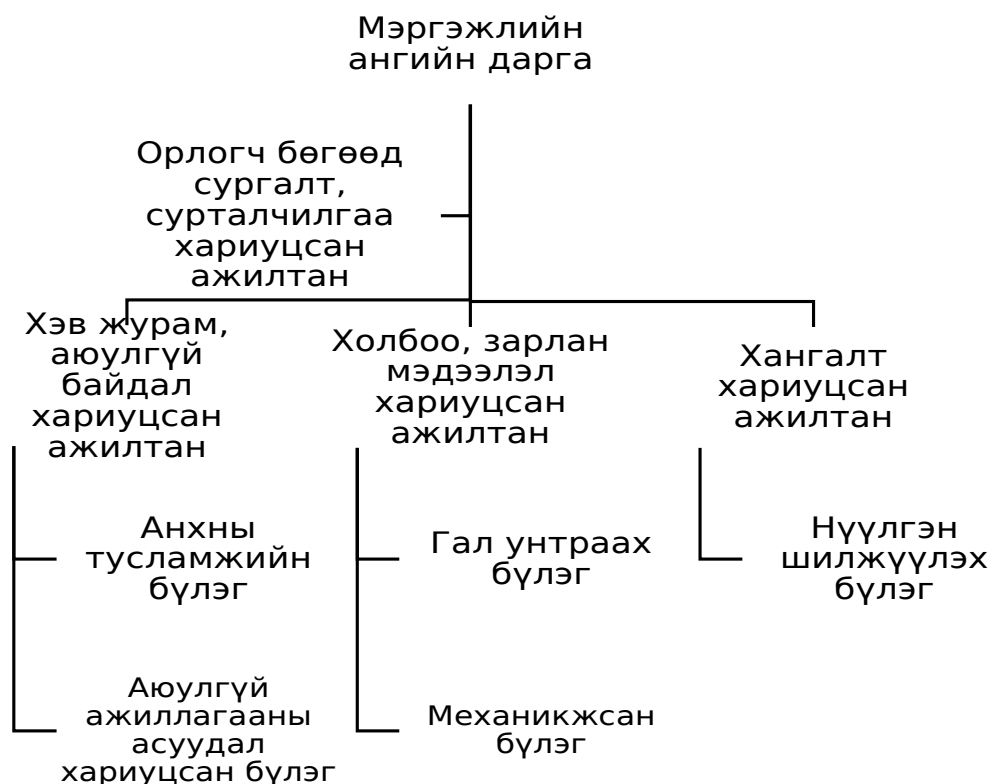
Гурав. Гамшиг, ослын үеийн зарлан мэдээлэл

Стандарт, хэмжил зүйн газрын III байранд зарлан мэдээллийн дуут дохио дамжуулах дараалал

Гамшгийн аюулын тухай зарлан мэдээллийг Газрын III байрны хэмжээнд үнэн зөв, шуурхай хүргэх, ажилчдыг тогтоосон дохиогоор ажиллах арга ажиллагаанд дадлагажуулах ажлыг зохион байгуулахад энэхүү дарааллыг дагаж мөрдөнө.

1. Дуут дохио (сирень) 5 минутын хугацаатайгаар 1 удаа дуугарахад Газрын I байрны албан хаагчид аюулгүй талбайд цугларна.
2. Дуут дохио (сирень) 3 минутын хугацаатайгаар 2 удаа дуугарахад СХЗГ-ын мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүн томилгоот техник, багаж хэрэгсэлтэйгээр аюулгүй талбайд цугларна.
3. Дуут дохио (сирень) 1 минутын хугацаатайгаар 3 удаа дуугарахад байгууллагын нийт ажилтан албан хаагчид томилгоожуулсан аюулгүй талбайд гарна.

ЗАРЛАН МЭДЭЭЛЭЛ ДАМЖУУЛАХ БҮДҮҮВЧ

Дөрөв. Хүч хэрэгсэл, нөөцийн судалгаа

1.1. ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ХҮЧ ХЭРЭГСЛИЙН СУДАЛГАА

№	Мэргэжлийн ангийн нэр	Томилго ожсон хүний тоо	Томилго ожсон автомаш ины марк, улсын дугаар	Үүрэг гүйцэтгэ х техник, багаж хэрэгсли йн нэр, төрөл, тоо	Нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл		Тайлбар
					Амьсгал хамгаала х хэрэгсэл	Арьс хамгаал ах хэрэгсэл	
1	Аврах бүлэг						
2	Цахилгааны аваар техникийн бүлэг						
3	Хэв журам						

сахиулах бүлэг							
-------------------	--	--	--	--	--	--	--

4.2. МЭРГЭЖЛИЙН АНГИЙН АВРАХ БАГАЖ ХЭРЭГСЭЛ, ТЕХНИК, ХЭРЭГСЛИЙН СУДАЛГАА

д/ д	Аврах багаж хэрэгсэл, техникийн нэр	Тоо	Хамгаалах хэрэгсэл	Тоо	Тээврийн хэрэгсэл	Тоо
1	Хүрз	2	ОП цув		Ачааны	1
	Сүх	2	Галын костюм /брезентэн хувцас/	3	Суудлын	15
	Галын хор	10	Хорт утааны баг	2	Автобус	
	Дэгээ	3	хошуувч	20		
2						
3						

4.3. ТОМИЛГООЖСОН МЭРГЭЖЛИЙН АНГИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮНИЙ ГЭРИЙН ХАЯГ, УТАСНЫ ЖАГСААЛТ, БИЕ ХОЛБООЧИН

№	Албан тушаал		Овог нэр	Гэрийн хаяг, утасны дугаар /иридиум утас/	Зарлан мэдээлэл хүргэх холбоочин, түүний утас
	Үндсэн	Томилгоожсон			
Нэг. Аврах бүлэг					
1					
2					
Хоёр. Хэв журам сахиулах бүлэг					

4.4. БАЙГУУЛЛАГЫН ХӨДӨЛГӨӨНТ БОЛОН СУУРИН РАДИО ХОЛБООНЫ СУДАЛГАА

Алба, мэргэжлийн ангийн нэр	Нэвтрэх нууц түлхүүр үг	Богино долгионы радио станцын хот доторх давтамжын үелзлэл	НОБГ, ОБЕГ- тай холбогдох нууц түлхүүр үг, хоорондын давтамжын үелзлэл	“ИРИДИУ М” утасны дугаар	Алслагдсан зай

4.5 БАЙГУУЛЛАГЫН НӨӨЦ БҮРДҮҮЛЭЛТ :

4.5.1. БАЙГУУЛЛАГЫН ГАМШГИЙН ЭРСДЭЛИЙН НӨӨЦ ХӨРӨНГӨ

.....байгууллага нь жил бүрийн төсөвтөө “Гамшгийн эрсдэлийн зардал”-д зориулж сая төгрөгийг хуваарилдаг бөгөөд төгрөгийг гамшгаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд, төгрөгийг аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой ослын үед аврах хор уршгийг арилгах арга хэмжээнд, төгрөгийг сэргээн босгох арга хэмжээнд тус тус зарцуулдаг.

4.5.2. ХҮНСНИЙ НӨӨЦ

4.5.3. ТЕХНИК, БАГАЖ ХЭРЭГСЛИЙН НӨӨЦ

4.5.4. ХӨДӨЛМӨР ХАМГААЛЛЫН ХУВЦАС, НЭГ БҮРИЙН ХАМГААЛАХ ХЭРЭГСЛИЙН НӨӨЦ

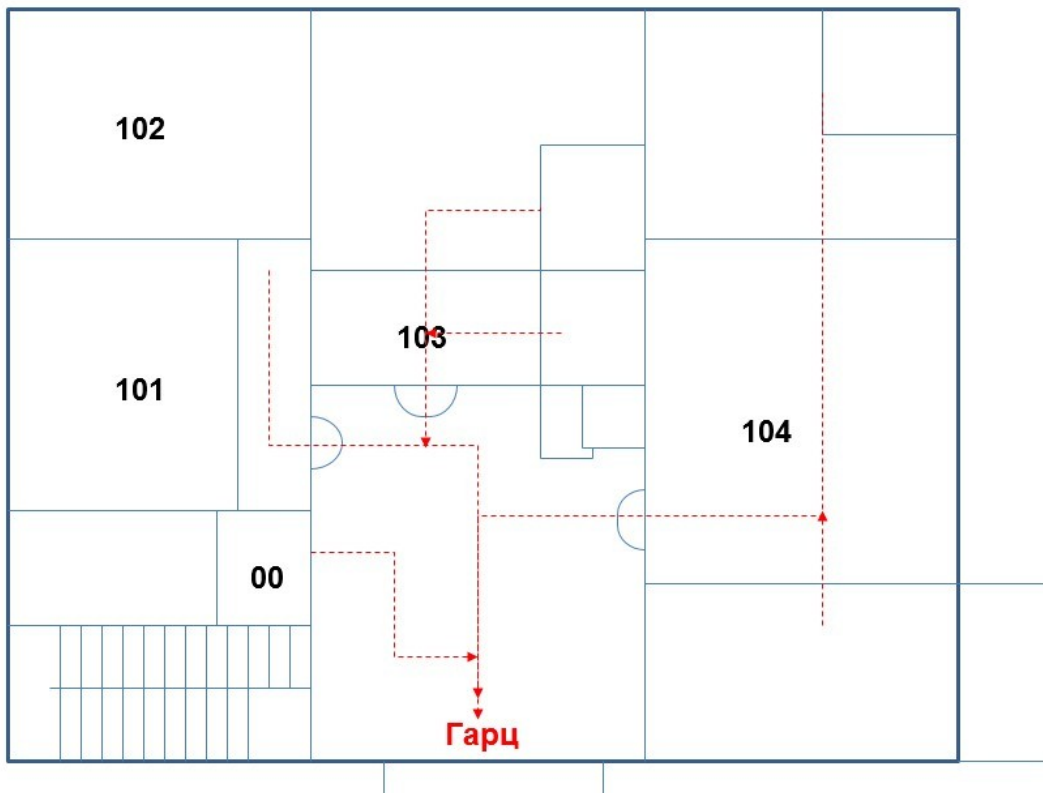
Тав. Ажлын болон план зураг

5.1. Штабын даргын ажлын зураг /газрын зураг/

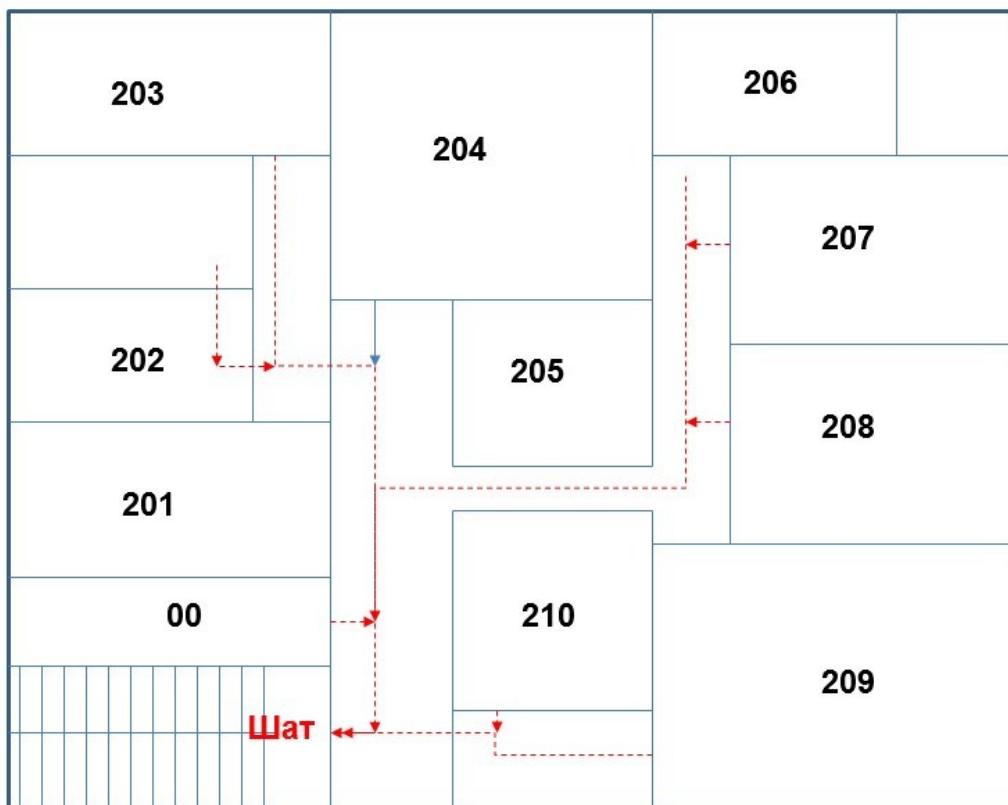
5.2. Олон улсын эдийн засаг, бизнесийн дээд сургууль орчмын план зураг /байгууллагын ойролцоох зам гарц, нийтийн эзэмшлийн зам тайбай, ногоон байгууламж, эрсдэл бүхий газар гэх мэт /ажилтан, албан хаагчид байраа орхин гарч гарч цугларах томиолгоожуулсан аюулгүй талбай/ зэрэг орсон байна/

5.3. Байгууллагын давхар бүрийн авралтын зам, гарцын схем зураг ...гэх мэт

1-р давхарын гамшиг, галын аюулаас аврах гарцын схем зураг

2-р давхарын гамшиг галын аюулаас аврах гарцын схем зураг

ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨТЭЙ ТАНИЛЦАЖ, ЗӨВШӨӨРСӨН АЛБАН
ТУШААЛТАН

№	Албан тушаал		Нэр	Огноо	Танилцаж, зөвшөөрсөн албан тушаалтны гарын үсэг
	Үндсэн	Томилгоожсо н			
1					
2					

---oOOo---